

št. 223 (21.156) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včas Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 25. SEPTEMBRA 2014

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Zmanjšanje
emisij
daje
rezultate

DUŠAN UDOVIČ

New York je bil za dva dni prizorišče velike gneče državnikov, ki so se zbrali na dveh relevantnih srečanjih: na mednarodnem vrhu o podnebnih spremembah in zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, ki je bila namenjena žgočim aktualnim kriznim žariščem, s podudarkom na naraščajoči nevarnosti terorizma oziroma grožnji tako imenovanega islamskega kalifata. Neizbežno je druga tema kot emergenca zasenčila prvo, tako da je bil glavni odmev iz New Yorka Obamov apel državam, naj množično in aktivno vstopijo v mednarodno koalicijo proti terorju islamskih skrajnežev.

A pomena klimatološke vrha kljub temu ne gre zanemariti. Morda ni bil ravno »zgodovinski« kot trdi Ban Ki Moon, je pa bil pomembna etapa preverjanja uresničevanja zavez svetovne klimatološke konference izpred štirih let v København o zmanjšanju učinkov na globalno segrevanje. Kljub temu, da je tudi tokrat manjkalo najvišje zastopstvo poleg ZDA dveh največjih svetovnih onesnaževalcev, Kitajske in Indije, so bili predstavniki tako ene kot druge države v sovočju z namerami, da se izpusti toplogrednih plinov s konkretnimi ukrepi krepko zmanjšajo.

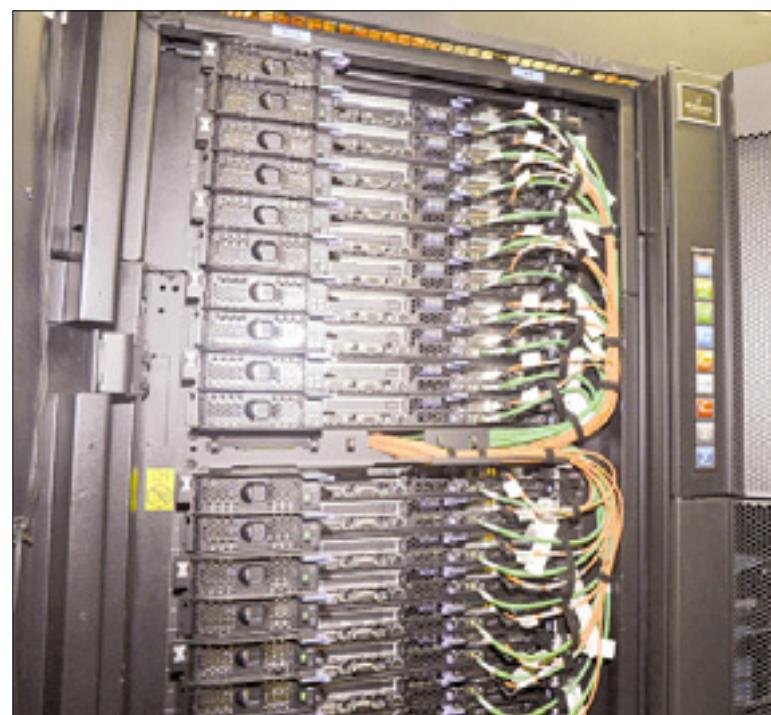
Da so dolgoročni ukrepi za preprečevanje onesnaževanja lahko uspešni pa v zadnjem času dokazujejo podatki, po katerih se ozonski plastič v atmosferi zopet obnavlja in to predvsem zaradi načrtnega zmanjšanja emisij škodljivih plinov tako imenovanih sprej brizgalnikov in plinov, ki so jih uporabljali za izdelavo hladilnikov. Prehod na alternativne tehnologije je dal očitljive rezultate.

ISLAMSKA DRŽAVA - Letala koalicije nadaljujejo z napadi v Siriji

Obama: Islamski skrajneži ogrožajo globalni napredek

Resolucija VS ZN proti džihadistom - Skrajneži v Alžiriji obglavili Francoza

ZNANOST - Sodelovanje SISSA-ICTP
Superračunalnik
Odisej v Trstu

TRST - Mednarodna visoka šola SISSA in inštitut ICTP sta s skupnimi močmi pridobili superračunalnik, ki je eden najmočnejših v Italiji. Z visoko zmogljivim računalnikom, ki so ga poimenovali Odisej, bodo pomagali tudi industrijskemu sektorju, uporabljali pa ga bodo zlasti za zahtevnejše raziskovalne dejavnosti, kot so raziskave klime, za simulacijo v medicini, za simulacijo poslovnih procesov ... Pridobitev so včeraj predstavili pred številnim občinstvom, med katerim so bili tudi številni za inovativne zmogljivosti računalnika zainteresirani tržaški podjetniki.

Na 7. strani

KULTURA - Neda Bric
»V intimi smo ljudje enaki«

NOVA GORICA - »Bolj raziskujem, bolj ugotavljam, da smo si podobni, v intimi smo ljudje enaki.«

Gledališčica Neda Rusjan Bric je prepričana, da med Avstrijci, Italijani ali Slovenci ni razlik, zato je v svoj najnovješji multimedijiški gledališki projekt vključila ustanovalne in igralce iz vseh treh držav. Nocjo bo tako na održi SNG Nova Gorica doživelva premiero njena predstava Nora Gregor - skriveni kontinent spomina, pri kateri sodelujejo še Mladinsko gledališče iz Ljubljane, Rossetti - Stalno gledališče FJK in Shauspielhaus iz Gradca. Ob 19. uri bodo odpri tudi razstavo Nora, du bist ein Engel, ki jo je Kinoatelje pripravil v sodelovanju s SNG Nova Gorica in Visoko šolo za umetnost UNG.

Na 12. strani

DEŽELA FJK - Dekret predsednice Serracchiani je Gianniju Torrentiju deželnemu odboru vrnil pooblastila

TRST - Predsednica Furlanije-Julijske krajine je včeraj podpisala dekret, s katerim je odborniku Gianniju Torrentiju (na posnetku) vrnila vse resorce, ki jih je pokrival z izjemom kulturnih dejavnosti. Kot je znano, proti Torrentiju tožilstvo vodi preiskavo, sumijo pa ga, da naj bi ogoljufal Deželo v obdobju, ko še ni bil deželni odbornik. »Na podlagi dokumentov, rekonstrukcije dogodkov in po srečanjih z odbornikovim odvetnikom se je utrdilo prepričanje, da bo Torrenti lahko dokazal, da ni vpletjen v dejanja, ki so predmet preiskava,« piše v sporocilu deželnega odbora. Z včerajšnjim

dekretom je Tporrenti spet prevzel pristojnosti za kulturne dobrine, za rojake na tujem, manjšinske jezike, šport in rekreacijo, prostovoljstvo, solidarnost in priseljence, medtem ko bodo kulturne dejavnosti še naprej v rokah predsednice dežele.

Vest o preiskavi proti Torrentiju je prišla na dan 8. avgusta letos, odbornik pa je predsednici Serracchiani vrnil mandat. Predsednica ga je nato suspendirala za 45 dni. V sporocilu o vrnitvi funkcij je deželni odbor še zapisal, da ima polno zaupanje v sodstvo in da upa, da bodo sodne oblasti čim prej končale postopek.

Na 2. strani

ITALIJA - Parlament
Prepolovljen budžet za lovce F-35

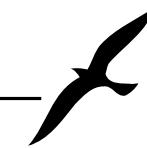
RIM - Italija bo za polovico zmanjšala sredstva, namenjena nakupu spornega večnamenskega lovca F-35. Tako določa resolucija, ki jo je na predlog Demokratske stranke in s pozitivnim mnenjem vlade včeraj sprejela poslanska zbornica. Za je bilo 275 poslancev, proti 45, vzdržanih pa 152. Spodnji dom parlamenta je sicer ob tem zavrnil resoluciji Gibanja petih zvez ter Levice, ekologije in svobode, ki sta se zavzemali za črtanje celotnega programa F-35, kakor je tudi zavrnil predlog Severne lige, da bi lovce F-35 morebiti zamenjali z manj posodobljenimi F-22.

Na 14. strani

GORICA-TRŽIČ
»Rožnata« soba za vse žrtve nasilja

TRŽIČ - GORICA - Prvega oktobra bo goriško zdravstveno podjetje v sodelovanju z goriško pokrajino odprlo posebno sobo za žrtve nasilja na urgencnem oddelku bolnišnice San Polo v Tržiču, novembra pa še v goriški bolnišnici. V Tržiču bo odprtje prihodnjo sredo ob 9.30, ko bosta pokrajina in zdravstveno podjetje podpisala dogovor. »Zagotavljamo občutljiv pristop in primerno sprejemanje teh oseb. Hvaležen sem pokrajinski upravi, da je spodbudila uvedbo te novosti v okviru mreže proti nasilju,« je poudaril direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula.

Na 14. strani

VOJAŠKA LETALA - Poslanska zbornica sprejela resolucijo Demokratske stranke

Budžet za lovce F-35 naj bi vlada prepolovila

RIM - Italija bo za polovico zmanjšala sredstva, namenjena nakupu sportega večnamenskega lovca F-35. Tako določa resolucija, ki jo je na predlog Demokratske stranke in s pozitivnim mnenjem vlade včeraj sprejela poslanska zbornica. Spodnji dom parlamenta je sicer ob tem zavrnil resoluciji Gibanja petih zvezd ter Levice, ekologije in svobode, ki sta se zavzemali za črtanje celotnega programa F-35, kakor je tudi zavrnil predlog Severne lige, da bi lovce F-35 morebiti zamenjali z manj posodobljenimi F-22.

Italija je za nakup lovcev F-35 prvotno namenila 12 milijard evrov. S tem naj bi si zagotovila 131 primerkov, s katerimi naj bi zamenjala 160 dotrajanih lovcev. Med tem je vlada število naročenih lovcev F-35 že znižala na 90, 75 od katerih naj bi prevzelo vojaško letalstvo, ostalih 15 pa mornarica. Toda pritiski, naj zadevni program še dodatno skrči, se s tem niso ustavili, in to iz več razlogov.

Najprej je treba omeniti hude težave, s katerimi se kronično sooča državni proračun. Poleg tega je treba povedati, da je lovec F-35 izredno drag ter da so pri njem zasledili več tehničnih težav in napak, zaradi katerih je celo ameriška mornarica zahtevala zaustavitev njegove proizvodnje. Tako se v italijanski javnosti in v političnih krogih nenehno pojavljajo pobude, da bi italijansko soudeležbo v programu F-35 skrčili ali celo izničili. Pred nekaj dnevi je skupina intelektualcev s pisateljem Robertom Saviamom na čelu objavila poziv, naj se Italija od programa povsem umakne.

A tudi takšen korak ne bi bil tako preprost. Upoštevati je treba, da Italijo vežejo mednarodni dogovori, da vsekakor mora posodobiti svoje bojno letalstvo, pa tudi da italijanska industrija sodeluje pri proizvodnji F-35. Tako je včeraj prišlo do kompromisne rešitve. Resolucijo o prepolovitvi budžeta za program F-35 je poslanska zbornica sprejela z 275 glasovi za, 45 proti in 152 vzdržanimi. Poslanci so ob tem sprejeli tudi resolucije Naprej Italije in sredinskih strank o reviziji celotnega programa za posodobitev zračnih sil.

Večnamenski lovec F-35

REFORMA DELA - Camussova pristala na razpravo o 18. členu

Renzi: Ponedeljkov sklep vodstva DS bo obvezoval vse

RIM, NEW YORK - Senatna zbornica je včeraj začela obravnavati pooblastilni zakon o reformi trga dela. K zakonskemu besedilu je bilo predloženih 689 popravkov. Več kot polovico amandmajev so podpisali predstavniki Levice, ekologije in svobode, a posebna pozornost velja za 7 popravkov, ki so jih predložili predstavniki notranje opozicije Demokratske stranke. Med njimi je predlog, da bi znani 18. člen Delavskega statuta začel veljati tri leta po prvem sprejemu v službo. To gre proti stališču vlade, ki bi pravico do vrnitve v službo želela ohraniti le za diskriminatorsko odslovljene delavce.

Napetost v Demokratski stran-

MATTEO RENZI

ki je velika. Njen vodja in premier Matteo Renzi je včeraj iz New Yorka, kjer se je mudil na zasedanju Generalne skupščine ZN, dal vedeti, da bo svoje stališče predstavil na ponedeljkovem zasedanju vodstva stranke. »Po razpravi bomo glasovali,

sprejeti sklep pa bo veljal za vse,« je dejal Renzi.

Vodja Gibanja petih zvezd Beppe Grillo je včeraj na svojem blogu oстро napadel vladni načrt za reformo dela. Pozval je opozicijske sile in sindikate k skupni akciji za odstavitev premierja. V tem smislu se je tudi obrnil na notranjo opozicijo Demokratske stranke, ki pa je njegov poziv zavrnila, češ da je demagoški.

Oglasila se je tudi voditeljica sindikalne zveze CGIL Susanna Camusso. V neki televizijski oddaji se je postavila v bran 18. člena Delavskega statuta, češ da bi z njegovo ukinitev delo v Italiji postalo še bolj hlapčevsko. A pristala je na razpravo o njegovem postopnem izvajanju.

MIGRANTI - Na begu kar 51 milijonov ljudi

Papež za globalizacijo ljubezni do bližnjega

VATIKAN - Papež Frančišek je pozval vernike, naj premagajo nezaupanje in pokažejo solidarnost s priseljenci. "Na globalizacijo migracij je treba odgovoriti z globalizacijo usmiljenja in sodelovanja, da bi migranti živeli v bolj humanih pogojih," je poudaril v sporočilu ob dnevu priseljencev in beguncev, ki ga bo Katoliška cerkev obeležila 18. januarja.

Papež je še dodal, da celo v Cerkvi priseljeni pogosto naletijo na nezaupanje in sovraštvo, še preden ljudje izvejo njihove življenjske zgodbe in se seznanijo z njihovim trpljenjem. Ob tem je pozval h "globalizaciji ljubezni do bližnjega" in boju proti razlogom, zaradi katerih celotne skupnosti zapuščajo domovine.

"Stevilni zapuščajo domovino s prtljago, polno strahov in želja, in se polni upanja podajo na neverno pot v iskanju bolj humanih življenjskih pogojov," je poudaril. Ljudi je pozval, naj spoštujejo svetopisemsko zapoved o sprejemanju tujcev s spoštovanjem in soli-

darnostjo.

Papeževi opozorilo prihaja v času, ko v Evropo preko Sredozemskega morja prihajo številni priseljenci. Samo v Italijo je letos prišlo že več kot 120.000 nezakonitih priseljencev, najmanj 2000 pa jih je domnevno izgubilo življenje med poskusom prečkanja Sredozemlja.

Sicer pa je včeraj generalna sekretarka nemške veje nevladne organizacije za človekove pravice Amnesty International Selmin Caliskan opozorila, da je zaradi številnih kriz v Afriki in na Bližnjem vzhodu trenutno na begu toliko ljudi, kot jih ni bilo že od druge svetovne vojne. Na svetu je trenutno namreč kar 51 milijonov beguncev in notranje razseljenih oseb.

Večina ljudi na begu si je zatočišče poiskala v domači državi, približno 18 milijonov pa jih je pred konflikti zbežalo v tujino. Zaradi dramatičnega poslabšanja razmerje je Caliskanova včeraj v Berlinu zahtevala, da bi moral Evropska unija odpraviti svojo politiko blokade migrantov.

VATIKAN - Od torka je v hišnem priporu

Bivši škof Wesolowski tvega do 7 let zapora

JOZEF WESOŁOWSKI

VATIKAN - Kot smo zabeležili že v včerajšnji številki našega dnevnika, je Vatikan za nekdanjega nadškofa Jozefa Wesołowskega v torek odredil hišni pripor zaradi hudih obtožb o spolnih zlorabah otrok in posesti pedopornografiskega gradiva. Poljak je prvi visoki cerkveni predstavnik, ki mu bodo v Vatikanu sodili zaradi očitkov o pedofiliji.

Tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi je včeraj pojasnil, da bo sojenje potekalo na osnovi zakonskih določil, ki so v Vatikanu veljala pred letom 2013 in da obtoženec tvega 6 do 7 let zapora. Hišni pripor je bil po Lombardijevih navedbah potreben, da bi obtoženec ne zbežal in da ne bi preprečil zbiranja dokazov. Sicer pa bo priprava sojenja zahtevala več mesecev, tako da se bo proces predvidoma pričel konec tega leta ali na začetku prihodnjega.

65-letni Wesolowski, ki je bil med letoma 2008 in 2013 papeški odpsonenc v Dominikanski republiki, je osumljen, da je imel spolne odnose z mladletnimi dečki. Papež Frančišek ga je za-

radi očitkov o pedofiliji avgusta lani odlokjal s položajo.

Vatikan je Wesołowskega junija zaradi spolnih zlorab otrok izključil iz duhovniškega poklica. Gre za prvi primer, da je Sveti sedež kakega nuncija zaradi tovrstnih dejanj izključil iz duhovniškega stanu. Zdaj pa mu bodo še sodili na osnovi kazenskega zakonika.

Proti Wesołowskemu teče preiskava tudi v Dominikanski republiki in zanj se zanima tudi poljsko sodstvo. Ni izključeno, da ga bo Vatikan naposlед izročil še tema državama.

Bonanni potrdil umik z vrha sindikalne zveze CISL

RIM - Kot je bilo napovedano že v torek, je generalni tajnik sindikalne zveze CISL sinoči naznani svoj odstop. To je storil na zasedanju razširjenega tajništva organizacije. Povedal je, da se predčasno umika (mandat bi se mu iztekel junija 2015), da bi pospešil prenovo vodstva katoliške sindikalne zveze.

Bonanni je v izjavah za tisk zanikal, da bi se umikal zaradi spora, ki je v političnih in sindikalnih krogih nastal okrog sprememb ali celo ukinitev 18. člena Delavskega statuta. Prav tako je zanikal, da bi se umikal zaradi domnevnega škandala glede njegove pokojnine, ki naj bi znašala 4.500 evrov mesečno. »Prispevke sem plačeval 47 let, in to večinoma kot zaposlen na vodilnih mestih. Temu ustreza tudi pokojnina, ki se mi obeta,« je dejal.

De Magistris obsojen zaradi telefonskih prisluhov

RIM - Sodišče v Rimu je včeraj ob sodilo neapeljskega župana Luigija De Magistrisa na pogojno 15-mesečno zaporno kazeno zaradi neupravičene uporabe telefonskih prisluhov na račun nekaterih parlamentarcev v obdobju, ko je opravljal funkcijo javnega tožilca na sodišču v Catanzaru. Ista obsodba je doletela računalniškega svetovalca Gioacchina Genchija. Razsodbo je razglasila sodnica Rosanna Iannello, ki je s tem postavila na glavo stališče javnih tožilcev, po katerih naj bi bil De Magistris nedolžen. Iannellova je vsekakor upoštevala vse razbremenilne okoliščine. Prisluhi so zadevali več znanih politikov, kot so Romano Prodi, Clemente Mastella, Francesco Rutelli in Marco Minniti.

Film Capitale umano se poteguje za oskar

RIM - Film Capitale umano Paola Virzija se bo potegoval za uvrstitev v ožji izbor tujjezičnih filmov, med katerimi bo ameriška Akademija izbrala najboljšega in mu pododeli oskarja. Tako je včeraj določila pristojna komisija združenja ANICA. Virzijev film bo torej zastopal Italijo na prestižnem tekmovanju, ali bo uvrščen v finalno peterico, pa bo znano še 15. januarja 2015. Lani je to mesto zasedal film Grande bellezza (Velika lepot) Paola Sorrentina, ki se je na posledi ovenčal tudi s končno zmago.

ZLATO
(999,99 %) za kg
30.608,26 -118,09

SOD NAFTE
(159 litrov)
96,14 \$ -0,73

EVRO
1,2826 \$ -0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

	evro (povprečni tečaj)	
valute	24. 9.	23. 9.
ameriški dolar	1,2826	1,2892
japonski jen	139,50	139,87
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,497	27,517
danska korona	7,4436	7,4483
britanski funt	0,78230	0,78600
madžarski forint	310,22	310,90
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1695	4,1754
romunski lev	4,4022	4,4018
švedska korona	9,1825	9,1725
švicarski frank	1,2077	1,2069
norveška korona	8,1790	8,1595
hrvaška kuna	7,6248	7,6250
ruski rubel	48,9600	49,7345
turska lira	2,8672	2,8791
avstralski dolar	1,4460	1,4481
brazilski real	3,0850	3,0934
kanadski dolar	1,4207	1,4185
kitajski juan	7,8716	7,9140
mehiški peso	17,0409	17,0722
južnoafriški rand	14,2735	14,3063

SREDNJEVROPSKA POBUDA - Ministrica Stefania Giannini na včerajšnjem zasedanju

Za ovrednotenje znanstvene in raziskovalne vloge Trsta

TRST - V Trstu so se včeraj v okviru Srednjevropske pobude (SEP) v Trstu zbrali ministri za znanost in tehnologijo, njihovi namestniki oziroma predstavniki ministrstev 18 članic, ki so razpravljali o okvirnem programu za promocijo znanstvenega in tehnološkega raziskovanja v državah članicah, razpravljali pa so tudi o potrebnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti za proizvodnjo sodobnih bio goriv v sklopu gospodarstva, ki naj bi bilo zasnovano na bioloških virih. Pri tem naj bi bil podurek na obnovljivih virih energije.

Med članicami SEP jih je 10 članic EU, in sicer Avstrija, Bolgarija, Hrvaška, Italija, Poljska, Česka, Romunija, Slovaška, Madžarska in Slovenija, 5 se jih poteguje za članstvo (Albanija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora in Srbija), 3 pa imajo z EU podpisani t.i. pri-družitveni sporazum (Belorusija, Moldavija in Ukrajina).

Italijo je zastopala ministrica za šolstvo, znanost in tehnologijo Stefania Giannini, ki je v Trst prišla tudi kot predstavnica italijanskega predsedstva Evropskemu svetu.

Na zasedanju je Gianninijeva precejšnjo pozornost namenila tudi vlogi Trsta v znanstvenem svetu. »Trst ima na tem področju zgodovinsko vlogo in predstavlja mednarodno središče za znanost, tehnologijo in raziskovanje,« je dejala ministrica. Po njenem mnenju predstavlja koncentracija znanstvenih ustanov v Trstu

Ministrica Stefania Giannini (druga z desne) skupaj s predsednikom FJK Debora Serracchiani na včerajšnjem zasedanju SEP

FOTO DAMJ@N

konkreten dokaz, kako je mogoče v Italiji ustvariti nek center, ki ne privablja samo največjih umov na področju osnovnega raziskovanja, temveč tudi vrhunske znanstvenike, ki se ukvarjajo z raziskovalnimi inovacijami. Ob tem je tudi vse pozvala, naj se bolje ovrednoti vlogo Trsta tako, kot se to že dela s pomočjo SEP-a. Trst naj postane nekakšen »instrument« znanstvene diplomacije za povezavo z državami, ki končujejo integracijski proces z Evropo

oziroma so kandidatke, da postanejo njeni članice.

O vrhunskih znanstvenih institucijah v Trstu pa je govorila tudi predsednica Furlanije-Julische krajine Debora Serracchiani, ki je poudarila, da te institucije predstavljajo bistveno komponento pri sodelovanju z srednjevropskimi in balkanskimi državami ter ustvarjanju znanstveno-raziskovalne mreže. To pa lahko po njenem mnenju prispeva k ponovnemu za-

gonu gospodarstva in povečanju konkurenčnosti. V zvezi s tem je posebej izpostavila konzorcij CERIC, eden redkih, ki ga financira Evropska komisija, sestavljanjo pa ga Sinhrotron, Elettra in Fermi Laboratories. »Konzorcij že sodeluje z nekaterimi državami SEP, z njim pa se lahko Trst in FJK potegujeta, da na območju znanstvenega in tehnološkega raziskovanja predstavlja Evropo v teh državah,« je še poudarila predsednica FJK.

MANJŠINA
Tamara Blažina
z Bresso o
paritetnem odboru

GIANCLAUDIO BRESSO

ARHIV

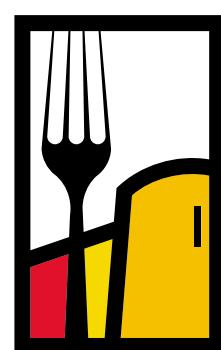
RIM - Poslanka Tamara Blažina se je sestala s podtajnikom na ministrstvu za dežele Gianclaudiom Bresso, da bi podkrepila zahtevo po čimprejšnjem sklicanju Paritetnega odbora. Blažinova je namestniku ministra obnovila potrebo po umestitvi novega odbora in izvolitvi predsednika, kateri z delom, ki je že precej mesecev prekinjeno.

Pottajnik Bresso, ki je bil v vlasti ministrskega predsednika D'Aleme tudi zadolžen za manjšinska vprašanja, je Blažinovi zagotovil, da bo zasedanje novo sestavljenega Paritetnega odbora sklicano v kratkem, saj manjka samo še podpis ministre Marie Carmele Lanzetta na vabilu, ki so že pripravljena. Ob tem je Bresso zagotovil svojo prisluhnost na prvi seji, kar bo tudi priložnost za srečanje z manjšinskimi predstavniki in pregled še nerešenih vorašanj.

Okusi na meji Gusti di Frontiera

Gorica
25. | 28.
septembra 2014

gustidifrontiera

LJUBLJANA - Gospodarski odnosi med sosedama

Vse več italijanskih podjetij razmišlja o selitvi v Slovenijo

Pospešene vsestranske priprave na svetovni Expo, ki bo prihodnje leto v Milanu

LJUBLJANA - Prihodnje leto bo Milan gostil svetovno razstavo Expo pod geslom »Nahrani planet, energija za življenje«, na kateri bo sodelovala tudi Slovenija. Slovenski nacionalni usklajevalec za Expo 2015 je javna agencija za spodbujanje podjetništva Spirit Slovenija, ki bo kmalu objavila javni razpis za udeležbo podjetij na najodmevnnejši svetovni razstavi, ki se prireja vsakih pet let. Da bi podjetjem čim bolje osvetlili izjemno priložnost za njihovo promocijo in nove posle na razstavi bo agencija Spirit oktobra začela organizirati tudi »road-showe« po slovenskih regijah.

V Milanu bodo organizatorji svetovne razstave na milijon kvadratnih metrov veliki površini postavili 60 paviljonov, v katerih bo 140 držav predstavilo tudi svojo kulturo in kulinarično tradicijo.

V Milanu pričakujejo okoli 20 milijonov obiskovalcev z vsega sveta, saj bo ob razstavi tudi vrsta spremljevalnih dogodkov. Slovenija, Nemčija, Francija, Švica in Madžarska bodo predvidoma skupaj organizirale sektorške poslovne konference, natančneje dogovor o tem pa je pričakovati prihodnji mesec, smo lahko slišali na predstaviti bližnjih poslovnih dogodkov, povezanih z Italijo, na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Ljubljansko Delo (Vir: Spirit) je v sklopu priprav na milanski Expo 2015 objavilo zanimive podatke o gospodarskih odnosih ter blagovnih izmenjavah med Italijo in Slovenijo. Lani je Slovenija od Italije kupila za 3,5 milijarde evrov blaga, zahodni sosed pa je prodala za približno milijardo evrov manj blaga, kar pomeni, da je na tem področju Slovenija v odnosu z Italijo v zelo velikem minusu. In na katerih področjih so najboljše priložnosti za povečanje slovenskega izvoza na italijanski trg? Italijani povprašujejo predvsem po surovinah in iščejo slovenske partnerje za proizvodnjo živilskih izdelkov.

Precej priložnosti je tudi v kovinsko predelovalni ter avtomobilski industriji ter v kemijski in farmacevtski. To težnjo je npr. že zaznala novomeška Krka, ki večja svoj prodajni delež v Italiji. Delo tudi poroča, da je v zadnjem času opaziti, da precej italijanskih podjetij, ki se ukvarjajo z logistiko in distribucijo, zaradi davčnega prizemja doma seli svoje logistične centre v Slovenijo. To je opaziti predvsem na Primorskem in v Istri, piše slovenski časnik. V slovenski Istri so zadovoljni tudi z vse večjim obiskom italijanskih turistov, saj si Italijani zaradi krize vse manj privoščijo potovanja in počitnice v oddaljenih krajinah in se zato raje odločijo za preživetje vikendov in krajskih dopustov v slovenskih turističnih krajih (tudi v toplicah).

Tovornjaki na tovornem terminalu na Fernetičih

ARHIV

Dobitnika Ibsnove nagrade Petra Handkeja po podelitvi pričakali protestniki

DUNAJ - Avstrijskega pisatelja Petra Handkeja, letosnjega dobitnika Ibsnove nagrade, so po nedeljski podelitvi nagrade v Narodnem gledališču v Oslu pričakali kričeči protestniki. Ti se zaradi Handkejevih stališč do balkanskega konfliktta ne strinjajo z odločitvijo žirije.

Handke je gnev nad protestniki zlil v svojem govoru, v katerem je zagovarjal svoja stališča, kritike pa poslal k vragu. Pisateljevi spremmljevalci so kasneje povedali, da so Handkeja ujezile primerjave s fašistom in morilcem ter da se je v norveški prestolnici počutil nezaželenega. Kontroverzni avstrijski pisatelj je že naslednji dan nagovoril tudi udeležence Ibsnove konference.

Političnim temam se je tokrat izognil, spregovoril pa je o Ibsnu in vplivu, ki ga je imel nanj norveški dramatik. Letošnja odločitev žirije, da Ibsnovo nagrado podeli Handkeju, sicer že dlje časa razburja tamkajšnjo javnost. Eden izmed najglasnejših kritikov, norveški profesor Bernt Hagtvet, je odločitev žirije označil za nezaslišan škandal, podelitev nagrade je med drugim bojkotiral tudi Norveški center PEN.

ZGODOVINA - V organizaciji Furlanskega inštituta za osvobodilno gibanje

O svododni coni Vzhodne Furlanije

Jutri dopoldne v gledališču Ristori v Čedadu zgodovinski posvet - V soboto nadaljevanje v Čenti, v nedeljo slovesnost v Fojdi

Beneški bataljon leta 1944 (posnetek iz knjige Paola Petriga Per un pugno di terra slava)

ĆEDAD - Furlanski inštitut za osvobodilno gibanje (Istituto friulano per la storia del movimento di Liberazione) prireja v sodelovanju z združenjem VZPI - ANPI in APO (Associazione Partigiani Osoppo) in s podporo Odborništva za kulturo Dežele Furlanije- Julisce krajine serijo dogodkov, s katero nameravajo počastiti 70-letnico Svobodne cone Vzhodne Furlanije, ki je bila poznana tudi kot Svobodna cena Nem, Ahtna in Fojde.

Ozemlje, ki ga je poleti leta 1944 osvobodila in branila združena divizija Garibaldi Osoppo, je obsegalo občine Neme, Ahten, Fojda, Bardo in Tipiano ter dele Tavorjane in Čedada. Na tem območju je živel približno dvajset tisoč ljudi. Preko Brd je bilo to območje povezano z ozemljem, ki ga je osvobodil IX. Korpus. Partizanske enote so tu skušale uvesti tudi oblike samouprave in civilnih organizacij.

Jutri bo v gledališču Ristori ob 9.30 zgodovinski posvet, na katerem bodo Santo Peli, Tommaso Piffer, Alberto Buvoli, Massimo de Leonardi in Gorazd Bajc predavalni o svobodnih conah italijanskega odporištva in z njimi povezanih temah. Bajc bo spregovoril tudi o slovenskem partizanskem gibanju. Istega dne bodo v gledališču Ristori odpri tudi zgodovinsko fotografско razstavo z naslovom »Poletje 1944: Partizanska svobodna cona Vzhodne Furlanije«. Na ogled bo do 5. oktobra ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.30 in od 15. do 19. ure oziroma od torka do petka od 17. do 19. ure. Jutri zvečer pa bo ob 20.30 v auditoriju srednjih šol v Fojdi gledališki koncert za odporištvo z naslovom Achtung banditi!

V soboto se bo zgodovinski posvet ob 9.30 nadaljeval v auditoriju šolskega središča v Čenti, ko bodo predavalni Flavio Fabbroni, Fabio Verardo, Giancarlo Bertuzzi in Paolo Pezino.

Osrednja spominska svečanost bo v nedeljo v Fojdi, na trgu pred cerkvijo, z začetkom ob 9.45. Spomnili se bodo tudi krutega maščevanja nacistov in požigov vasi.

Podrobni program je objavljen na spletni strani <http://www.anpiudine.org/node/550>. (NM)

ZBOROVSKA GLASBA - Nonet Primorsko na koncertu v cerkvi na Višarjah

Uvod v jubilejno sezono

Koncert s tremi pevskimi sestavi organiziralo SKD Primorsko iz Mačkolj v sodelovanju z združenjem Don Mario Cernet

Nonet Primorsko na Višarjah
NASTJA ZONTA

ŽABNICE - Djavjeta jubilejna sezona Noneta Primorsko se je začela z organizacijo zborovskega koncerta v cerkvi Matere Božje na Višarjah. Pobudo z geslom »A se spomniš / Non ti ricordi« iz besedila vsem poznane skladbe Monte Canino je organiziralo Slovensko kulturno društvo Primorsko iz Mačkolj v sodelovanju s tamkajšnjim združenjem Don Mario Cernet. Pevsk bogato revijo so oblikovali trije pevski sestavi, in sicer Nonet Primorsko, tržaški moški pevski zbor Coro Alpi Giulie in mešana pevska skupina Studenec iz Pivke. Zbori so se predstavili z repertoarjem skladb, ki so se vsebinsko navezovale na prvo svetovno vojno. Ob uvodnem pozdravu Predsednika SKD Primorsko Miloša Tula je sledila še misel župnika Dionisia Matevčiča, ki je poudaril pomen takih srečanj. Pobudo je podprtlo tudi italijansko združenje pevskih zborov (USCI).

Nonet Primorsko, ki ga že deseto leto vodi priznana strokovnjakinja Aleksandra Pertot, je na ta način uvedel svojo djavjetso sezono delovanja, ki se bo oktobra nadaljevala z gostovanjem v Tolmeču, kjer bo gost tamkajšnjega moškega pevskega sestava Tita Copetti. (LS)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Četrtek, 25. septembra 2014

5

POKRAJINA TRST - Včeraj srečanje upraviteljev in predstnikov stanovskih organizacij

Zeleno omizje se sestaja, a kdaj bo kmet na zeleni veji?

Zeleno kolo se na Tržaškem zelo počasi premika. Tako je mogoče sklepati po včerajnjem srečanju zelenega omizja - predstnikov krajevnih uprav in stanovskih organizacij - v dvorani tržaškega občinskega sveta.

Vprašani, ki zadevajo upravljanje in urejanje ozemlja, je bilo na dnevnem redu na pretek, konkretnih sklepov in odločitev pa malo ali nič. Omizje sicer nima odločajoče besede; razpravlja, jemlje na znanje, predлага rešitve, zatem pa se vse, kar je navidezno nujnega na dnevnem redu, zbirokratizirano upočasni, da nastopi za tiste, ki na ozemlju živijo in delajo, predvsem kmetovalce, čas čakanja.

Primerov je nič koliko. Tudi na včerajnjem srečanju so prikušali na dan.

Znani protokol o penini proseci Doc ostaja na papirju. V smislu: načrt za kmetijski razvoj (masterplan) ostaja načrt, brez finančnega kritja. Načrt za ureditev poti v proseški breg (Postrane) ima finančno podlago (850 tisoč evrov), dela pa bodo lahko potekala le od novembra do marca (da ne bi nadlegovali tam frfotajočih ptičkov ...). Gospodarsko društvo Prosek je pripravilo načrt za ureditev tako imenovanega Doma prosekarija na Proseku, a z nakazanimi 200 tisoč evri, bi bil dom bolj malo vreden in predvsem nevreden renomeja, ki ga ima po kraški vasi poimenovana penina v vinskem svetu. Budžet bi morali (ministrstvo? dežela?) vsaj podvojiti, da bi bil Dom prosekarija imenu dostojno.

Tudi vprašanje kmetijskega vodovoda se rešuje po kapljicah. Tržaška pokrajina je že pred leti predlagala deželnih upravi program, po katerem naj bi občine z deželnim prispevkom (kake 4 milijone evrov, po 200 tisoč evrov letno za dobo 20 let) ojačile vodovodno omrežje in ob tem uredile vodovodno omrežje za kmetijske potrebe. Program se izvaja že četrto leto, a kmetje niso imeli od tega še nobene koristi in niti cena vode se zanje ni znižala. Pri tem so posebno tepeni vrtnarji, ki morajo v sušnih obdobjih pošteno namakati vrtove. Pomagajo si sicer s štirnimi (tisti, ki jih imajo), kljub temu pa je cena, ki jo plačujejo za vodo, zelo zelo slana.

Poglavlje zase predstavlja vprašanje škode, ki jo kmetijskim dejavnostim prizadene divjad (na Tržaškem v prvi vrsti divji prasiči in srne). Zanj je neposredno odgovorna dežela, ki pa ni zagotovila zadostnega sklada za kritje škode. Letos se je divjad razdivjala nad obdelane površine kot še nikoli doslej. Spravila je v obup pridevalce, ponekod je uničila ves pridelek. Divjad je zakonsko - državna last. Njeno škodo bi morala poravnati država (oziroma njena krajevna izpostava, dežela), kar pa se ne dogaja. Oškodovanci predstavljajo zahteve po odškodnosti na pokrajino, ta pa ne jim ne more zadostiti, ker preprosto nima sredstev.

Z divjadom je povezano še eno vprašanje: kaj storiti, če ranjena divjad zbeži? Treba je aktivirati ustrezno službo, za kar pa je potreben pravilnik. Na pokrajini so štiri leta pripravljali osnutek pravilnika. Sedaj je bil končno predstavljen. Potreben bo še kak mesec za predložitev morebitnih popravkov, zatem bi moral stopiti v veljavo.

M.K.

Zeleno omizje v
dvorani tržaškega
občinskega
sveta

FOTODAMJ@N

DEVIN-NABREŽINA - Kukanje v rebalansu dal to, kar je Serracchiani odtegnila

Prispevek za novorojenčke

Če ti dežela ne pomaga, pomagaj si sam! Tega načela se je držala devinsko-nabrežinska občinska uprava pri pripravi septembriskega rebalansa proračuna.

Deželna vlada predsednice Debole Serracchiani je za letošnje leto odtegnila občinam prispevek za novorojenčke, uprava župana Vladimirja Kukanje pa se je odločila, da ne bo pustila na cedilu mladih družin v občini, in iz lastnih sredstev nakazala ustrezni prispevek v višini 10 tisoč evrov. Tako je sporočil občinski odbornik za proračun Lorenzo Corigliano na včerajšnji občinski seji ob predstavitev rebalansa proračuna. Odbornica za socialne za-

deve Tatjana Kobau je pojasnila, da so se uprave tudi drugih kraških občin, povezanih v skupnem zdravstvenem okraju, zavzele za obnovo prispevka za novorojenčke. V Devinu-Nabrežini ne bo sicer tako izdaten, kot je bil v letih, ko je občina dobila za to postavko ustrezna dejelna sredstva, bo pa v tem težkem gospodarskem času še kako dobrodošel.

V letošnjem letu je prejela občina že 18 prošenj za prispevke za novorojenčke. Podpora bodo prejele družine, ki jih bo do 31. leta osrečil prihod novorojenčka (ali novorojenke). Rok za predložitev prošenj zapade 8. februarja 2015, prispevke pa bo občina začela posredovati mesec pozneje.

LORENZO CORIGLIANO

Odbornik Corigliano je predstavil še drugo pomembno postavko rebalansa. Občina je namenila 9 tisoč evrov za načrt Šport in šola in za dejavnosti športnih društev.

Svetnica Ljudstva svobode za Devin-Nabrežino Daniela Pallotta je želela izvedeti, ali bo celotna vsota namejena zelo cenjenemu projektu Šola in šport, kot je to bilo pretekla leta. Odbornik za šport Andrej Cunja je pojasnil, da je bila vsota 9 tisoč evrov največ, kar je lahko občinska uprava namenila tej postavki. Prejšnja leta je bila občina v ta namen deležna pokrajinskega prispevka v višini 7 tisoč evrov, ki pa se je letos zreduciral na vsega tisoč evrov, in tudi prispevki zasebnikov so minimalni, da si je morala občina napraviti skoraj celotno breme te postavke na lastna finančna ramena. Prispevek bo zato namenjen tako načrtu Šola in šport kot športnim društvom, je napovedal Cunja.

O rebalansu proračuna je razpravljala občinska komisija za finance; posamezne svetniške skupine so bile z njim podrobno seznanjene. Med raznimi postavkami gre omeniti nakazilo v višini 25 tisoč evrov za »raziskave o tretjem rokavu Timave«, 55 tisoč evrov bo namenjeno popravilu poslopja devinskega vrtca (obnovili bodo napušč), nakupu igral za otroke in obnovi tal na županstvu; 20.300 evrov bo stal nakup in namestitev dvigala na sesljanskem pokopališču, 27 tisoč evrov obnova javne razsvetljave v Naselju Sv. Mavra, 8 tisoč evrov obnova nekaterih vrat in oken v domu za ostarele Bratov Stuparich v Seslanju, občina pa se je tudi odločila, da bo sanirala cesto v Cerovljah, ki se ob deževju spremeni v pravo mlako (30 tisoč evrov).

Med postavkami je tudi prispevek v višini 20 tisoč evrov nabrežinskemu juusu za ureditev dostopa do avstrijskega pokopališča v Nabrežini (o katerem bomo še podrobno poročali).

Rebalans proračuna so podprli svetniki levosredinske večine in svetnica Občanskega načrta za Devin-Nabrežino Silvia Jurman Bencich, pet svetnikov desnosredinske opozicije pa se je vzdržalo.

M.K.

SREČANJE - Predstavnika Kmečke zveze na obisku

Na Repentabru o ozemlju

Vzeli so v pretres vprašanje evropsko zaščitenih območij, ki hromijo razvoj kmetijstva

Skrb za ohranjanje ozemlja in razvoj kmetijstva sta bila v ospredju včerajnjega srečanja na županstvu na Colu med domačini upravitelji (župan Marko Pisani, podžupan Casimiro Cibi ter odbornici Martina Škarab in Roberta Škarab) in predstavnikoma Kmečke zveze, deželnim tajnikom Edijem Bukavcem in pokrajinskim tajnikom Erikom Mastnom.

Tudi repentabrska občina se nahaja v primežu evropsko zaščitenih območij (Natura 2000, Sic, Zps), kar predstavlja velikansko breme za tamkajšnje kmetovalce. Na zatožni klopi je deželna uprava, ki še ni odobrila predvidenih upravnih načrtov. Ob njihovi odsotnosti se morajo domačini že osem let spoprijemati z najbolj omejujočimi normami, kar hromi ureditev ozemlja in kmetijske dejavnosti.

Na srečanju so podprtali pomen skupnega nastopa pri zahtevi uprav-

nih načrtov. Okoliške občine se zavzemajo za tak pristop, a tržaška občina ne kaže zanj posebnega zanimalja. Repentabrski upravitelji in predstavniki Kmečke zveze so vse-

kakor ocenili, da bi morali biti upravni načrti zaščitenih območij dvojezični, saj sodi ozemlje v območje zaščitnega zakona.

M.K.

POKRAJINA TRST
Sklepno
poglavje načrta
BioDiNet

Na tržaški pokrajini je prešlo v končno fazo izvajanje načrta BioDiNet, omrežja za ohranjanje biološke raznovrstnosti tukajšnjega ozemlja, ki sodi v okvir programa za čezmejno sodelovanje Italija-Slovenija 2007-2013.

Opravljeni je bila vrsta izobraževalnih srečanj o biotski različnosti Krasa in o trajnostnem upravljanju kraškega ozemlja. Posebna pozornost je bila posvečena kraški gmajni in pašnikom, pravilni košnji in čiščenju površin. Obenem je bila obravnavana nevarnost širjenja neavtohtonih vrst rastlin. Nekaj le-teh se je tako razširilo na Krasu, da predstavljajo nevarnost za obstoj avtohtonih rastlin.

V okviru projekta BioDiNet je tržaška pokrajina tudi podprla dejavnosti o monitorazi favne na območju pri Bazovici in je pomogla k pripravi smernic za ohranitev biotske različnosti in kulturne krajine.

ŽELEZARNA - Skupščina delavcev sprejela sporazum med Arvedijem in sindikati

»Zgodovinski zasuk, zdaj na vrsti institucije«

Dogovor odobrilo 249 delavcev na 250 - Potrdili vsa delovna mesta in plače

Skupščina zaposlenih v škedenjski železarni je včeraj dopoldne domala so-glasno odobrila sporazum, ki so ga v torek sklenili panožni sindikati in skupina Arvedi. Dogovor je namreč podprlo 249 delavcev, proti pa je glasoval le eden.

Sindikati bodo torej zdaj podpisali sporazum z Arvedijem, ta pa bo najbrž že v torek, 30. septembra, podpisal do-končno pogodbo za odkup tovarne pod Škedenjem. Nekatera vprašanja so sicer še odprtia, vendar kaže, da jih bodo kmalu rešili. Med temi je dogovor med družba-ma ST in Elettra, pri katerem imajo te-meljno vlogo banke, poglavito pa bo po-voljno mnenje vladne družbe Invitalia. O tem naj bi tekla beseda v ponedeljek na ministrstvu za gospodarski razvoj, kjer naj bi zadevo tudi dokončno rešili. Na 30-letno koncesijo Pristaniške oblasti, za katero je družba ST že zaprosila, bo potrebno še počakati, vendar so v vodstvu skupine Arvedi mnenja, da ne bo večjih zapletov.

Skratka, sindikati so opravili svoje, zdaj pa so na vrsti javne institucije, so po-udarili predstavniki panožnih sindikatov na tiskovni konferenci v železarni, kjer so včeraj popoldne najavili izid skupščine. Sestanka z novinarji so se udeležili po-krajinski tajniki sindikatov kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl, Uilm-Uil, Ugl in Faims Stefano Borini, Umberto Salvaneschi, Antonio Rodà, Marco Stolfa in Cristian Prella ter zastopnik enotnega sindikalnega predstavninstva zaposlenih v železarni Franco Palman.

Sindikalisti so poudarili, da je to zgodovinski trenutek, ki predstavlja zasuk ne samo za železarno in zaposlene, temveč za vse povezane dejavnosti in skratka vse mesto. Poleg jamstev glede de-lovnih mest in plač so namreč dosegli, da se je Arvedi zavezel, da bo vse povezane dejavnosti, storitve in morebitno novo de-lovno silo iskal na tržaškem ozemlju.

Sicer so sindikalisti včeraj še pred-vsem poudarili uspeh glede delovnih mest in plač. Kot smo že poročali, je v sporazu-mu med Arvedijem in sindikati med drugim zapisano, da imajo vsi dosedanji

PREPLAH - Gasilci so ga takoj pogasili

Zaradi manjšega požara v železarni črn oblak nad mestom

Črn in gost dim se je včeraj okrog 13. ure dvi-gnil iz železарне nad Škedenjem in bližnje mestne pre-dele. Zadeva je seveda sprožila preplah med obča-ni, vendar ni bilo k sreči hujšega. Kot smo izvedeli, je prišlo iz še nepojasnjene vzrokov do požara na območju v neposredni bližini železarne, kjer je bilo

skladiščenih nekaj plastičnih oziroma gumijastih od-padkov. Te so zajeli plameni, ki pa so jih gasilci kma-lu pogasili.

Kaže, da so delavci v bližini razgrajevali neko ko-vinsko strukturo. To naj bi povzročilo nekatere iskre, ki so povzročile požar na bližnjih odpadkih.

uslužbenici družbe Lucchini v škedenjski železarni pravico, da ohranijo svoje de-lovno mesto. Poleg tega so sindikati do-segla, da bo Arvedi vzel v službo tudi pri-bližno 38 delavcev, ki so bili zaposleni na osnovi pogodb za določen čas in ki so ostali po zapadlosti pogodbe doma, se pravi že od marca. Problem je bil namreč

v tem, da je vodil železarno izredni ko-misar, v teh pogojih pa ni mogoče stalno zaposlovati ljudi.

Arvedi bo torej že pred koncem le-ta zaposlil 410 od 438 delavcev železar-ne (sprva je nameraval zaposliti samo 380 oseb), ostalih 28 (plus 38 omenjenih de-lavcev s pogodbami za določen čas) pa bo

prišlo na vrsto v naslednjih mesecih in vsekakor pred koncem leta 2016. Pred za-poslitvijo bodo priredili zanje tudi neka-tre tečaje poklicnega izpopolnjevanja v sodelovanju z deželno in pokrajinsko upravo ter družbami Lucchini in Side-rurgica Triestina.

A.G.

ČRNA KRONIKA - V Ul. dei Bastioni

Z glavo navzdol visel z okna stanovanjske hiše

V torek zvečer so policija in gasilci posegli v Ul. dei Bastioni, kjer je z okna neke stanovanjske hiše z glavo navzdol visel moški. Mimoidočemu pešču je "z neba" padla de-narnica, ki je njegov pogled usmerila v višino. Tam je zagledal visečega moškega. Pešč je pod okno pristavil zabojnički odpadki, da bi "omilil" morebitni padec, in stekel v bližnji bar po pomoč. Medtem sta v stanovanje, ki je bilo k sreči odklenjeno, stekla dva mi-moidoča, ki sta moškega prijela za gležnje in ga močno držala do prihoda policije. Na kraj dogodka sta najprej prišla policista obmejne policije, nato so se jima pridružili še kollegi mobilnega oddelka. S skupnimi močmi so moškega držali do prihoda gasilcev, ki so prisikočili na pomoč z gasilsko lestvijo. Na kraj dogodka je prišlo tudi rešilno vozilo z zdrav-stvenim osebjem, ki je moškega pregledalo in odpeljalo v katinarsko bolnišnico.

V Ferrari ukradel 20.000€, aretiran pri Fernetičih

V lovke policistov, ki redno nadzorujejo promet ob nekdanjih mejnih prehodih, se je v prejšnjih dneh ujel 27-letni F. A., nad katerim je visela tiralica sodišča iz Ferrare. Sumijo namreč, da je romunski državljan sodeloval pri ropu, ki se je zgodil 14. februarja letos v zlatarni Vaccari in Ferrari; s pajdašem sta takrat nepazljivi prodajalci izmaksnila 20.000 evrov vreden nakit. Njegovo pot se v Trstu prekinili nabrežinski karabinjerji, ki so moškega odkrili na avtobusu za Romunijo.

Dva poskusa tatvine v trgovini H&M

Tržaški policisti so v torek popoldne zaradi dveh poskusov tatvine v tržaški trgovini H&M obravnavali tri osebe, ki so ukradeno blago skrile v svoje torbe. Najprej so imeli opravka z dve-ma tatičema, ki sta si zaželela nakita in nekaj kosov oblačil. Blago v trgovini sta skrbno izbra-la in mu odstranila magnetne priponke. Ker se je par trgovki zdel sumljiv, je poklical policiste, ki so jima sledili do Korza Saba in med kontrolo ugotovili, da je moški pod svojimi hlač-ami imel še par ukradenih, pri sebi pa je imel tudi orodje za odstranitev elektronskega varova-la. Ženska pa je v svoji torbici imela nakit in hlače. Skupna vrednost ukradenega blaga je 62 evrov. Pozneje je v isti trgovini 39-letna tatica spravila v torbico bijuterijo v vrednosti 27€. Var-nostnik jo je ustavil in poklical policiste, ki so žensko prijavili zaradi poskusa tatvine.

OPĆINE - Jutri

Koncert skupine Bodeča Neža

V cerkvi sv. Jerneja na Općinah se jutri, v petek, 26. septembra, ob 20. uri obeta nepo-zabeni glasbeni večer. Sklad Mi-tja Čuk je v goste povabil pevke Dekliške vokalne skupine Bodeča Neža, ki bodo oblikovale bogat in raznolik dobrodelni koncert z naslovom Začaran čas. Mlade pevke, ki jih vodi energi-čna zborovodkinja Mateja Černic, bo ob klavirju spremjal Jan Grbec, na zvočnih cevih in bobnu pa Simon Cotič in Mihael La-vrenčič.

Za vse tiste, ki niso še slišali li za Bodeča Neža, naj zapišemo, da gre za uveljavljeno dekliško pevsko skupino, ki se je razvila iz Mladinske vokalne skupine Vrh sv. Mihaela. V nekaj letih je pre-rasla v 20-članski zbor, ki ga se-estavljajo pevke iz goriške in tržaške pokrajine pa tudi iz Slovenije; v letu 2007 je vodstvo skupi-ne prevzela Mateja Černic.

Zbor, ki deluje pod okriljem PD Vrh sv. Mihaela, je zelo aktiven na kulturnem področju v za-mejstvu, nastopa pa tudi v Slo-veniji, v Italiji in v tujini. Bodeča Neža se je izkazala na različnih mednarodnih in državnih tek-movanjih, na katerih je prejela najvišje nagrade (Neerpelt, Vitorio Veneto, Arezzo, Maribor, Cantonigros, Baden idr.). Leta 2014 je za svoje umetniške do-sežke prejela posebno nagrado ob dnevu slovenske kulture, ki jo podeljujeta SSO in ZSKD.

Oktobra 2011 so pevke predstavile svojo prvo zgoščenko Bodečenčno, v decembru pa drugo zgoščenko Stabat ma-ter (Pergolesi). Aprila letos je DVS Bodeča Neža izdala svojo tretjo zgoščenko z naslovom Čas-tempo-time.

SVETI JAKOB - Svetniška skupina stranke Forza Italia zbira podpise Premestitev zaboljnikov z odpadki še vedno jezi prebivalce rajonov

Preureditev in premestitev zaboljni-kov z odpadki še vedno dviga veliko prahu. Nezadovoljni nad premestitvijo zaboljnikov so tudi prebivalci Sv. Jakoba, ki že nekaj dni oddajajo svoje podpise proti trenutni situaciji.

Podpise so zbirali tržaški zastopni-ki stranke Forza Italia, njene kritične pri-pombe pa je včeraj na srečanju z novinarji predstavil vodja svetniške skupine FI v tržaškem občinskem svetu Everest Bertoli, ki je kritiziral politiko občinske uprave, češ da je v zvezi z ločenim zbiranjem odpad-kov naredila več zmešnjave kot ne.

Bertoli je poudaril, da ne nasprotuje ločenemu zbiranju, ampak načinu iz-vajanja tega načrta. Premestitev zaboljnih je po njegovih oceni nespatometna, na kar kaže tudi nezadovoljstvo prebivalcev. Samo pri Sv. Jakobu so v manj kot dveh tednih zbrali skoraj 400 podpisov, ki jih bo svetniška skupina Forza Italia v pri-hodnjih dneh izročila pristojnim obla-stem. »Prav je, da želi odbornik za okolje Umberto Laureni reformirati sistem zbi-ranja odpadkov, ni pa prav, da je Občina Trst in službi podjetja AcegasAps, ki mi-sli le na dobiček«, je negoval vodja opo-zicijske skupine, ki je prepričan, da je lo-

Everest Bertoli,
vodja svetniške
skupine Forza Italia
v tržaškem
občinskem svetu

FOTODAMJN

kubo naj bi jih bilo 50 manj. Opozorila in nezadovoljstvo s strani prebivalcev pa sven-tiška skupina stranke Forza Italia dobi-va tudi iz drugih rajonov. (sc)

ZNANOST - Predstavitev na Mednarodni visoki šoli SISSA je bila del prireditve Trieste Next

Z novim superračunalnikom v boj proti gospodarski krizi

Jutri se bo v Trstu začela tretja izdaja znanstvene prireditve Trieste Next, njen spremjevalni program pa se je začel že včeraj. Na starem sedežu Visoke šole SISSA v Miramaru so včeraj predstavili superračunalnik z imenom Odisej, ki je rezultat sodelovanja SISSE in inštituta ICTP. Računalnik, ki ga bodo uporabljali za raziskave in v industriji, je eden najmodernejših v Italiji, novost pa sta včeraj predstavila direktor inštituta SISSA Guido Martinelli in direktor inštituta ICTP Fernando Quevedo.

Pred zelo številnim občinstvom sta direktorja povedala, da gre za visoko zmogljiv računalnik, ki jim bo omogočil hitrejše raziskovanje in učinkovitejšo obdelavo podatkov, s tem pa uspešnejše procese v gospodarstvu in drugih panogah. Guido Martinelli je poudaril, da gre za veliko pridobitev, s katero bodo lahko pomagali industrij-

skemu sektorju, ki se je znašel v hudi krizi in v isti sapi dejal, da morajo že zdaj gledati v prihodnost, saj tovrstni računalniki zastarojo v treh letih.

Več o gospodarstvu je povedal predsednik tržaške Confindustria Sergio Razeto, ki je izpostavil podatek, da industrija v Trstu predstavlja le 10% družbenega bruto proizvoda, ob tem pa je dodal, da podjetja za večjo konkurenčnost na trgu nujno potrebujejo inovacijo. »To pa bomo lahko dosegli s pomočjo znanstvenih inštitucij, s katerimi v preteklosti nismo veliko sodelovali, pa bi vseeno morali. Mi kot zadnji člen verige moramo vzpostaviti stik s prvimi členom verige, z znanstvenimi raziskavami in inovacijo,« je poudaril predsednik in apeliral na tržaške znanstvene inštitucije in podjetnike, naj jim pomagajo premostiti razkorak med znanostjo in industrijo.

In kako naj bi superračunalnik lahko doprinesel k razvoju deželnega gospodarstva? Govorniki so včeraj dejali, da bo visokozmogljivi sistem omogočil natančno znanstveno izračuvanje, ki ni pomembno le za znanost, ampak tudi za tehnološke in industrijske aplikacije, kar bi lahko ugodno vplivalo na gospodarstvo. Superračunalnik bodo uporabljali zlasti za raziskave in simulacije; raziskave klimatskih sprememb, za simulacije v medicini, za simulacije poslovnih procesov ... To bodo lahko počeli znanstveniki, ki jih bo treba šele usposobiti, zaradi česar so že uveli študijsko smer master in High Performance Computing.

Koliko je ta računalnik dejansko super, je razvidno na fotografijah. Ne gre za navaden računalnik, temveč za kot soba velik računalniški sistem, ki bo, kot zatrjujejo znanstveniki, v nekaj urah reševal probleme, za katere bi sicer bili potrebni tedni in meseci. Več o tem pa lahko zainteresirani izvedo jutri ob 18. uri v auditoriju muzeja Revoltella, kjer bo tudi konferenca na temo računalniških aplikacij. (sc)

Na fotografiji zgoraj, direktor Sisse Guido Martinelli z nekaterimi sodelavci; levo, ogled novega superračunalnika

FOTODAMJ@N

TRIESTE NEXT - Od jutri do nedelje

Dnevi znanosti

Danes uvod s podelitvijo dveh priznanj na pokrajini in na univerzi

Po včerajšnji predstavitvi novega superračunalnika na sedežu visoke šole Sissa bosta danes v Trstu še dve srečanji, ki se uvrščata v niz spremjevalnih prireditv ob letošnjem salonu znanosti Next. Danes ob 11. uri bodo na sedežu pokrajinske uprave podelili pečat Pokrajine Trst fiziku prof. Giancarlu Ghirardiju, doletnemu profesorju na Tržaški univerzi in sodelavcu znanstvenih ustanov kot sta Sissa in center Abdus Salam. Prof. Ghirardi je danes predsednik Konzorcija za fiziko v Trstu.

V glavnih avlijih univerze na Trgu Evropa pa bo ob 15. uri rektor Maurizio Fermeglia podelil diploma *honoris causa* filozofu, prof. Julianu Nidi-Rümelinu, ki bo imel *lectio magistralis* na temo Praktična filozofija in ideja združene Evrope.

Glavnina dogodkov letošnjega znanstvenega festivala Next se bo zvrstila od petka do nedelje. Potem ko sta bili na prvih dveh izvedbah v ospredju temi hrane in vode, bo letošnji Next namenjen obravnavi aktualne problematike energije in njene trajnostne rabe, ki je neločljivo povezana z morda največjim izivom človeštva v tem stoletju: globalnim segrevanjem in posledičnimi potencialno katastrofalnimi klimatskimi spremembami. V treh dneh se bo v Trstu zvrstilo več kot sto dogodkov, na katerih bo nastopilo približno 150 mednarodnih strokovnjakov. Nadalje je napovedani tudi sto srečanj in delavnic za šole na dvajsetih lokacijah in s sodelovanjem več kot sto partnerjev. Podrobni spored vsega bogatega dogajanja v naslednjih dneh je na vpogled na spletni strani salona www.triestenext.it.

Kakšna mobilnost za boljšo kvaliteto življenja v mestu?

V kongresni dvorani Znanstvenega parka pri Padričah bo danes od 9. do 13.30 študijsko srečanje o trajnostnih ukrepih na področju urbane mobilnosti. Po uvodnem posegu direktorja Area Science parka Stefana Casaleggija ter pozdravih predstavnika ministrstva za okolje in deželne odbornice Mariegrazie Santoro bodo izvedenci predstavili predloge za učinkovito planiranje mobilnosti v mestu, z namenom, da se izboljša učinkovitost prevoza kot tudi kvaliteta življenja za občane.

Pri Domju predavanje o bitcoinu, novem digitalnem plačilnem sredstvu

Kaj je bitcoin? Bitcoin je digitalni denar, ki omogoča obstoj novega plačilnega sistema. Tehnično gledano je bitcoin prvo vrstniško (p2p) decentralizirano razpršeno plačilno omrežje, ki ga poganjajo uporabniki brez centralnega organa ali posrednikov. Z uporabniškega stališča pa je bitcoin bolj ali manj internetna gotovina. 1 bitcoin je vreden okrog 470 evrov. Digitalni denar se vse bolj uporablja pri spletnem kupovanju. Ali ste vedeli, da je v Vidmu in v Ljubljani (v Trstu še ne) že nekaj trgovin, ki uporabljajo bitcoin kot plačilno sredstvo? O bitcoinu, zgodbini in njegovi uporabi (prednosti in tveganja) boste lahko več izvedeli na jutrišnjem predavanju Damjana Križmančiča, ki bo novo plačilno sredstvo predstavljal v prostorih kulturnega društva Fran Venturini pri Domju (hišna številka 227, za banko). Predavanje, ki je brezplačno, se bo začelo ob 20.00.

NSŠ Simona Gregorčiča vabi na razstavo o materialni kulturni dediščini v Dolini

Ravnateljstvo Večstopenjske šole J. Pangerc iz Doline sporoča, da bo razstava Drobci materialne kulturne dediščine v občini Dolina, ki so jo postavili učenci 2. a razreda NSŠ Simona Gregorčiča v Galeriji Torkla v Dolini odprtja do petka, 3. oktobra, po slednjem urniku:

od pondeljka do petka v dopoldanskem času po dogovoru z ravnateljstvom (tel. št.: 040 228 132); v popoldanskem času pa: v petek, 26. 9.: od 17. do 19. ure; v soboto in nedeljo od 17. do 19. ure po dogovoru s prof. Borisom Pangercem (tel. 329 22 75 191); v ponedeljek, 29. 9., v sredo, 1. 10. in v petek, 3. 10.: od 17. do 19. ure.

Razstava sodi v okvir Dnevov evropske kulturne dediščine, ki v Sloveniji poteka pod gesлом Dediščina gre v šole in ponuja več kot 350 dogodkov. Razstava v Galeriji Torkla je pod pokroviteljstvom uprave občine Dolina.

Film o vlogi izraelskih tajnih služb v konfliktu s Palestinci

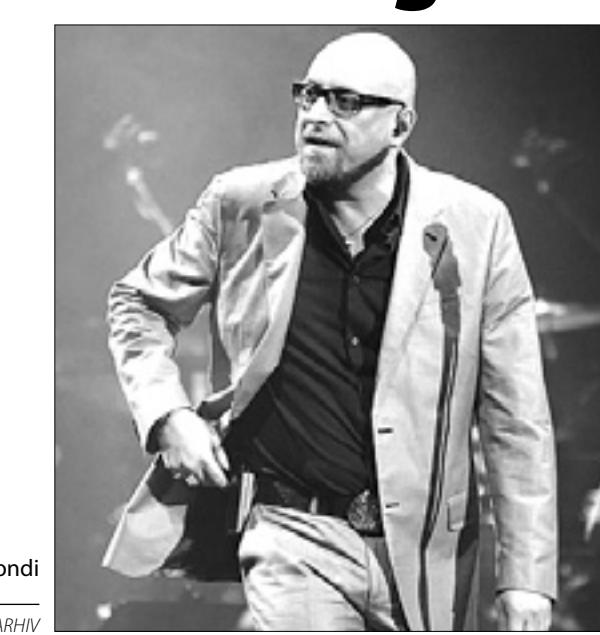
Tržaški odbor združenja Salaam otroci oljke vabi včeraj ob 20. uri v Ljudski dom v Ul. Ponziana 14, kjer bodo v prostorih združenja Tina Modotti predvajali film »The keeper - I guardiani di Israele«. Režiser Moreh Dror je film posnel na osnovi pričevanj šestih nekdajnih funkcionarjev Šin beta, ene od treh agencij izraelskih tajnih služb. Film je četrti in zadnji v nizu štirih filmskih večerov na temo apartheidu v Palestini.

Javna skupščina o odpadkih

V župnijski dvorani v Ul. Carmeliani 10 bo drevi ob 18.30 na pobudo rajonskega sveta za Rojan in bližnje rajone javna skupščina o uvajajujočem zbirjanju biološko razgradljivih odpadkov. Navzoči bodo občinski odbornik za okolje in tehniki družbe Acegas, ki bodo kraje informirali o novostih.

Gledališki seminar

Davide Calabrese, soustanovitelj gledališke skupine Oblivion, bo od jutri gost Tržaškega univerzitetnega gledališkega krožka CUT. Vodil bo tridnevni seminar na temo »Singing in Theatre« (Petje v teatru). Prvo srečanje z njim bo jutri ob 18. uri v stavbi H3 nove univerze, kjer bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 19. uri tudi predstavitev letošnjih dejavnosti krožka CUT.

Mario Biondi

ARHIV

10. in 11. oktobra bo na Velikem trgu zaživel glasbena Barcolana. Oba večera bo vstop prost. Največ zanimanja velja za sobotni koncert Maria Biondija, prizanega italijanskega

pevca s »črnsko dušo«. Petkov spored pa bodo izoblikovali britanski kantavtor Jack Savoretti ter skupina The Beatbox, ki bo predstavila izbor največjih uspehov priljubljenih Beatlesov.

ZDRAVSTVO - Javno srečanje SKP in SIK

»Zakonski osnutek zdravstvene reforme je potrebno spremeniti«

Peter Behrens

Deželni zakonski osnutek za preosnovovanje deželnega zdravstvenega sistema, o katerem bo kmalu razpravljal deželni svet, je treba nujno spremeniti. Osnutek je namreč nesprejemljiv, ker ne jemlje med drugim v poštev specifičnosti in značilnosti posameznih območij, zmanjšanje števila postelj v posameznih bolnišnicah brez ustreznih protiuregov pa bo privedlo do zmanjšanja števila zaposlenih in torej obubožanja zdravstvenih in socialnih storitev.

To je prišlo do izraza na javnem srečanju o zdravstveni reformi, ki sta ga priredili Stranka komunistične prenove–Ev-

Javno srečanje o zdravstvu je bilo na sedežu SKP

FOTODAM@JN

ropska levica ter Stranka slovenskih in italijanskih komunistov v torek pozno pooldne na pokrajinskem sedežu SKP. Prireditelji so izhajali iz ugotovitve, da predvideva reforma deželnega zdravstva znižanje števila razpoložljivih ležišč v bolnišnicah, število razpoložljivih postelj v domovih za ostarele pa bo ostalo nespremenjeno. Toda populacija ostarelih je popolnoma različna od goratih predelov, ki tudi potrebujejo drugačno obravnavo. Skratka, pod vprašajem je v ustavi zajamčena pravica ljudi do javnega zdravstva, soše povedali, medtem ko bo reforma nedvomno pomagala zasebnemu sektorju.

nost, ker bo reforma po besedah udeležencev krepko zmanjšala kakovostno ravnen zdravstvenih storitev. Zato je nujno spremeniti zakonski osnutek, ker mora reforma, ki jo zaznamuje »krčenje brez repara ne glave«, upoštevati specifiko posameznih območij. Na Tržaškem je na primer veliko število ostarelih in so razmere popolnoma različne od goratih predelov, ki tudi potrebujejo drugačno obravnavo. Skratka, pod vprašajem je v ustavi zajamčena pravica ljudi do javnega zdravstva, soše povedali, medtem ko bo reforma nedvomno pomagala zasebnemu sektorju.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 25. septembra 2014

GOJMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58 - Dolžina dneva 12.03 - Luna vzide ob 8.00 in zatone ob 19.26.

Jutri, PETEK, 26. septembra 2014

JUSTINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,9 stopinje C, zračni tlak 1018,1 mb ustaljen, vlagi 63-odstotna, veter 3 km na uro severozahodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 27. septembra 2014:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8 - 040 634144, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilia 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilia 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Lucy«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Anime Nere«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Frances Ha«; 18.30, 21.30 »Sexy shop«.

FELLINI - 17.00, 20.30, 22.15 »Posh«; 18.50 »The Giver - Il mondo di Jonas«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.15, 20.15 »Le due vie del destino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00, 22.00 »Un ragazzo d'oro«; 18.15, 22.15 »Il nostri ragazzi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Pasolini«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.40 »Hrabi avtek Plodi«; 17.50, 21.15 »Lucy«; 18.40, 20.20 »Mesto greh: Ženska za umret«; 18.45, 20.50 »Moje poletje v Provansi«; 18.00 »Odplesi svoje sanje: Združene moči«; 20.10 »Plačanci 3«; 20.40 »Popotovanje«; 16.20, 19.20, 21.10 »Pot raj«; 17.00, 18.15 »Pot v raj«; 16.00, 18.40, 20.00 »Pravičnik«; 16.30 »Vroči posnetki«; 16.00 »Čarovnija v mesečini«.

KOSOLOV DOM SEŽANA - 19.00 »Zakriti premogovorniki Krasa«; 20.00 »Le kaj bomo storili Bogu«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Tartarughe Ninja«; 18.20 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 2: 16.40 »Lape Maia«; 18.20, 20.00, 22.00 »Resta anche domani«; Dvorana 3: 16.40 »Pongo il cane milionario«; 18.20, 22.10 »La preda perfetta«; 20.00, 22.10 »Jimi: all is by my side«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La buca«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.05 »Tartarughe Ninja«; 21.30 »Tartarughe Ninja 3D«; 16.40, 18.35 »Lape Maia«; 16.25 »Colpa delle stelle«; 16.20, 19.00 »I Mercenari 3«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Sex tape - Finiti in rete«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 16.30, 19.00, 21.30

»La preda perfetta«; 19.00, 21.30 »Ritorno al futuro«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15 »Tartarughe Ninja«; 17.40, 20.20, 22.15 »La buca«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »L'incredibile storia di Winter the delfino«; 22.00 »Sex tape - Finiti in rete«; Dvorana 3: 16.45 »Lape Maia«; 20.30 »Lontano da lei«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Posh«; Dvorana 5: 18.00, 20.30, 22.10 »Lucy«.

Čestitke

Danes na Proseku NADJA 70. rojstni dan praznuje. Veliko zdravja, veselja, sreče, da bi se ji uresničile vse želje ji želijo Elvira, Drago, Sonja, Paolo, Sergio, Viviana, Irina, Denis, Maja, Sara in Kevin.

Naša NADJA praznuje 7x10 rojstni dan. Zdravja, sreče in dobrega počutja v krogu svoje lepe družine ji želi »Klapa vsa«.

Draga NATAŠA! Za 40. rojstni dan ti želimo veliko zdravja in veselja v družinskom duhu ter, da bi se ti uresničile vse skrite želje, ki jih imas pri srcu! Tvoji 3 mušketirji.

NATAŠA! Kot že sama opazila si, 40 živiljenjskih let kar hitro prehodila si. Naj twoja pot v ljubezni, zdravju in veselju se naprej iskri. Iz srca mama in papá.

Danes praznuje svoj 6. rojstni dan naša MATEJA. Vse najboljše, da bi bila vedno zdrava in nasmejana ti voščijo mama, tata, bratec Viktor in vsi, ki te imajo radi.

Prireditve

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE - Skupina Fortunato Pavisi, Ul. Mazzini 30, vabi na predavanje na temo: »Psihiatrični problemi v odnosu do štirih osnovnih organov« (srce, pljuča, jetra, ledvice). Psihiater dr. Leonardo Marchiori bo na sedežu združenja predaval v petek, 26. septembra, ob 20.00 prvi del in v soboto, 27. septembra, ob 17.30 drugi del.

RAZSTAVA »Drobci materialne kulturne dediščine«, v Galeriji Torklja v Dolini, bo odprtja ob ponedeljku do petka v dopoldanskem času po dogovoru na tel. 040-228132. Odprta tudi v popoldanskih urah v petek, 26. septembra, ob 17.30 drugi del.

Naši noni
Nadji
ki danes praznuje rojstni dan,
70 poljubčkov ji podarimo

in vse najboljše zaželimo,
da bi zdrava in vesela
še veliko lepih ter srečnih let preživel.
Erika in Marta ter vsi domači

In prišel je končno dan, ko je

TARA

prišla k nam!

Mamici Federiki in očku Ashleyu želimo polno mirnih noči, novorojenčki pa nešteto srečnih dni!

Tamara, Franco, Giulia, Niky in pranona Klara

Poslovni oglasi

SALON MAIDA NA OPČINAH

išče izkušeno frizerko;

040-211359.

Osmice

COLJA JOŽKO je odprl osmico v Sašmatorci št. 21. Tel. 040-229326.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št.: 347-2511947.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Tel.: 040-2296038.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM opremljeno stanovanje v Bazovici, 45 kv.m., kuhinja z balkonom, spalnica, kopalnica, hodnik in shramba. Prosto od 1. decembra. Tel. št.: 339-1026752.

ISČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

ČRNO GROZDJE prodam v Koludrovci. Tel: 040-2296038.

ZIVAHNE IN SIMPATIČNE 8 tednov stare mucke, podarimo. Tel.: 338-3733640.

BLIZU SENENEGA TRGA (Piazza Fogracci) oddajam lepo enosobno stanovanje. Tel. št.: 040-948080.

MOTORNO KOLO GRAN DINK 251 CC, letnik 2004, po ugodni ceni prodam. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-232365.

NA KRASU ugodno prodam knjižno omaro, s prostorom za televizijo, iz masivnega lesa, v barvi oreha. Tel.: 347-8204897.

ODDAJAMO opremljeno stanovanje na Proseku, 70 kv.m., s samostojnim ogrevanjem. Tel.: 320-1509155.

PRODAJAM knjige za klasično smer, licenčni Prešeren - Trst in Trubar - Gorica ter knjigo Pravo in ekonomija. Tel.: 040-208002.

PRODAM hladilno omaro iz inoxa, 700 litrov, temperatura 0-18 stopinj C. Tel.: 338-5098764.

PRODAM prikolico za traktor. Nosilnost 1.500 kg, v odličnem stanju. Tel. št.: 338-1082653.

PRODAM štirisobno stanovanje v Rovanju, 95 kv.m., dva balkona. Tel. št.: 329-4372448 ali 349-7769394.

V LJUBLJANI, Povšetova ulica, blok, 4. nadstropje, lep razgled, bližu fakultete za šport, oddamo garsonjero, adaptirano leta 2013. Tel.: 348-9805039.

SIVince Tutto 24. septembra 2014
Super Enalotto št. 208

<tbl

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »JOSIP PANGER« sporoča, da bo pouk v otroških vrtcih do petka, 26. septembra, od 7.30 do 13.30 s kosiom.

Izleti

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljeni ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-31866081 (Marija).

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v sredo, 15. oktobra. V katedralni na Kaptolu bomo imeli sv. mašo in ogled cerkve. V bližini bo »zagrebsko kosilo«, nato si bomo ogledali del starega mesta s poklicno vodičko. Vpis in informacije čim prej tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

SKD IGO GRUDEN prireja društveni izlet na Cerkniško jezero in v Ribnico v nedeljo, 19. oktobra. Odhod ob 8.00 izpred cerkve v Nabrežini, v Cerknici najprej ogled makete jezera z razlagom in filmom, nato vožnja s kmečkimi vozovi okoli jezera do Portala, kosilo v Ribnici, popoldne še ogled muzejev v ribniškem gradu. Povratek v večernih urah. Vpisi na tel. št. 338-9277739 (Mateja in Tanja) ali 040-200123 (Sergij Kosmina) in 040-299632 (Vera Tuta).

KRU.T - v predbožičnem času, vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japonska od samurajev do animejev«, s popoldanskim sprehajanjem med sejemskimi stojnicami, po praznično okrašenih ulicah in trgih. Info in vpisnine na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

BREZPLAČNI TEČAJ SLOVENŠČINE za začetnike: DSMO K. Ferluga vabi na 4 brezplačne ure za čiste začetnike kot uvod v slovensko kulturo in jezik. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Ure se odvijajo v Miljah, Ul. Roma 22 - 1. nad., vsak torek v septembru s pričetkom ob 18. uri. Za info 347-5853166 (Zvezda).

OBČINA ZGONIK sklicuje občinski svet danes, 25. septembra, ob 12.00. **PLAVALNI KLUB BOR** organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih, od 14. do 17. ure.

SLOVENSKA PROSVETA IN ZALOŽBA MLADIKA sporočata, da sta zarači večdnevne okvare na stacionarni telefonski številki, začasno dosegljivi na številki: 327-2527008.

ŠOLA KLASIČNEGA BALETA: poskušne vaje bodo danes, 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

DOŽIVETJA UČILNICE NA PROSTEM - delavnice v Povirju v torek, 30. septembra, od 9. do 12. ure. Vzgojiteljičice vrtca Sežana, bodo predstavile metode celostnega učenja, občutenja in raziskovanja dediščine. Vabljeni predšolski otroci, učenci prve triade OŠ, vzgojiteljice, učiteljice, vaščani. Prijava do petka, 26. septembra, na naslov:

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskoga dnevnika
vedno s sabo

Snap aplikacijo iz spletne trgovine

Available on the App Store

lavin@siol.net ali na tel. št.: 00386-41823927.

HATHA YOGA - KD Rdeča Zvezda: v Saležu se nadaljuje tečaj Hatha Yoge. Vadimo ob ponedeljkih in četrtekih v društvenih prostorih. Urvnik: 18.30-20.00. Toplo vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti. Info na tel. št. 340-6887720 (Jan).

OBČINA DOLINA - vabi vse proizvajalce, da se udeležijo srečanja v petek, 26. septembra, ob 20.30 v sejni dvorani občine, kjer bo govora o promociji krajevnih proizvodov na letošnji prireditvi »Barcolana«.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, od 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Info: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250.

SKD F. VENTURINI organizira brezplačno predavanje na temo »Bitcoin« v petek, 26. septembra, ob 20.00 na sedežu SKD F. Venturini pri Domju 227 (za banko). Namenjeno je vsem in ne zahteva nobenega znanja informatike. Za tiste pa, ki bi želeli še podrobnejše spoznati svet Bitcoinov, je predviden tudi tečaj, ki bo potekal v društvenih prostorih. Za morebitne informacije pišite na: damjan.krizmanic@gmail.com

SOCIALNO SKRBSTVO OBČINE DOLINA obvešča, da bo v petek, 26. septembra, v dvorani občinskega sveta potekala pobuda »Dan srca«, v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milj, od 8.00 do 12.30. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje, prostovoljce sorodnih ustanov in vse, ki se kakorkoli udejstvujejo na področju humanitarnega dela, na duhovno okrepitev ob začetku delavnega leta, v petek, 26. septembra, (ob prazniku svetnika revnih sv. Vincencija), v kapeli zavoda šolskih sester, Ul. delle Doccie 34: ob 16. uri sv. maša, nato duhovna spodbuda ob mislih, ki nam jih bo posredoval dr. Jože Bajzek.

ŠOLA JAZZ BAleta: poskusne vaje bodo v petek, 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

DRUŠTVO ZDRAVJE IN OŽILJA - organizira v soboto, 27. septembra, srečanje pred jamo Vilenico, v Lokvi. Ob 8. uri zbor pohodnikov pred jamo, kjer se bodo izvajale brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, sladkorja in maščob v krvi in glezenjskega indeksa. Ob 10. uri pohod na bližnji hrib Stari Tabor (603m) nad Lokačo. Po povratku ob 12. uri voden ogled Jame Vilenice. Info na tel. št.: 00386-40900021 po 16. uri.

MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabi mlade, ki obiskujejo 5. raz. osnovne, srednje in višje šole, na plesne vaje v Štalco v Šempolaju, vsak četrtek od 17. do 18. ure. Info: 320-0220059 tajnistvo@skdvigred.org.

OTROŠKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabi otroke, ki obiskujejo zadnje leto vrtca in 1., 2., 3., 4. raz. osnovne šole na plesne vaje v Štalco v Šempolaju, vsak četrtek od 16. do 17. ure. Info: 320-0220059 ali tajnistvo@skdvigred.org.

SKD FRAN VENTURINI vabi na seminar vokalne tehnike »Petje za vse«, pod vodstvom priznanega basista Alessandra Švaba. V soboto, 27. septembra, ob 16. uri v kulturnem centru Anton Umkar - Miro pri Domju.

SKD IGO GRUDEN - začetek sobotnih delavnic za osnovnošolce: ob 9.30 Happy English Club z Laro Iskra; ob 10.30 Otroški pevski zbor z Mirkom Ferlanom. Vabljeni na prvo srečanje v soboto, 27. septembra.

KMEČKA ZVEZA vabi člane in ostale proizvajalce naj morebitno škodo po divjadi na pridelkih in strukturah prijavijo na pristojni urad Tržaške pokrajine v roku 48 ur od ugotovitve škode. Poseben obrazec za prijavo škode v slovenskem jeziku lah-

ko dobijo na www.provincia.triesite.it. Za pojasnila in pomoč pri prijavi škode se interesenti lahko obrnejo na urade Kmečke zveze tel. št. 040-362941.

OBČINA DOLINA - odbor za kmetijstvo sporoča, da so v občinski veži na razpolago publikacije o razvoju oljkarstva in posegih v oljčnih nasadih, ki jih je posredoval kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica.

POSKRIMO...DA SE ANGLEŠČINE NAUČIMO za 1. in 2. razred osnovne šole na Skladu Mitja Čuk, Proseška ul. 131/133. Vpisi in info: 040-212289 ali urad@skladmc.org

SKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v nedeljo, 28. septembra, 22. jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje od 9.30 do 10.30 na začetku vase. Vabljeni vsi ljubitelji narave!

V KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bo ob torkih angleški popoldan. Prvi tečaj od 16.30 do 18.00 »Teatime english - pre-intermediate; drugi tečaj od 18.00 do 19.00 - pogovorna angleščina - nadaljevalni.

PLESNA DELAVNICA HIP HOP za osnovnošolce. Pri SKD Slavko Škamperle, na Stadionu 1. Maj (Vrdeška cesta 7), ob ponedeljkih od 29. septembra dalje, od 16.15 do 17.15 pod mentorstvom Jelke Bogatec. Za ostale info tel. 347-2429556 ob večernih urah.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, vabi v ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri na brezplačno predstavitev metode EFT. Ob 19. uri enourno skupinsko tapkanje. Vabljeni novi in stari tapkalci. Vodi Barbara Žetko.

UPRAVA OBČINE ZGONIK sporoča, da v ponedeljek, 29. septembra, ob pričelki sv. Mihaela - zgoniškega zavetnika, ne bodo delovali občinski uradi ter naslednje občinske storitve: občinska knjižnica, služba za prevoz učencev, šolska kuhinja, delavska in smetarska služba.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljuna sporoča, da se vadba joge z Goranom Korenom vrši ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča; od 17.15 do 19.00 začetniki; od 19.00 do 20.30 nadaljevalni tečaj. Vabljeni.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Zadružnem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali na tel. št. 349-7386823 (v večernih urah).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in mali kitaristi iz Brega vabijo nove prijatelje, da se vpšejo v glasbeno šolo. Info na tel. št. 328-5761251 ali info.mkb@yahoo.it.

PRI SKD F. PREŠEREN iz Boljuna bi radi pripravili fotografski arhiv slik Stanote Žerjala. Lastnike prosimo, da bi nam dovolili, da bi prišli slike fotografiati. Pokličite na tel. št. 040-228016 od 14. do 15. ure.

SOLETNIKI 1959 se dobimo na večerji v soboto, 4. oktobra, ob 19.30 pri Domju. Zaželena prijava do 30. septembra. Tel.: 339-6013695 (Adriana) ali Ileana 347-7583576.

TEČAJI SLOVENŠČINE IN ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden. 28 lekcij od oktobra do maja, 2. in 3. nadaljevalne stopnje. Vpisovanje do torka, 30. septembra, na sedežu društva in v knjižnici Nade Pertot v Nabrežini. Info na tel. št. 040-299632 in 339-5281729 (Vera).

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, Ul. Donizetti 3, (3. nad.) - naročanje in prevzem šolskih knjig obvešča, da deluje s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in petkih 8.30-12.30 ob sredah 15.00-19.00.

V SALEŽU se je spet začel tečaj modernega plesa za otroke, v organizaciji SKD Rdeča zvezda. Tečaj je namenjen osnovnošolcem in srednješolcem: plesali bodo modern dance in hip-hop v sodobnem in dinamičnem duhu. Za informacije: 347-9773715 (Ambra).

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da rok prijave na deželno zborovsko revijo Nativitas zapade v torek, 30. septembra

bra. Info na www.zskd.eu ali tel. 040-635626.

KD PROSEK KONTOVEL prireja tečaj karibskega skupinskega plesa s Josetom v kulturnem domu na Prosek u ob sredah od 20. do 21. ure. Začetek v sredo, 1. oktobra. Vabljeni.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 1. oktobra, ob 20.30 začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz, Ul. Pin demonte 11, v Trstu. Info in prijave na tel. št. 335-6123484.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v sredo, 1. oktobra: ob 16. uri srednja šola, ob 17. uri osnovna šola (3., 4. in 5. razred), ob 18. uri višješolci, ob 19. uri odrasli. Vpisi in dodatne info: 040-212289, pon-pet, 10.00 - 14.00 ali urad@skladmc.org.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden se prične v oktobru, z vadiljico Divno Slavec. Ob torkih in četrtekih od 9.00 do 10.30 in od 10.30 do 12.00. Popoldanska skupina z vadiljico Katjo Škerk pa ob petkih od 17.30 do 19.00. Info na tel. št. 040-299632 in 339-5281729 (Vera).

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadna za odrasle ob ponedeljkih od 8.00 do 9.00 in ob četrtekih od 8.30 do 9.30 v dolinski občinski telovadnici. Začela se bo v četrtek, 2. oktobra, ob 8.30. Vabljeni!

GLASBENA DELAVNICA - ŠC Melanie Klein organizira glasbeno delavnico za otroke od 4. do 8. leta starosti. Delavnico, ki bo potekala ob sobotah zjutraj, vodi prof. Tea Košuta. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KK ADRIA obvešča, da se bo v četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri v ŠKC v Lomerju, pričela telovadba za odrasle. Podrobnejše informacije na tel. št. 040-910339 (Pierina).

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo sprostitevna telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urvnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtekih 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezenja z gospo Mariko Pahor, ki bo ob četrtekih od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Vpisovanje na prvem srečanju v četrtek, 2. oktobra.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljuna vabi v četrtek, 2. oktobra, ob 20.30 v društveno dvorano na večer s prof. Loredano Kralj, ki nam bo razložila koristnost te športno-rekreacijske pane

KNJIGE - Na podlagi raziskave največje svetovne spletne trgovine

Trst drugo mesto v Italiji po številu prodanih knjig

O Trstu večkrat slišimo, da je stalo mesto, zato so podatki, ki izhajajo iz raziskave največje svetovne spletne trgovine Amazon, navidezno prese netljivi: po številu prodanih e-knjig zaseda Trst drugo mesto v Italiji. Tržačani, visoki srednji starosti navkljub, po elektronskih knjigah segajo veliko raje kot prebivalci drugih italijanskih mest ... in to pogosteje kot po papirnatih, saj je na lestvici "tradicionalnih" knjig naše mesto zasedlo šele deveto mesto. Poleg tega je Trst tisto mesto v Italiji, v katerem beremo največ znanstvene fantastike. Podatki se vedno nanašajo na uporabnike spletne strani Amazon.

Raziskava, ki jo je drugo leto zapored pripravil gigant Američana Jeffa Bezosa, je vzela v pretres osemindvajdeset italijanskih mest z najmanj sto tisoč prebivalci in število kupljenih knjig na prebivalca med junijem 2013 in aprilom 2014. Iz te izhaja, da je Trst drugo mesto v Italiji po številu prodanih knjig; več knjig kupijo samo prebivalci Milana, manj pa v Trentu, Padovi, Firencah, Vidmu ... in drugih sorazmerno majhnih italijanskih mestih. Prestolnica je zasedla še le deveto mesto, preostala velika mesta pa so se odrezala veliko slabše (12. Turin, 38. Neapelj, 41. Palermo).

Ob pogledu na lestvice posameznih žanrov postane jasno, da je Trst zasedel eno od prvih treh mest v skoraj vseh kategorijah: ob »zmagì med znanstvenofantastično literaturo še 2. mesto med kuhinjskimi priročniki in rožnato literaturo, tretje mesto pa med potopisno literaturo in vodniki ter v kategoriji ekonomski priročniki.

K odlični tržaški uvrstitvi so najbrž pripomogli študentje, ki se odločijo za tržaško univerzo, in številni znanstveniki, ki se izpopolnjujejo in delajo v tržaških znanstvenih institucijah; ti namreč v mestnih knjigarnah s težavo najdejo knjige v svojem maternem jeziku. Svoje so najbrž prispevali tudi Amazonove konkurenčne cene in zaprtje kar nekaj knjigarn. Kdo ve, če so med tistimi, ki so pripomogli k temu, da je Trst drugo mesto v Italiji po številu kupljenih knjig, tudi stranke nekdanje Tržaške knjigarnе. Na Amazonu si je namreč mogoče nabaviti tudi nekatere slovenske knjige. (pd)

Po raziskavi sodeč, se Tržačani veliko bolj pogosto odločajo za elektronske knjige

ARHIV

RAZSTAVA - 4. pomol
Plakati Andyja Warhola še do 12. oktobra

Razstavni prostor na IV. pomolu bo razstavo o umetniških delih največjega pop umetnika in najbolj enigmatične osebnosti moderne umetnosti Andyja Warhola gostil do 12. oktobra. Za podaljšanje razstave so se odločili zaradi odličnega obiska, ki so ga zabeležili v zadnjih dveh mesecih, odkar je razstava na ogled.

Obiskovalci so se v tem času lahko sprehodili med plakati s podobami zvezdnikov, kot so Elizabeth Taylor, Elvis Presley in seveda Marilyn Monroe, in motivi, kot so pločevinke juhe in podobno. Razstavo pa dopolnjujejo še predmeti, ki obiskovalce popeljejo v notranji Warholov svet. Fotograf Marino Sterle, ki je v objektiv ujal v Trstu rojenega zbiralca Lea Castellija, ki se je veliko ukvarjal z umetniškim fenomenom pop, pa razstavo dopolnjuje s serijo fotografij.

Za vse, ki bi radi spoznali delček ikone pop arta Andyja Warhola, lahko razstavo obiščete ob ponedeljkih med 15. in 20. uro, od torka do nedelje med 10.30 in 20. uro, ob petkih in sobotah celo do 22. ure. Več informacij dobite na spletni strani www.publiwork.it. (sc)

AD FORMANDUM - V dveh sekcijsih v Trstu je letos kar 90 dijakov

Bodoči gostinci v šolskih klopeh

Na zavodu bodo v kratkem ponovno organizirali tudi tečaj splošnega kmetijstva in tečaj za vodenje turističnih kmetij

Prejšnji ponedeljek so, podobno kot na ostalih šolah, tudi bodoči gostinci, ki obiskujejo triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Gostinski delavec pri zavodu Ad formandum, ponovno sedli v šolske klope.

»Ob klasičnem pouku ponujamo našim dijakom možnost, da se soočajo z realnim svetom, da doživljajo izkušnje, ki jih bogatijo in jih krepijo, izkušnje, ki jim bodo v pomoč, ko bodo samostojno vstopili v svet dela«, pravi Neva Caris, odgovorna za program. Gostinski delavec na slovenskem izobraževalnem zavodu. »V tem smislu smo z dijaki drugega letnika že takoj ob pričetku pouka v novem šolskem letu sodelovali pri pogostitvi ob priložnosti zapisge absolventov policijske šole pri Sv. Ivanu v Trstu. Dogodku je prisostvoval tudi šef italijanske policije in nad dva tisoč gostov, ki so jih naši di-

jaki pridno in skrbno pogostili«, pravi Cariseva. Dijakom gostinske šole so organizatorji na koncu srečanja podelili priznanje za sodelovanje.

Na gostinski šoli v Trstu se v okviru programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinski delavec mladi izviježo za poklic kuharja in natakarja. V Trstu delujejo dve sekciji, italijanska in slovenska. V obej je letos vpisanih 90 dijakov. Skupaj z goriško sekcijo kuharjev je na šoli v celoti vpisanih 141 dijakov.

Poleg gostinske šole bodo na zavodu v kratkem ponovno organizirali tečaj splošnega kmetijstva in tečaj za vodenje turističnih kmetij. »Zainteresirane vabimo, da se zglašajo čim prej na tržaškem sedežu za prijavilo«, pravi koordinatorka Anna Maria Milič. Več informacij o tečajih nudijo na spletni strani www.adformandum.org in na socialnem omrežju.

GLEDALIŠKI VRTILJAK - V nedeljo prva predstava v nabito polnem Marijinem domu pri Sv. Ivanu

V novo sezono z zimzeleno Pepelko

V nedeljo popoldne se je v Marijinem domu pri Sv. Ivanu že sedemnajstič začel vrteči Gledališki vrtljak. Prijavljen niz sedmih abonmajskih otroških gledaliških predstav, ki ga prireja Radijski oder v sodelovanju s Slovensko prosveto, se je tudi letos začel s predstavo, ki so jo junija naštudirali in izvedli udeleženci gledališkega tedna v organizaciji Male gledališke šole Matejke Peterlin, se pravi z zimzeleno Pepelko bratov Grimm, ki jo je na domiseln način priredila Lučka Susić, ki je prevedla tudi besedila pesmi znane Disneyeve risanke o Pepelki, medtem ko je za režijo poskrbela Nataša Konc Lorenzutti.

Dvorana svetoivanskega Marijinega doma je ob tej priložnosti bila polna kot že dolgo ne, malim gledalcem in njihovim staršem oz. spremjevalcem so

se razumljivo pridružili še svojci številnih nastopajočih otrok in mladih (na priložnostnih gledaliških listih jih je bilo zaslediti 45), ki so v dveh izmenah z besedo, pesmijo in plesom prikazali pravljico o Pepelki, ki jo doma hudobna mачeha in njeni hčerki izkorisčajo in zaničujejo, a se na koncu s čarobno pomočjo vil lahko udeleži plesa v kraljevem gradu, kjer osvoji srce princa Filipa.

Po tej uvodni predstavi se bo Gledališki vrtljak ponovno zavrel 19. oktobra, ko bo v goste prišlo Slovensko kulturno društvo Celovec s predstavo Mehurčki. Omeniti velja še, da bodo tudi letos male ljubitelje gledališča kratkočasili animatorji Študijskega centra Melanie Klein, otroci pa bodo tudi tokrat imeli možnost sodelovati na likovnem natečaju Moj najljubši gledališki junak.

Publika je nastopajoče in njihovi mentorici nagradila s navdušenim aplavzom

FOTODAMJN

PORTOROŽ - Na sejmu Bonaca v priredbi Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Vloga zamejstva kot most gospodarskega sodelovanja

Jutri posvet ob udeležbi 5 ministrov RS ter predstavitev avtobusa Zamejskega športa

PORTOROŽ - Vloga zamejskega gospodarstva in pomen manjšinskih organizacij pri spodbujanju gospodarskega čezmernega sodelovanja bo glavna tema srečanja, ki bo jutri v okviru Sejmu Bonaca v Portorožu v priredbi Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Pri pobudi sodelujejo tudi manjšinske krovne organizacije, ki se bodo med drugim tudi sestale in pogovarjale z ministrom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazdom Žmavcem.

Sicer se bodo pobude udeležili še drugi predstavniki pomembnih slovenskih resorjev, se pravi minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Jožef Petrovič, ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za razvoj, strateške projekte in kohezijo Peterle Bulc ter predsednik Komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Ivan Hršak.

Na sejmu Bonaca bo od danes do nedelje vrsta pobud, med temi tudi jutrišnja okrogla miza, namenjena razpravi o zamejstvu kot mostu gospodarskega sodelovanja med Slovenijo, Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško. Kot poudarjajo v Uradu vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, se bo v okviru sejma začel projekt Slovenija brez meja, ki predstavlja večjo povezanost matične domovine z zamejstvom. To bo dobra in praktična priložnost za srečanje s predstavniki slovenske skupnosti v zamejstvu, predvsem Slovenske deželne gospodarske zveze iz Trsta, Slovenske gospodarske zveze iz Celovca, Razvojne agencije iz Monoštra ter EU Koraka s Hrvaško.

Kot nam je včeraj potrdil direktor SDGZ iz Trsta Andrej Šik, bo to odlična priložnost za predstavitev značilnosti gospodarstva v zamejstvu in za poglobitev potenciala, ki ga predstavlja organiziranost manjšin za rast slovenskega gospodarstva oz. gospodarske izmenjave.

Po podpolniških okroglih miz in drugih institucionalnih srečanjih bodo popoldne ob 15. uri predstavili t.i. avtobus Zamejskega Športa, ki bo namenjen za potrebe slovenskih športnih društev v zamejstvu. Zamisel je nastala na pobudo Zveze slovenskih športnih društev v Italiji, ki je v sodelovanju z Uradom najela avtobus v Postojni. To bo sodobno vozilo, prekrito s podobami zamejskih športnikov, stroške za njegovo uporabo pa bo krilo šest sponzorjev oziroma podjetij iz zamejstva.

A.G.

PREVOZI - Povečali naj bi tudi število vlakov do Opčin

Slovenske in hrvaške železnice z usklajenimi voznimi redi do Trsta

LJUBLJANA - Slovenske železnice in Hrvatske železnice so včeraj v Ljubljani podpisale sporazum o usklajevanju voznih redov na liniji Trst-Ljubljana-Zagreb. Gre za nekakšno zavezo, da bodo vlaki proti Italiji usklajeni z Zagrebom oz. vlaki hrvaških železnic. Cilj sporazuma je tudi povečati število potnikov.

Pomočnik direktorja SŽ-Potniški promet Miloš Rovšnik je pojasnil, da s 527 potniškim vlaki Slovenskih železnic v pov-

prečnem dnevu prepeljejo skoraj 50.000 potnikov. 57 vlakov vozi v mednarodnem prometu proti Hrvaški, Srbiji, Makedoniji, Avstriji, Nemčiji, Švici in Madžarski, avtovlaki pa vse do Turčije in Nizozemske. V letošnjem voznom redu so posnosi tudi na vlakovno povezavo do Moskve.

Po decembru 2011, ko je bil ukinjen promet z Italijo, je bil decembra 2013 uveden vlak do Opčin (na arhivskem posnetku), od koder so povezave z vlaki do drugih italijanskih mest. Trenutno vlak do Opčin zaradi posledic vremenskih razmer v letošnji zimi ne vozi, saj proga proti Primorski še ni vzpostavljena. Na omenjeni relaciji ga nadomešča avtobus.

Cilj včeraj podpisanega sporazuma je privabljanje večjega števila potnikov z uvajanjem dodatnih in novih vlakov, npr. dodatnih vlakov do Opčin z voznim redom 2014/2015 s povezavo na avtobusni prevoz do Trsta, oziroma s prilaganjem obstoječih vlakov, da bodo za potnike zanimivejši v smislu prilaganja voznih redov, dodatnih vagonov ...

Z novim voznim redom 2014/2015, ki bo začel veljati drugo nedeljo v decembru, bo na dan vozilo pet vlakov do Opčin z avtobusno povezavo s Trstom, eden od vlakov pa bo imel tudi v poletni sezoni zvezzo z vlakom do Pulja. Tudi v prihodnjem si želijo več vlakov proti Italiji, zato v zvezi s tem že potekajo dogovori s prevozniki in lokalnimi skupnostmi v Italiji.

ZADEVA PATRIA - Zagovornik predsednika SDS Janeza Janše

Zahtega za izločitev Masleše in Tratnikove iz odločanja o Janši

LJUBLJANA - Zagovornik predsednika SDS Janeza Janše Franci Matoz je na vrhovno sodišče podal zahtevo za izločitev Branka Masleše in Maje Tratnik iz senata, ki bo odločil o Janševi zahtevi za varstvo zakonitosti. Kot je na novinarski konferenci Odbora 2014 povedal Matoz, se je za ponovno vložitev zahteve za Maslešovo izločitev odločil, ker se je vmes spremenila vloga Masleše.

Vrhovni sodniki so namreč 27. avgusta zavrnili njegovo prvo zahtevo za izločitev Masleše iz zadeve Patria s pojasnilom, da se je v svojem govoru na sodniških dnevih izrekal kot predsednik vrhovnega sodišča in ne kot sodnik v konkretni zadevi. Po besedah Matoza pa je Masleša pred kratkim dejansko postal razpravljajoči sodnik v senatu in bo kot tak odločil o zadevi Patria. Položaj se je vmes

spremenil, zato ga je treba znova presojati, je ocenil Matoz.

Ob tem je opozoril, da bi bila lahko s sodelovanjem Masleše v senatu Janši kršena pravica do nepristranskega sodnika. Po njegovem prepičanju se je namreč Masleša v svojem govoru neposredno negativno izrekal o Janševih dejanjih in izjavah, ki jih je ta dal po odsodi, zato po njegovem pri odločanju o Janševi zahtevi ne more biti ne subjektivno ne objektivno nepristranski.

Zahetevo za izločitev vrhovne sodnice Tratnikove pa Matoz utemeljuje z enakimi razlogi, kot jih je sodnica pred časom že sama zapisala v zahtevi za svojo izločitev, ki pa jo je Masleša zavrnil. Takrat je po besedah Matoza zapisala, da v zadevi ne more biti nepristranska, ker je bil njen mož namestnik takratnega re-

publiškega sekretarja za pravosodje in je bil aktivno udeležen v postopkih, povezanih s prestajanjem zaporne kazni takrat obsojenega Janša v zadevi JBTZ.

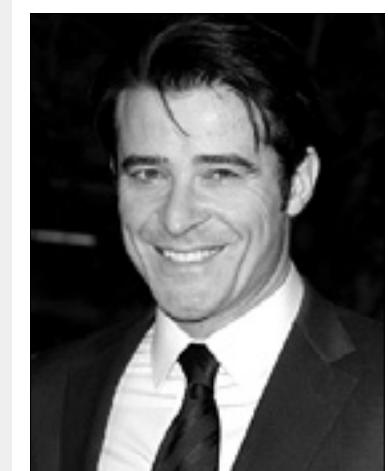
Na vprašanje, ali ne bo zahteva za izločitev celoten postopek odločanja o Janševi zahtevi za varstvo zakonitosti le še dodatno zavlekla, Matoz odgovarja, da »časovni okvir odločanja ne more biti poglaviti razlog za to, da bi opustil možnost, da zagotovim pošteno sojenje«. Dodal je še, da so pravico uporabili takoj, ko je bila znana sestava senata. Pojasnil je še, da lahko predsednik vrhovnega sodišča, torej Masleš, zdaj ugotovi, da je zahteva za izločitev neutemeljena in jo zavrne, lahko pa o njej na občni seji odločajo vsi sodniki. Pri tem je odvetnik prepričan, da je lahko občna seja sklicana zelo hitro. (STA)

Peterle zdravstvene ministre EU poziva k skupnemu boju proti raku

BRUSELJ - Evropski poslanec Lojze Peterle (NSi/EPP) je včeraj v pismu pozval zdravstvene ministre Evropske unije k skupnemu in učinkovitejšemu boju proti raku. Peterle, ki sicer predseduje skupini evropskih poslancev za boj proti raku, je ob tem opozoril na velike razlike v preživetju bolnikov z rakom med državami članicami EU. Zato je evropski poslanec pozval k bolj učinkovitemu sodelovanju med EU in državami članicami na tem področju. Pozval jih je k podpori ali oblikovanju nacionalnega načrta za boj proti raku ter implementaciji priporočil EU. Vsako leto v EU sicer zaradi raka umre 2,5 milijona ljudi, po navedbah Peterleta pa lahko vsak tretji državljan EU računa na to, da se bo moral v svojem življenju soočiti s to težko boleznjivo.

Novi James Bond bo morda Goran Višnjić

LOS ANGELES - Filmski ekipi novega dela filmske franšize James Bond naj bi se obetale spremembe. Navkljub napovedim, da bo v naslovni vlogi že četrtič zaigral Daniel Craig, naj bi sedaj za vlogo slavnega agenta iskal nekoga drugega. Med kandidati naj bi bil tudi hrvaški igralec Goran Višnjić. Govorce o tem, da bi vloga novega Bonda pripadla ravno Višnjiću, se pojavlja že nekaj časa. Višnjić naj bi bil za vlogo primeren zaradi očarljivosti in hkrati robustnih potez. Novi, že 24. film iz serije filmov o Jamesu Bondu, bodo pod takstirko režiserja Sama Mendesa začeli snemati 6. decembra.

Višnjić si je mednarodno prepoznavnost prislužil z vlogo zdravnika Luke Kovacha v televizijski nanizanki Urgenca, med drugim pa je zaigral tudi v filmu Dekle z zmajskim tatujem iz leta 2011.

BRUSELJ - Kabinet Bratuškove naj bi vodil Jernej Pavlič

Komisarski kandidati sestavljajo svoje urade

BRUSELJ - Kandidati za evropske komisarje ob pripravah na zaslišanja v Evropskem parlamentu že oblikujejo tudi svoje »osebne urade«. V prehodnem obdobju po imenovanju za komisarskega kandidata in pred potrditvijo za komisarja ima vsak kandidat za člena ekipe prihodnjega predsednika komisije Jean-Claudea Junckerja na voljo »prehodno ekipo«, ki jo sestavljata dve osebi - en administrator in en asistent, so povedali v Junckerjevi tiskovni službi. Šef kabine Alenke Bratušek bo po neuradnih informacijah Jernej Pavlič.

Ko bo nova komisija začela delovati - predvidoma bo to 1. novembra - pa bo imel komisar na voljo kabinet s šestimi člani. Podpredsedniki komisije lahko imajo enega člena kabineve, torej sedem. Pravila o sestavi kabinev je prihodnji predsednik Juncker že opredelil, vendar bodo začela uradno veljati ob začetku mandata nove komisije Romana Prodi.

Šef kabine slovenske kandidatke za evropsko komisarko Alenke Bratušek bo po neuradnih informacijah 30-letni Jernej Pavlič, ki je vodil njen kabinet, ko je bila predsednica vlade. Kot eden od zelo verjetnih članov najože ekipe Bratuškove se neuradno omenja tudi bivši obrambni minister Roman Jakič.

GLEDALIŠČE - Režiserka Neda Rusjan Bric o nocojšnji premieri predstave Nora Gregor - skriti kontinent spomina

V intimi smo ljudje enaki

Mednarodna predstava in koprodukcija - Ob 19. uri odprtje multimedejske razstave

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica bo danes premiera večjezične koprodukcije Nora Gregor - skriti kontinent spomina. Avtorica besedila in režiserka je Neda Rusjan Bric.

Pred letom dni ste v intervjuju za naš dnevnik napovedali, da želite v predstavi o Nori Gregor spregovoriti predvsem o nacionalizmih in nestrnosti. Kam vas je naposled peljalo ustvarjanje?

Predstavo vidim na različne načine. Na eni strani je zgodba Nore Gregor, ki se dogaja na odru in v filmu in govorji tudi o posledicah vojn in razdorov, ki smo jih imeli na tem področju. Na drugi stani pa vse, kar se okrog nje dogaja; koprodukcija med štirimi gledališči treh različnih nacionalnosti predstavlja zame velik del tega, kar sem takrat napovedovala. Koprodukcija z Rossettijem iz Trsta in gledališčem Shauspielhaus iz Gradca, gostovanje v goriškem Verdiju se mi zdi največji dosežek. Na današnjo premiero prihajajo ljudje iz Italije, Avstrije in seveda Slovenije, skupaj bodo sedeli v dvorani, na odru in v filmu se bo govorilo v treh jezikih, podnapisi bodo za vse enaki. Mislim, da smo uspeli preseči neke stvari in s tem veliko dosegli.

Kako vam je uspelo pridobiti k sodelovanju vsa ta gledališča?

Z veliko truda in entuziazma (*smeh*). Začetna ideja je startala iz SNG Nova Gorica, ko nisem še bila vršilka dolžnosti direktorice. Ker delam v Mladinskem gledališču v Ljubljani, sem za stvar pridobila Uršulo Cetinsko, tako da je Mladinsko, ki je nesporno slovenska zvezda v mednarodnem prostoru, postalo producent z novogoriškim gledališčem. Po zaslugu teh dveh, se je bilo lažje dogovarjati z ostalimi velikimi gledališči. K sodelovanju je nedvomno pritegnila sama zgodba Nore Gregor in zasnova: če bi vse te tuje igralce rabila na odru, bi se lahko zmenili za par predstav, ampak več

ne, saj je logistično skoraj nemogoče delati, ko so štiri hiše skupaj. Tako pa smo del zgodbe že pred meseci posneli na film; snemali smo v Gorici, Gradcu in Trstu z njihovimi igralci ter vadili v njihovih gledališčih.

Sta zgodbi, ki ju bomo gledali na odru in filmskem platnu, različni?

Na odru vidimo Nore Gregor in njen življenje (kolikor ga je mogoče dati v en večer), to uspešno žensko, ki se v bistvu zaplete tako v ljubezenski odnos kot predvsem v politične in družbene okoliščine tega časa. V filmu pa ima glavno vlogo zamejski Slovenec, novinar, ki se ukvarja z njenim zgodbo in obenem odkriva svoje korenine. Gledalci bodo tako imeli priložnost

se seznaniti tudi z zamejstvom - v tem primeru slovenskim, ampak lahko bi bilo kjerkoli na svetu: kaj pomeni, da si državljan ene države, pripadaš po drugi nacionalnosti, kaj pomeni prenašati sovraštva in predsodke iz generacije v generacijo. A tudi, da lahko, če razumemo, to presežemo. To me najbolj zanima.

Zakaj »skriti kontinent spomina« v naslovu?

Iz več razlogov. Beseda kontinent je geografski pojem, ki nam v primeru Nore Gregor vzbuja različne asocijacije, glede na to, da je živila na dveh kontinentih, v Evropi in Ameriki. Po drugi strani je kontinent celota, ki je odlomljena od druge celote. In skriti kontinent spomina je v bistvu neka stvar, ki jo na primer odrivamo v svojem spominu, med drugim tudi posledice prve in druge svetovne vojne, mogoče asociacija na zamejstvo, ki ga tudi porivamo stran. Je pa tudi asociacija na Nore Gregor: danes si ne moremo predstavljati, kako znano je bilo njen ime in tudi ime moža von Staremberga, ki ju je zgodovina popolnoma zbrisala.

To si tisti kontinenti, ki jih imamo v spominu in jih skrijemo ali odrinemo - vse umazane in grde stvari, s katerimi se nočemo ukvarjati.

Kdaj in kako ste spoznali Noro?

Bivša umetniška direktorica SNG Nova Gorica mi je, ko sem dela predstavo o Simonu Gregorčiču, predlagala, naj se ji približam. Seveda sem takoj naletnela na Kinoatelje in na Igorja Devetaka in Hansa Kitzmüllerja, ki sta bila največja raziskovalca Nore Gregor. Raziskovati so začeli že pred 15 leti s pomočjo Joea Valenčiča iz Cleveland, ki je slučajno našel to ime in se povezal z goriškimi filmaři. Brez njihove pomoči ne bi niti slučajno uspela narediti predstave. Nato pa sem tudi sama raziskovala, zlasti z Igorjevo pomočjo pri spletanju italijansko-slovenskih odnosov in odkrivanju

Norine zgodbe, ter s pomočjo Christine Casapicola z Dunaja, ki mi je izjemno pomagala na avstrijski strani. Skupaj smo odkrivali tudi čisto nove stvari, na primer v Eferdingu, v gradu princa Staremberga, ki še danes hrani Norine artefakte. V teatru bomo zato danes ob 19. uri odprli razstavo, katere avtor je Igor Devetak, tako da bomo Noro videli tudi v različnih filmih in na fotografijah, ki ji prej nismo imeli. Razstava bo hodila z nami v vsa partnerska mesta - v Ljubljano, Trst, Gradec in kamor bomo šli.

Kakšna je vaša Nore Gregor?

To je zelo težko reči. Je skupek zlasti mojega in igralkinega videnja (*Nora Gregor igra Helena Persuh; op. nov.*). Ko sem pisala, je bila Nore samo moja, ko se tekst preseli na oder, pa ga prevzamejo še drugi in živi svoje življenje. Tudi igralka pravi, da se stalno sprašuje, kdo si povej mi, kdo si ...

Poznamo vas po primorski trilogiji in predstavah, ki slonijo na resničnih zgodbah. Kaj vas privlačuje v kreiranju tovrstnih predstav?

V bistvu izključno to, da bi si pojasnila sedanost. Zakaj smo, kjer smo. Zakaj so družbeni odnosi taki kot so. In ne samo na Primorskem, čeprav najraje črpam tu, ker jo najbolj poznam in ker je zelo bogata. No, pri Nore Gregor sem morala delo razširiti na Avstrijo, ki mi je bila neznan, ampak bolj raziskujem, bolj ugotavljam, da smo si podobni, v intimi smo ljudje enaki. Nekatere meje še vedno ne morejo pasti v naših srčih in glavah, zato rabimo posamezni, in sebe prištevam mednje, ki počasi topijo te meje in pridobivajo nove ljudi z vseh strani, da bomo počasi spet eno: različnih nacionalnosti in kultur, ampak brez predsodkov, zanicevanj, nacionalizmov. Izključno zato v svoje delo vključujem te ljudi in dogodek: da bi si pojasnila danes in predvsem, kam naj gremo v prihodnosti. (pd)

GLEDALIŠČE - Od danes v Postojni 53. Linhartovo srečanje

Festival ljubiteljskih skupin

Med sedmimi tekmovalnimi predstavami tudi komedija Češpe na figi v izvedbi KD Brce iz Gabrovice pri Komnu

Skupinski prizor iz komedije Marjana Tomšiča Češpe na figi v izvedbi gledališke skupine KD Brce iz Gabrovice pri Komnu

Od danes pa do sobote, 27. septembra, bo v Kulturnem domu v Postojni potekalo 53. Linhartovo srečanje – festival gledaliških skupin Slovenije 2014. Namen festivala je prikazati in nagraditi najbolj kakovostne ljubiteljske gledališke predstave in s tem spodbuditi razvoj in kakovostno rast tovrstne gledališke produkcije.

Med sedmimi tekmovalnimi predstavami, ki jih je državni selektor Marko Bratuš izbral med ponujenimi na območnih Linhartovih srečanjih, je tudi komedija Marjana Tomšiča Češpe na figi v izvedbi gledališke skupine KD Brce iz Gabrovice pri Komnu. Tako se gabrovška gledališka skupina, ki že osemnajst let nepretrgoma deluje pod umetniškim vodstvom Minu Kjuder in Sergeja Verča, že drugič predstavlja na tem festivalu. Prvič se je leta 1999 na 38. Linhartovem srečanju v Ljubljani, kjer je uprizorila komedijo »Štmčki v mineštri« Miroslava Vilharja, Marije Petaros in Sergeja Verča.

Linhartovo srečanje je osrednja in najpomembnejša gledališka prireditev v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti. Srečanje predstavlja izbor najkvalitetnejših predstav slovenskega ljubiteljskega gledališča in je hkrati pregled ljubiteljske gledališke dejavnosti v Sloveniji. Nanj se lahko prijavijo vse slovenske ljubiteljske gledališke skupine, ki delujejo na območju Slovenije, v zamejstvu ali tujini. Na tovrstnih srečanjih skupine dobijo vpogled v delo drugih gledaliških skupin, hkrati pa navežejo stike za nadaljnje medsebojno sodelovanje. Poleg tekmovalnega dela, kjer se predstavijo izbrane predstave, program festivala obsega tudi tematske okrogle mize, gledališke delavnice za udeležence srečanja ter gostovanje gledaliških skupin iz tujine. Linhartovo srečanje se končuje z razglasitvijo zmagovalne predstave in podelitvijo nagrad – prestižnih kipcev Matiček – za posebne dosežke najboljšim skupinam in posameznikom.

Poleg gledališke skupine KD Brce iz Gabrovice pri Komnu, edine na širšem območju Krasa, na letošnjem Linhartovem srečanju sodelujejo še skupine iz Slovenj Gradca (KD Slovenj Gradec), Trzina (KUD Franc Čotar), Trnovlje – Celje (KUD Zarja), Murske Sobote (KUD Štefan Kovač), Ljubljane (Šentjakobsko gledališče) ter Škofje Loke (KD Loški oder), med spremjevalnimi predstavami pa Prva gimnazija iz Maribora in Questors Theatre iz Londona.

Gabrovški komedijanti bodo s Tomšičeve komedijo Češpe na figi, prav tako tekmovalno predstavo, 11. novembra sodelovali na festivalu XXII. Novačanova gledališka srečanja 2014, naslednji dan pa na Vranskem (abon-majska predstava). Prav tako bodo za abonoma igrali še v Dobrovi (13. decembra), v Selah – Zell-Pfarre v Avstriji (18. aprila 2018), še prej pa na nedenjskih gledaliških srečanjih v Novi Gorici (26. oktobra).

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Pasolini

Režija: Abel Ferrara

Igrajo: Willem Defoe, Adriana Asti, Maria de Medeiros, Ninetto Davoli, Valerio Mastandrea, Riccardo Scamarcio in Giada Colagrande

Francija, Belgija 2014

Ocena: ★★★★

Temna očala, suho, drobno telo, besede, nasmeh, koščen obraz. Willem Defoe je v filmu Abela Ferrare dobesedno postal Pier Paolo Pasolini, saj mu je podoben kot kaplj vode.

Uspela filmska zgodba, ki sicer na pretekli septembrski beneški Mostri ni prejela niti ene od nagrad, opisuje zadnji dan življenja pesnika, režiserja, novinarja, pisatelja doma iz Casarse. Ferrara se je namreč posvetil Pasolinijevim zadnjim uram, ne da bi pri tem ponujal posebnih teorij in resnic na račun njegove smrti. V filmu zazivajo zvoki, barve, luči, atmosfera časa, a tudi prepričanja, ideali, ideje, bojazni in zapisi človeka, ki je s svojim življenjem in delom zapustil neizbrisno sled. V celovečerku izvemo tako za odnos, ki ga je Pasolini imel s prijetljivi, z mamo, s sestrično, z mladimi fanti rimskega predmestja, a tudi za nekatere odlomke iz njegovega nedokončanega dela *Petrolio*, ki so vezna niti celotne pripovedi.

V določenem trenutku zadonijo tudi zvoki glasbe bivše Jugoslavije, v obliki dirla, ki ga Pier Paolo prejme od prijateljice Laure Betti. Ona se je pravkar vrnila s potovanja po vzhodu in mu prinesla ploščo, ki jo Pasolini nemudoma zavrti na gramofon.

Abel Ferrara je s pripovedjo opisa Pasolinijevega zadnjega dne želel ujeti celotno življenje velikega intelektualca in genija, ki se ni menil za mnenja drugih, ampak je skušal dosledno zagovarjati in zasledovati to, v kar je verjel.

Po več letih hude odvisnosti od alkohola in mamil, ki so nedvomno zamegli tudi njegovo umetniško pot, se je Abel Ferrara s filmom Pasolini vrnil v čas bogate kreativnosti in spet dokazal, da ima režijsko kot tudi filmsko še marsikaj povedati.

Med igralci gre omeniti izredno Adriano Asti v vlogi Pasolinijeve mame, ki se na sina večkrat obrača tudi v furlanskem jeziku. (Iga)

ISLAMSKI SKRAJNEŽI - Napadi osredotočeni na kurdske mesta Kobane

Letala koalicije nadaljujejo z napadi na cilje IS v Siriji

Obama: To je vojna proti skrajnežem, ne proti islamu

DAMASK - Letala držav koalicije proti Islamski državi (IS) so včeraj drugi dan obstreljevala položaje te skrajne sunitske skupine v bližini kurdskega mesta Kobane v Siriji. Ameriški predsednik Barack Obama je v govoru v Generalni skupščini ZN dejal, da islamski ekstremizem ogroža globalni napredek, sicer pa je poudaril, da ne gre za vojno proti islamu.

Letala so po navedbah Sirskega observatorija za človekove pravice v noči na sredo obstreljevala položaje in oskrbovalne poti skrajnežev zahodno od mesta Kobane. Skrajneži IS so ofenzivo na Kobane, tretje največje kurdske mesto v Siriji, sprožili pred približno tednom dni. Zasedli so najmanj 64 vasi v okolici mesta. Več kot 130 tisoč civilistov z območja je pred nasiljem zbežalo čez mejo v Turčijo. V zadnjih dneh naj bi kurdskim borcem uspelo upočasnititi napredovanje skrajnežev.

ZDA so po mesecu in pol letalskega obstreljevanja položajev Islamske države v Iraku v noči na torek izpolnile svoje napovedi in napade razširile še na ozemlje Sirije. Pri tem jim je na pomoč priskočilo pet arabskih sunitskih držav s Savdsko Arabijo na čelu. Obenem so Američani obstreljevali še cilje Al Kaidnih teroristov v Siriji.

V napadih v Siriji je bilo doslej ubitih najmanj 120 džihadistov iz vrst IS in Al Kaidje, še navaja Sirski observatorij. Po navedbah prič naj bi letala priletela iz Turčije, kar pa so turške oblasti zanikale. Kot je zatrdil neimenovani predstavnik, Turčija za napade ni zagotovila niti zračnega prostora niti letališča. Tudi turška tiskovna agencija Anadolu, ki se sklicuje na vire blizu vlade, poroča, da bojna letala niso letela čez Turčijo, prav tako pa ni bilo uporabljeno letalske zračnih sil Inicirlik.

Turčija je sicer doslej v boju proti IS obljubila le humanitarno pomoč. Je pa turški predsednik Recep Tayyip Erdogan v torek dejal, da bi vendarle lahko njegova država nudila tudi vojaško ali logistično podporo.

Ameriški predsednik Barack Obama je v govoru v Generalni skupščini ZN dejal, da islamski ekstremizem ogroža globalni napredek. Svet mora združiti moči in skupaj nastopiti proti ključnim izlivom, med katerimi so terorizem v Iraku in Siriji, agresija Rusije v Evropi in izbruhi ebole v zahodni Afriki, je voditelje, zbrane na sedežu ZN v New Yorku, nagonovil Obama.

Kot je dejal, lahko "znova potrdimo našo kolektivno odgovornost za soočenje z globalnimi problemi" in "obnovimo mednarodni sistem, ki je omogočil toliko napredka", ali pa samim sebi dovolimo, da nas poskrajo nazaj in preplavijo vedno novi "izbruh nestabilnosti". ZN je pozval, naj potrdijo svoj osnovni namen in "zavrnejo ta rak na silnega ekstremizma".

Francoski premier Manuel Valls je medtem napovedal, da bo Francija nadaljevala z vojaško akcijo v Iraku, dokler iraška vojska ne bo zmožna premagati skrajnežev Islamske države.

"Ta vojaška zaveza je prevzela obliko zračne operacije nad iraškim ozemljem. Ne bomo sicer napotili francoskih kopenskih enot. Ostali bomo zavezani, dokler bo potrebno, da iraška vojska premaga Islamsko državo," je dejal Valls v nastopu pred poslanci francoskega parlamenta.

Skrajnežem IS so se v teh dneh z množičnimi mirovnimi shodi in kampanjami na svetovnem spletu postavili po robu tudi muslimani po Evropi. V več evropskih državah so muslimanske organizacije obsodile IS, ki je zlorabila njihovo

Barack Obama pred GS ZN ANSA

religijo in terminologijo za širjenje sovraštva in nasilja.

Vodja nemškega osrednjega sveta muslimanov Aiman Mayzek je IS označil za skupino teroristov in morilcev, ki je islam potegnila v blato, skupaj z drugimi muslimanskimi skupinami pa so že minuli teden po vsej Nemčiji organizirali dan molitev in shodov.

V berlinskem predmestju Kreuzberg, ki ga zaradi množice turških prebivalcev označujejo za mali Carigrad, je na tisoče vernikov prisluhnilo govorom proti nasilnemu džihadizmu. V Nemčiji ži-

vi okoli štiri milijone muslimanov, večina turškega porekla.

Podobni shodi so pod gesлом Recite ne Islamski državi potekali tudi na Norveškem in Dansku. Drugod po Evropi pa so se muslimani boja proti IS lotili na družbenih spletnih omrežjih, saj je tudi IS uporabil Twitter za učinkovit nabor potencialnih novih članov.

Fundacija aktivna sprememb s sedežem v Londonu je sprožila kampanjo pod oznako #notinmyname (ne v mojem imenu), ki se je hitro razširila po Twitterju. "Povejte svetu, da je Isis resnični sovražnik islama. To nima nič opraviti z nami," je fundacija zapisala na svoji spletni strani. Isis je drugo ime za IS.

Muslimanske organizacije so poleg kampanj proti IS začele sprejemati tudi ukrepe, s katerimi skušajo mladini - po njihovem mnenju zavedeni - preprečiti odhod v Sirijo in Irak, kjer bi se pridružila džihadu.

Na Švedskem je tako na primer skupina prostovoljev odprla internetno in telefonsko vročilo linijo, na kateri lahko ljudje obvestijo oblasti, če sumijo, da se je nujihov prijatelj ali svojec radikaliziral.

Francoski muslimani pa so mlade pozvali, "naj ne zamešajo bitk". "Pravi džihad ni v Siriji ali Iraku, temveč v Franciji. To je boj za integracijo, družbeni uspeh in sožitje," je ob tem povedal predsednik skupine 550 mošej Anouar Kbicheh. (STA)

ALŽIRIJA - Zaradi napadov Francije na IS

Skrajneži obglavili ugrabljenega Françoza

je za francoske medije v New Yorku usmrtil Gourdele potrdil. Hkrati je dejal, da je bil usmrčen na krut in strahopeten način. Zatrdil je, da to ne bo na noben način omajalo odločenosti Francije v boju proti islamistom. Navedel je še, da bo na to temo v četrtek sklical poseben varnostni sestanek v Elizejski palači.

Skupina IS je nedavno usmrtila dva ameriška novinarja in britanskega strokovnjaka za razvojno pomoč. Ob tem so objavili tudi video posnetek njihovih obglavljen.

Sunitski skrajneži so v ponedeljek pozvali k usmrtiltvam državljanov držav, ki so zahtevali od Francije, naj ustavi zračne napade na Islamsko državo v Iraku, sicer bodo talca v 24 urah ubili. Grožnjo so včeraj uresničili.

Francoski predsednik Hollande

ISLAMSKI SKRAJNEŽI - Na pobudo predsednika ZDA Obame

Varnostni svet ZN sprejel obvezujočo resolucijo o džihadistih

NEW YORK - Varnostni svet Združenih narodov je včeraj pod vodstvom predsednika ZDA Baraka Obame sprejel obvezujočo resolucijo, ki naj bi ustavila pritok tujih borcev v Irak in Sirijo. Države morajo zdaj z ustrezno zakonodajo uvesti, da bo bojevanje za islamistične skupine, kot sta Islamska država ali pa Fronta al Nusra, resno kaznivo dejanje.

Resolucija, ki jo je podprtlo vseh 15 članic Varnostnega sveta ZN, poziva države članice, da "preprečujejo in kaznujejo" novačenje, prevoz, organizacijo in

opremljanje domnevnih teroristov. Poživa članice Združenih narodov, da vsem domnevnim teroristom preprečijo prečkanje meja, da okrepijo nadzor meja in da pozorneje preverjajo potne liste oz. dokumente. Resolucija je bila sprejeta po VII. poglavju Ustanovne listine ZN in je obvezujoča za vse članice ZN, vendar pa ne poziva h kaki vojaški akciji.

Po ocenah ameriških obveščevalnih služb naj bi se Islamski državi pridružilo okoli 15.000 borcev iz okoli 80 držav. Poziv k ustavitev dotoka tujih borcev v Siri-

jo in Irak pa je uperen tudi v strahove, da bi se ti borgi lahko začeli vračati v svoje države in izvajati teroristična dejanja.

Ameriški predsednik Obama je resolucijo že označil za zgodovinsko. Zgodovinsko pa je bilo tudi včerajšnje zasedanje Varnostnega sveta ZN, saj se je ta najpomembnejši organ ZN še šestič se stal na ravni voditeljev držav. Obama je sicer zasedanje začel z izrazom solidarnosti s Francijo, potem ko so skrajneži v Alžiriji obglavili francoskega državljanja. (STA)

Preiskava proti Sarkozyju zaradi korupcije ustavljen

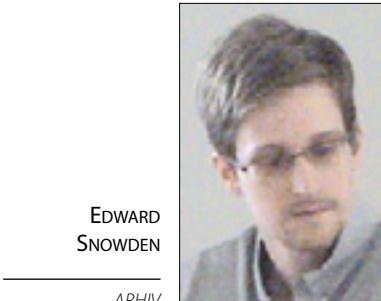
PARIZ - Sodišče je začasno ustavilo preiskavo proti bivšemu francoskemu predsedniku Nicolasu Sarkozyju zaradi korupcije in trgovanja z vplivom, ki je bila uvedena julija. Sodišče je odločitev objavilo nekaj dni po tem, ko je Sarkozy napovedal vrnitev v politiko. Prizivno sodišče v Parizu je v torek odločilo, da zamrzne preiskavo proti Sarkozyju, dokler ne bo sprejeta odločitev o njegovi zahtevi za opustitev postopa. To bi lahko trajalo več mesecov. Sarkozy je v zadnjem času večkrat namignil, da se želi znova zavrhiti na predsedniški položaj, ki ga je izgubil po porazu proti Francoisu Hollande na volitvah leta 2012. Naslednje predsedniške volitve bodo leta 2017, še pred tem pa želi Sarkozy znova prevzeti vodenje svoje konservativne stranke UMP.

Miliband razgrnil vizijo Otoka pod vodstvom laburistov

MANCHESTER - Vodja britanskih laburistov Ed Miliband je v torek razgrnil vizijo Velike Britanije pod vodstvom njegove stranke. Na njenem zadnjem kongresu pred volitvami maju prihodnje leto je predstavljal desetletni načrt, ki naj bi obnovil zaupanje ljudi v prihodnost. Pomanjkanje tega naj bi se pokazalo tudi v velikem deležu Škotov, ki so že zeleli iti svojo pot. "Čez osem mesecev bo pred Britanci ena od največjih odločitev v zadnjih generacijah," je pred delegati kongresa v Manchesteru dejal Miliband in jih pozval, naj skupaj uresničijo načrt laburistov za prihodnost Velike Britanije. Njegova glavna obljuba je množično zaposlovanje v okviru nacionalnega zdravstvenega sistema (NHS), ki bi se financiralo iz zapolnjevanja davčnih vrzeli, z davkom na najdražje nepremičnine in obdavčenjem proizvajalcev cigaret. (STA)

ŠVEDSKA - Right Livelihood Award

Edward Snowden dobitnik alternativne Nobelove nagrade

EDWARD SNOWDEN
ARHIV

pore v ZDA in po svetu za odločne ukrepe pri boju proti podnebnim spremembam.

Ustanovitelj sklada alternativne Nobelove nagrade Ole von Uexküll je včeraj sporočil, da letoski nagrajenci brzajo najbolj nevarne globalne trende, kot so nezakonito množično prisluškovanje, kršitev človekovih pravic in nasilni verski fundamentalizem. Po njegovih besedah nagrajenci dokazujejo, da je izbira tudi v naših rokah. "S pogumnimi dejanji lahko obrnemo trenede in zgradimo skupno prihodnost na načelih svobode, pravice in spoštovanja do Zemlje," je zapisal.

Alternativno Nobelovo nagrado vsako leto decembra svečano podelijo v švedskem parlamentu. Prejemniki so predvsem borgi za človekovе pravice, za zaščito okolja in mir. Uexküll jo je ustanovil leta 1980 in jo razglasil za alternativo Nobelovi. (STA)

POKRAJINA - Urgentna oddelka s posebno sobo, pa tudi izobraževalni program

V tržiški in goriški bolnišnici ponujajo roko žrtvam nasilja

ILARIA CECOT

GIANNI CORTIULA

zin namerava podpreti to zamisel v vsej državi. Kot prva pokrajina zunaj Toskane je ta iziv sprejela Gorica. Kot so povedali na včerajšnji novinarski konferenci, bo goriško zdravstveno podjetje v sodelovanju s pokrajinsko upravo že 1. oktobra odprlo posebno sobo za žrtve nasilja na urgentnem oddelku bolnišnice San Polo v Tržiču, novembra pa še v goriški bolnišnici. V Tržiču bo odprtje prihodnjo sredo ob 9.30, ko bo bosta pokrajina in zdravstveno podjetje podpisala dogovor, ob 10.30 bosta predavala pobudnika projekta iz Grosseta Vittoria Dotteti in Claudio Pagliari.

»Zagotavljamo občutljiv pristop in primerno sprejemanje teh oseb. Hvaležen sem pokrajinski upravi, da je spodbudila uvedbo te novosti v okviru mreže proti nasilju, v kateri sodelujejo razne ustanove in združenja,« je poudaril generalni direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula. Razložil je, da če nam žrtve nasilja lahko zauvajajo, bodo lažje našle izhod iz kočljivega položaja. »Ne smemo biti ravnodušni. Ko po družinski tragediji slišim po televiziji izjave sosedov, ki pravijo, da so večkrat slišali kričanje, me spreleti srh. Zakaj pa niso ničesar naredili? Institucije naj opravijo svojo nalogo, vsi pa moramo biti pozorni ter ohraniti čut za skupnost,« je dejal Cortiula. Pokrajinska odbornica Ilaria Cecot je napovedala niz srečanj na pokrajinskem ozemlju, »da bodo informacije o boju proti nasilju segle tudi do najbolj odmaknjene krajev.« Elisabetta Medeot, predsednica pokrajinske komisije za enake možnosti, je predstavila tudi tečaje za zdravstveno osebje, pripadnike sil javnega dela ter člane organizacij, ki se ukvarjajo z nasiljem v družini (na Goriškem sta to predvsem SOS Rosa in Da donna e donna). »Sodelovanje v okviru mreže proti nasilju bo številje in povečali bomo občutljivost posameznikov,« je bil zadovoljen primarji tržiške urgence Alfredo Barillari. (af)

Leta 2010 so na urgentnem oddelku bolnišnice v toskanskem Grossetu na pobudo zdravstvenega podjetja poskusno odprli posebno sobo z »rožnato oznako«, namenjeno ženskam, otrokom in drugim žrtvam nasilja. Njim so v udobnih, tihih prostorih poleg zdravstvene pomoči ponudili priložnost za pogovor s primerno usposobljenim osebjem. Nasilje v družini je v številnih primerih del vsakdana, ženske pa si prepogosto zatiskajo oči ali preprosto nimajo moč, da bi same poiskale pomoč. Pozornost specialistov lahko predstavlja začetek poti do svobode.

Poskus v Grossetu se je dobro obnesel, in letu 2012 so sprejeli 2259 žrtv nasilja in v kratkem se je tovrstna praksa pod okriljem deželne uprave razširila v ostale toskanske pokrajine. Pobudniki »rožnate oznake« so začeli sodelovati z ministrstvom za zdravstvo in ministrico Beatrice Loren-

GORICA - Združenja in najemnine

»Občinska uprava ne sme uporabljati dvojnih meril«

Bivša osnovna šola v Štmavru

BUMBACA

»Občina bi pri oddajanju svojih nepremičnin združenjem ne smela uporabljati dvojnih meril. Če je uprava res našla pot, da novemu združenju za goriško glasbeno šolo odda v brezplačno uporabo palačo De Grazia, potem mora to veljati tudi za ostale ustanove, predvsem pa za združenja, ki so nasledila nekdanje rajonske sestevete.« Tako pravi načelnik Demokratske stranke v goriškem občinskem svetu Giuseppe Cingolani, ki bo na ponedeljkovih sejih naslovil svetniško vprašanje na župana Ettoreja Romolija.

Kot je pred meseci opozorila občinska svetnica SSK Marinka Koršič, je občinski odbor decembra sprejel sklep, na podlagi katerega bi morala združenju Accademia Musicale Città di Gorizia, opozarja Cingolani.

jonskih svetov, plačevati občini najemnino za uporabo stavb, ki so v njene lasti. Ti stroški bi bili kljub predvidenemu 50-odstotnemu popustu zelo visoki. Krajevna skupnost Pevma Štmaver in Oslavje bi morala na primer za uporabo nekdanjega župnišča, slačilnic, športnega igrišča in nekdanje osnovne šole v Štmavru plačevati okrog 15.000 evrov letno. »Župan je takrat pojasnil, da občina ne more brezplačno oddajati v najem svojih nepremičnin, saj bi drugače lahko imela težave z računskim sodiščem, očitno pa je uprava zdaj našla rešitev, saj je napovedala, da bo palačo De Grazia brezplačno oddala združenju Accademia Musicale Città di Gorizia,« opozarja Cingolani.

GORICA - Migranti Shod MSI pred šotori

Število migrantov v šotorišču v Ulici Brass v Gorici se dan za dnem zmanjšuje. V pondeljek jih je bilo 74, v torek zvečer 59, sinoči samo še 47. Šest ljudi so včeraj poslali v center CARA v Gradišču, drugih šest v hotel Internazionale. Konec tedna pa bo ozračje v Gorici kljub temu napeto. Po včerajšnji akciji organizacije CasaPound (o tem v sosednjem članku) se napovedujeta dve demonstraciji proti šotorišču. Jutri ob 14. uri bo pred sedežem pokrajine protest, ki ga prireja Forza Italia v sodelovanju s Severno ligo in stranko Fratelli d'Italia. V soboto popoldne pa bo prav pred šotoriščem demonstracija desničarjev MSI. »Prva demonstracija me ne skrbti, druga pa prece. Ne bi hotela, da se pojavijo ljudje, ki iščejo incident,« je povedala pokrajinska odbornica Ilaria Cecot, ki je pisala predsednici poslanske zbornice Lauri Boldrini ter jo opozorila, da se država ne ukvarja s težavami na krajevnih ravni. Zaskrbljenost pred demonstracijo MSI sta izrazila tudi predstavnika Forumu Anna Di Giamantone in Andrea Bellavite, ki pozivata oblasti, naj jo prepovejo ali preselijo drugam. V razpravo o šotorišču je posegel tudi odbornik FJK Panontin, po katerem bi občinska uprava v času, ko so prebežniki životlini na bregu Soče, moralra prva poseči za zagotovitev varnosti ljudi na območju, ki je v njeni pristojnosti.

GORICA Desničarski protest proti operaciji Mare Nostrum

V Bocnu, Trentu, Padovi, Trevisu, Bellunu, Vidmu in Gorici so se v noči med torkom in sredo pojavili transparenti z napisom »Mare Nostrum morte nostra« (Mare nostrum naša smrt) in bele krste (na slike Ansa), ki so jih postavili pripadniki italijanske skrajno desničarske organizacije CasaPound. V Gorici se je to zgodilo na Travniku. Kvestura je prejela obvestilo okrog 6. ure zjutraj in policija je takoj odstranila transparent, tako da ga je malokdo opazil. S to akcijo so skrajni desničarji izrazili nasprotovanje programu reševanja migrantov v Sredozemskem morju. CasaPound razlagá, da so krste »simbolično pomazane s krvjo italijanskega naroda in novih sužnjev, in sicer po krvidi tistih, ki so hoteli politično smrt Evropske unije.« Protestniki trdijo, da operacija Mare Nostrum, za katero naj bi Italija porabilu po 300 tisoč evrov na dan, omogoča »vdr obupancev in ilegalcev na polotok, kar je EU všeč, čeprav se Unija ne odziva na poteze ostalih držav, ki nočejo sprejeti priseljencev.«

TRŽIČ - Občina Določili kriterije za brezplačno uporabo dvoran

Tržiški občinski odbor je določil kriterije, po katerih bo mogoče oceniti, ali ima neka pobuda pravico do brezplačne uporabe občinskih prostorov. Pravilnik o uporabi občinskih dvoran predvideva namreč štiri različne tarife: redno, olajšano (za neprofitna društva, ki prirejajo pobude za tržiško skupnost), polovično (za društva z urednega seznama) ter brezplačno (za »posebno pomembne« pobude). Da bi posamezne prireditve lahko ocenjevali čim bolj objektivno, so na občini potrebovali enoten postopek, ki temelji na omenjenih kriterijih.

»Posebno pomembne pobude so tiste, katerih cilj je ovrednotiti in ohraniti zgodovinsko in kulturno dediščino (umetniška dela in zgodovinske znamenitosti), spodbujati kulturne in izobraževalne izmenjave med mladimi, širiti kulturno, družbeno in športno znanje ter razvijati mednarodno sodelovanje,« je razložila občinska odbornica za kulturo Paola Benes. Za uporabo občinskega gledališča in galerije Antiche Mura bo občina ocenila kakovost načrta in sposobnost prisilca, da sofinancira prireditve; za ostale dvorane bo pomemben samo prvi kriterij.

TRŽIČ - Liga Frandolic novi tajnik

V soboto bo gostil Mattea Salvini

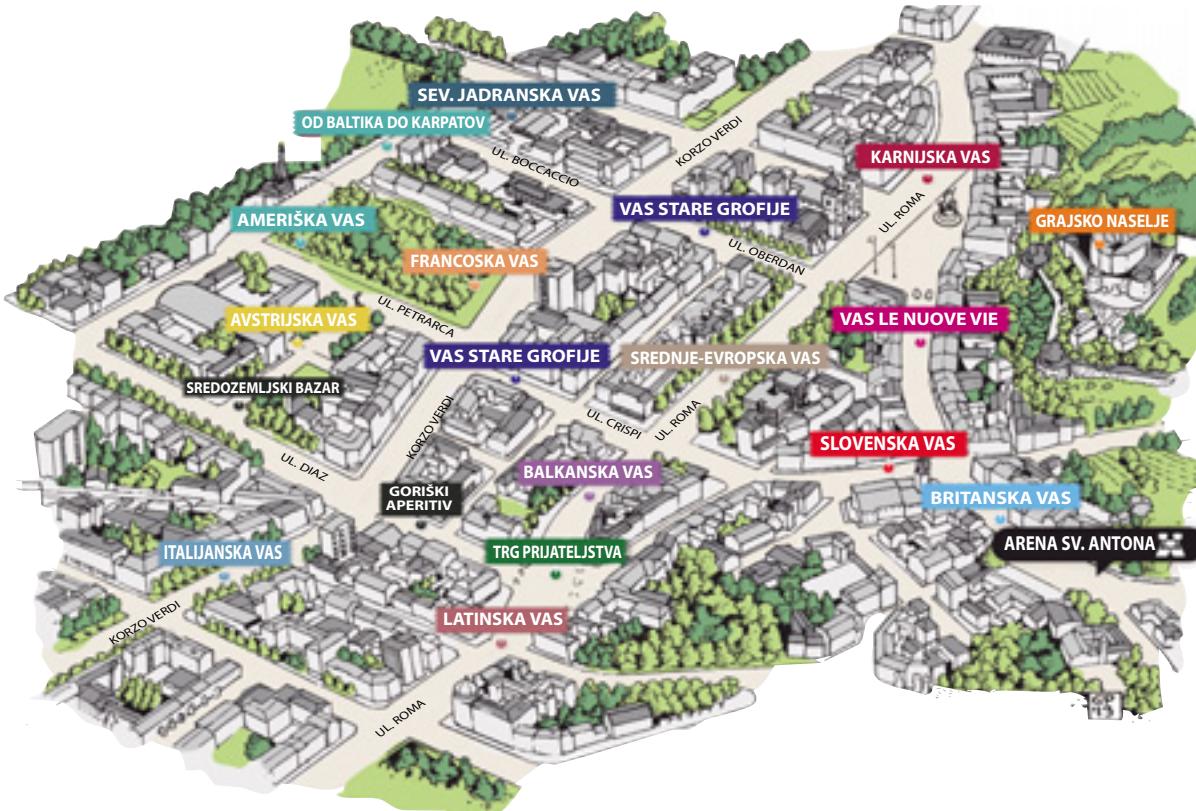
Marco Frandolic

Marco Frandolic iz Doberdoba je novi tajnik Severne lige za občine levega brega Soče. 48-letni obrtnik, ki je na zadnjih županskih volitvah kot nepolitični kandidat kandidiral na občanski Listi za Doberdob, je bil za tajnikom izvoljen v soboto v Tržiču. »Kot tajnik bom skrbel za dokaj obširno območje, ki obsegata občine od Krasa do Gradeža; v kratkem bom imenoval nekaj ozih sodelavcev, ki mi bodo pri tem pomagali,« pravi Frandolic, ki bo v soboto v gostilni Miljo pri Devetaki priredil večerje s somišljeniki. »Prišel bo tudi državni tajnik Severne lige, Matteo Salvini,« je napovedal Frandolic.

GORICA - Danes odprtje velikega praznika Okusi na meji

Raj za sladokusce, prava mora za voznike

Zemljevid Okusov na meji

Po večnovečnih pripravah je v Gorici končno napočil čas za odprtje enega največjih enogastronomskih dogodkov v Furlaniji-Julijski krajini in okolici. Ob 18. uri bodo uradno odprli stojnice - možno je, da bo marsikatera začela obravati že prej -, ob 18.30 pa bo na Trgu sv. Antonia slovenski uvod v letošnjo prireditve Okusi na meji, ki bo enajstič napolnila goriško mestno središče. Nastopili bodo župani z obeh strani meje, umetniki, lepotice in lepotci.

Ob mednarodni hrani in pijači, ki jo bodo ponujale stojnice v raznih »vasicah«, bo mesto gostilo tudi kulturne dogodke. Na omenjenem trgu (v primeru dežja pa v nekdanji železni Krainer v Raštelu) bo danes ob 17.30 v sklopu Gusti Blog ob 17.30 predavanje o »goriških sladičah in srečanjih civilizacij« z raziskovalcem Robertom Zottarjem in enogastronomskim kritikom Bepijem Pucciarellijem. Obisk goriškega gradu bo v teh dneh brezplačen, akademija Jaufre Rudel bo ponujala srednje-

veške pogovore, glasbe in jedi. Združenje idej grajskega naselja organizira tematske dneve »Le Frontiere del Gusto«. V palači Lantieri pa jutri ob 18. uri bo zaživel Dunajski salon - salon avstrijskih in drugih umetnikov, ki je pravkar zapustil Trst.

Večnovečna prometna zapora v mestnem središču povzroča domaćinom precejšnje preglavice, še posebno zaradi sočasnega, že dolgo trajajočega zaprtja nekaterih ulic (npr. ulic Giustiniani in Morelli) zaradi gradbenih del. Goriška občina je letos ob Okusih na meji uredila nova parkirišča na tovornem postajališču družbe SDAG in pod viaduktom ob glavnem kopališču, od koder bo v mestno središče peljal brezplačni avtobus. S tovornega postajališča SDAG bo avtobus jutri vozil med 18. in 2. uro ponoči, v soboto med 15. in 3. uro ponoči, v nedeljo pa med 11. in 23. uro. V petek, soboto in nedeljo bo avtobus vozil v mestno središče tudi s parkirišča pri Rdeči hiši in parkirišča pred športno pal-

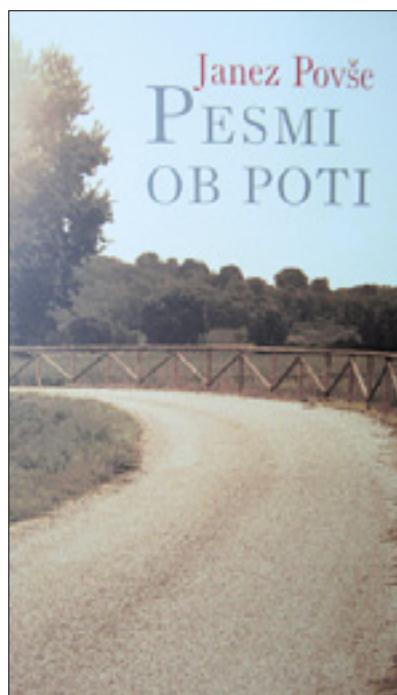
čo Palabigot v Podgori. Avtobusi bodo v času največjega obiska vozili vsakih 8 minut, drugače pa vsakih 15 do 20 minut. Brezplačnih avtobusov danes ne bo. Skupno bo na voljo okrog 6000 parkirnih mest; zaradi novih parkirišč na tovornem postajališču SDAG bo približno trideset odstotkov parkirnih mest več kot lani.

Prve prometne omejitve veljajo že od torka. Parkiranje je prepovedano v ulicah mestnega središča, kjer so stojnice; dostop je omogočen samo stanovalcem, čeprav tudi njim svetujejo, naj se s svojimi vozili med praznikom izognejo mestnemu središču. Prepoved parkiranja velja na območju od Ulice Cadorna do Travnika in obsega tudi trga Cavour in Sv. Antona, ulice Marconi, de Gasperi, Nizza, Roma, Crispi, Oberdan, Petrarca, Rismundo in Boccaccio, trg pred županstvom, Trg Battisti in Korzo Verdi. Parkirišče na Drevoredu Oriani je namejeno avtomobilom in avtodomom sodelujočih gostincev.

GORICA - Zbirka Janeza Povšeta

Pesmi ob poti

Predstavitev bo 29. septembra v galeriji Ars na Travniku

Naslovnica Povšetove zbirke

V svojem jubilejnem 90. letu bo založba Goriška Mohorjeva med drugim izdala pesniško zbirko Janeza Povšeta. Zbirka nosi naslov »Pesmi ob poti«, saj gre za izbor od mladostnih poskusov pa vse do današnjih dni. Pesmi so razvrščene v šest časovnih obdobjij in v tem smislu predstavljajo avtorjevo življenjsko pot, na katerih so se dogajali pesniški utrinki. Sicer pa je Janez Povše objavjal svojo poezijo v raznih revijah in v časopisu, v Problemih, Kapljah, Mladini, na Radiu Ljubljana, v zadnjem času pa v Koledarju Goriške Mohorjeve, v Novem glasu in Primorskem dnevniku. Leta 2007 je za svoje pesmi prejel priznanje Celso Macor. »Pesmi ob poti« so njegova prva pesniška zbirka in istočasno življenjski opus. Zbirko je opremila Mirjam Simčič, spremno besedo pa napisala prof. Majda Cibic, ki bo pesmi tudi predstavila. Predstavitev se bo vršila v galeriji Ars na Travniku v pondeljek, 29. septembra ob 18. uri.

Moj Travnik '84

Minilo je trideset let od tistega 20. maja 1984, ko so Slovenci v Italiji zbrali na Travniku: trideset let - v vseh pogledih dolgo obdobje, v tehnološkem smislu pa sploh. Pred tridesetimi leti nismo vsmeli fotoaparatom, snemalnih kamern, kaj še mobilnih telefonov, s katerimi je mogoče celo fotografirati ali snemati. Pa vendar mislimo, da velja poskusiti.

Travnik '84

Drage bralke in bralci!

Primorski dnevnik vas vabi, da odprete predalnike in kartonaste škatle, v katerih hranite svoje fotografije, da s polic vzamete družinske albume in z nimi delite spomine na tisto sončno dopoldne. Fotografije nam lahko pošljete po elektronski pošti na naslov redakcija@primorski.eu, ali pa jih dostavite v naše goriško oziroma tržaško uredništvo: skenirali jih bomo in jih objavili na naši spletni strani www.primorski.eu

EDI MALIGOJ

PALKIŠČE - VZPI-ANPI ohranja tradicijo

Partizanski piknik je tudi letos uspel

Udeležence večera je nagovoril Jordan Semolič

Sekcija VZPI-ANPI iz Dola in Jamelj je nedavno priredila vsakoletni partizanski piknik. V kulturnem centru Pavilina Komel na Palkišču se je zbralo preko šestdeset članov in priateljev, kar po besedah organizatorjev potrjuje, da je duh odporništva in osvobodilnega gibanja med domačini, pa tudi med gosti iz Laškega, še vedno močan in živ. Pri organizaciji sami so veliko pripomogli tudi člani in predsednica društva Kras ter jameljske gospodinje, ki so s skupnimi močmi pravili okusno večerjo. Predsednik sekcije Jordan Semolič je v svojem pozdravnem nagovoru dejal, da snidenje ni le rutinska tradicija, temveč trenutek zbranosti članov ob spominu na

padle, trenutek razmisleka na današnje zaskrbljujoče razmere in priložnost, da se tudi mlade generacije približajo sekciiji in spoznajo pomen negovanja spomina. Župan doberdobske občine Fabio Vizintin se je navezel na predsednikov govor in poudaril, da je spomin zelo važen, da mora ostati v mislih mladih. Vojne še vedno vihajo, preprečiti bi morali grozote, ki se ob vsaki vojni ponovijo. Prisotne sta nato pozdravila še predsednik društva Kremonjak Bruno Oretti in predsednica društva Kras Dol Poljane Katja Kosič. V drugem delu večera so se zbrani v centru Komel prepustili zabavi: zapele so ob spremljavi harmonika Štefana in se pozabavali s tombolo.

NOVA GORICA - Tematski delavnici

Po poteh starovercev in slikanje s peskom

Vodila ju bosta Pavel Medvešček in Stanka Golob, prireditelj je Goriški muzej

Zaradi velikega zanimanja za razstavo Staroverstvo in staroverci bo Goriški muzej v začetku oktobra organiziral dve delavnici na to temo: Po poteh starovercev v petek, 3. oktobra med 13. in 18. uro in likovno delavnico slike iz peska, ta bo potekala 4. oktobra med 10. in 18. uro. V odročnih krajih na desnem in levem bregu Soče so v 19. in 20. stoletju so t.i. staroverci živeli tesno povezani z naravo, saj so bili precej oddaljeni od urbanih in uradnih središč. Bili so zelo dobro povezani v organizacijske enote, ki so jih vodili t.i. dehnarji. Imeli so svojo vero, obrede, obrednike in rituale. Delavnico Po poteh starovercev bo vodil upokojeni etnolog Pavel Medvešček, ki je več kot trideset let zbiral informacije o življenju teh staroverskih skupnosti in dolga leta čival njihove predmete. Ti so od letosnjega junija na ogled v Goriškem muzeju v prostorih kromberškega gradu. Likovno delavnico bo vodila Stanka Golob, ki za slikanje uporablja peselek, enega najbolj pravobitnih naravnih pigmentov. Cena posamezne delavnice je 10 evrov na osebo, prijaviti se je moč do 29. septembra (oz. do zasedbe 15 mest) na tel. 00386-40 347 370. (km)

VRH - Sari Devetak nagrada združenja Coldiretti Oscar Green 2014

Inovativna podjetnica

Žirija jo je izbrala zaradi posebnih marmelad, sirupov in drugih domačih proizvodov

Združenje mladih pridelovalcev Coldiretti Giovani Impresa je pred kratkim nagradilo sedem kmetijskih podjetij iz Furlanije-Julijskih krajine, ki so izstopala zaradi uspešnih inovativnih zamisli. Priznanje Oscar Green 2014 so člani žirije z raznih končev Italije podelili šestim podjetjem iz videmskih pokrajiny, sedma nagrajena pa je z goriškega konca: to je mlada Sara Devetak, lastnica istoimenske kmetije na Vrhu. Prvo mesto je zasedla v razredu Ideando, ki je posvečen novim, pred kratkim ustavljjenim inovativnim podjetjem. Ostali nagrajeni so 25-letni Francesco Paulitti iz Pocenie, 29-letni Enrico de Marchi (turistična kmetija Rotogreen) iz Latisane, 38-letni Marco Carminati (kmetija Ronco) iz Čedad, 22-letni Sebastiano Pascolo iz Basilijske, 28-letna Dina Cinello iz Talsone, 38-letni ribič Roberto Marani (skupina La pesca di campagna amica) iz Marana Lagunare. Posebne omembe je bil deležen pordeonski konzorcij za višjo izobrazbo, univerzitetne študije in raziskovanje.

Sara Devetak
in njeno
priznanje

massonsa in 38-letni ribič Roberto Marani (skupina La pesca di campagna amica) iz Marana Lagunare. Posebne omembe je bil deležen pordeonski konzorcij za višjo izobrazbo, univerzitetne študije in raziskovanje. Združenje Coldiretti razlagata, da 31-letna podjetnica iz Vrha s svojimi pridelki - tako s sadjem kot zelenjavom - proizvaja okusne in origi-

nalne marmelade ter sirupe, pri čemer združuje različne okuse ter usklajuje tradicijo z novimi idejami. Svoje stvaritve ponuja tudi v obliki bonbonier za poroke in druge posebne priložnosti.

Devetakova poudarja, da so njeni marmeladi brez konzervansov in umetnih gostil, »vanje dodajamo samo sladkor in limono«. Med njenimi proizvodi gre recimo omeniti še bezgov in metin sirup, paradižnikovo mezgo in zelenjavno v kisu z dodatkom domačega medu - za ljubitelje sladkokislih jedi. Dober del marmelad in ostalih proizvodov s kmetije uporabijo v družinski gostilni, kjer poteka tudi prodaja na drobno, na Vrhu pa se pripravlja na odprtje nove Hiše okusov. V njej bo dejanski sedež kmetije, v prihodnje pa bodo tam uredili tudi uradno prodajno točko. (af)

NOVA GORICA - 20. svetovno prvenstvo reševalnih psov

Kosmati reševalci tekmujejo

Pobude se bo udeležilo 118 psov skupaj s svojimi vodniki - Prišli so iz 22 držav, med katerimi sta Južna Koreja in Japonska

V Novi Gorici in okolici se te dni ne bo manjkalo štirinožnih kosmatincev. Prišli so kar iz 22 držav, največ iz Evrope, pa tudi iz Argentine, Južne Koreje, Japonske, Ukrajine in Rusije. 118 psov reševalcev se skupaj s svojimi vodniki udeležuje 20. svetovnega prvenstva reševalnih psov, ki poteka do nedelje. Slovenija ga po ljubljanski izvedbi v letu 1999 gosti drugič.

Da je prizorišče letosnjega svetovnega prvenstva reševalnih psov ravno v Novi Gorici, ni naključje. Od tod namreč prihaja ena najboljših ekip v državi, ki se samo v zadnjih dveh letih ponaša z osmimi vrhunskimi dosežki na državnem in mednarodnem nivoju. Člani Društva reševalnih psov Nova Gorica se odzovejo na vse iskalne akcije, kjer potre-

bujejo njihovo pomoč. Ta je dragocena predvsem pri iskanju pogrešanih oseb. »Na leto sodelujemo povprečno štirih do petih iskalnih akcij. Kar štirje naši člani imajo licenco za iskanje v svetovnem merilu. Poudariti pa moram, da smo vsi prostovoljci,« pravi Tomaž Rebec, predsednik omenjenega novogoriškega društva, katero deluje v okviru Zveze vodnikov reševalnih psov Slovenije. »Organizacija takšnega prvenstva pomeni velik zalogaj, obenem pa takšen dogodek združuje ljudi, ki to počnejo s srcem. Je pa to hkrati dobra promocija za društvo, občino in državo,« dodaja predsednik novogoriškega društva reševalnih psov, ki steje 18 članov.

Uradna otvoritev prvenstva, nad katerim je častno pokroviteljstvo

NOVA GORICA - Lokalne volitve 2014

Anton Harej se zavzema za gospodarski preboj

Anton Harej KM

Zupana novogoriške mestne občine se poteguje tudi 37-letni Anton Harej, ki ga predlaga stranka Nova Slovenija (NSi). Harej je diplomirani politolog. Za vstop v novogoriški mestni svet se poteguje 32-članska lista stranke.

Anton Harej poudarja nujo po gospodarskem preboju, ki bo prinesel nova delovna mesta, ki jih območje potrebuje. Zavzema se za učinkovito občinsko upravo, ki bo zagotavljala servis novim investitorjem, in za transparentnost postopkov v občinski upravi. »Večji podparek je treba nameniti krajevnim skupnostim, da se bodo pocutile kot del novogoriške občine NG,« doda županski kandidat Anton Harej.

Ena od problematik, s katero se bo nujno spopasti v novem mandatu, je po njegovem mnenju vprašanje poplavne varnosti reke Vipave. »Do leta 2020 bo treba imeti že izvedene protipoplavne ukrepe,« opozarja.

V sklopu gospodarskega razvoja novogoriške mestne občine potdarja tudi investicije in evropske projekte na temo turizma. Kot pri-

mer navaja zadrževalnik Vogršček, ki bi ga bilo po njegovem mnenju treba izkoristiti v turistične namene. Prav tako bi bilo treba urediti kolevarske in sprejalne poti po Vipavski dolini in celotni okolici Nove Gorice. Med pre malo izkoriscenimi turističnimi točkami v občini izpostavlja padalski center na Ajševici.

V prvem letu mandata, v kolikor bo izvoljen za župana - namevala Harej veliko pozornosti namestiti reševanju problematike čistilnih naprav. »Te projekte je treba čim prej izpeljati do konca, da pride do povračila evropskih sredstev,« opozarja Harej. (km)

NOVA GORICA S folkloro do dialoga med kulturami

V soboto, 27. septembra, bo v novogoriškem kulturnem domu potekala tradicionalna folklorna kulturno umetniška prireditev Razigrana srca. Organizira jo srbsko kulturno društvo Sloga Nova Gorica, ki deluje vse od leta 1995. Z omenjenim projektom si društvo Sloga prizadeva spodbujati medkulturno sodelovanje in medkulturni dialog ter javnosti ponuditi priložnost, da se ob občinskem prazniku pobliže sreča z delovanjem društva in pestrostjo folklornega izročila predstavnikov različnih narodnosti.

V novogoriškem kulturnem domu se bodo v soboto s tradicionalnimi plesi in kulturnim izročilom predstavila številna kulturno umetniška društva, ki delujejo v Novi Gorici, Sežani, Ljubljani in Kranju. Med nastopajočimi plesalcii so tudi večkratni državni prvaki z mednarodnih folklornih tekmovanj. Tudi letos bo prireditev Razigrana srca potekala v znamenju mednarodnega sodelovanja, saj bo na prireditvi sodelovalo tudi Kulturno umetniško društvo Sloga iz Vicenze. Folklorna prireditev se bo začela ob 19. uri.

očistimo svet Čistilne akcije bodo potekale v 12 občinah

Dvanajst občin goriške pokrajine bo tudi letos sodelovalo pri okoljski akciji »Puliamo il mondo« (Očistimo svet), ki jo zveza Legambiente promovira po zgledu svetovne pobude »Clean up the world«. Čistilne akcije bodo potekale jutri, v soboto in nedeljo ter 18. oktobra, nanje pa so vabišeni vsi občani, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo.

Program sta orisala predsednik goriške zveze Legambiente Luca Cadez in Mara Černic, podpredsednica goriške pokrajine, po kateri je problem odlaganja odpadkov na goriškem Krašu, v Brdih in ob reki Soči še vedno razširjen, čeprav so Goričani na splošno dokaj pozorni na čistočo okolje. »Sistem od vrat do vrat pri nas dobro deluje, podjetje ISA Ambiente pa po načrtu poskrbi še za odvoz kosovnih odpadkov. Na Goriškem imamo tudi več zbirnih centrov, kljub temu pa nekateri še vedno raje odlagajo gospodinjske in druge odpadke v naravnem okolju,« pravi Černičeva, po kateri je na tem področju potreben pravi kulturni boj. Ob nadzoru in kaznilih je koristno tudi osveščanje, za katero se pokrajina zavzema v okviru kampanje »Facciamolo con amore - Ločujmo in varujmo z ljubeznijo«, ki je namenjena povišanju deleža sortiranih odpadkov. V zadnjih letih, pravita Černičeva in funkcionar pokrajine Flavio Gabrielcig, je delež ločenih odpadkov na Goriškem približno 62%, kar pa ni dovolj. Pomembno je, da se na spoznavanje okolja občane privadi že od mladih nog. Prav zato bo zveza Legambiente del čistilnih akcij, ki jih v sodelovanju s pokrajino in družbo ISA Ambiente prireja v okviru pobude Očistimo svet, tudi letos namenila šolarjem. Ekološki dnevi, na katerih bodo sodelovali osnovnošolci in nižješolci, bodo po Cadezovih besedah potekali jutri in v soboto v Koprišnem, Moraru, Mošu, Gradišču, Slovencu, Romansu, Gradežu in Krminu. V krminski občini bo čistilna akcija v sodelovanju z župnijo in združenji potekala tudi v nedeljo popoldne, v soboto, 18. oktobra, pa bo na vrsti Gorica. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri v Ulici Brigata Bassari (pri bivšem odlagališču), odpadkov pa bodo osvobodili bregove Soče. Iste dne bo čistilna akcija potekala v Marini Julii, v Turjaku in Škojanu pa bodo ekološki dan priredili pojutrišnjem.

Kradel na Barbani

Karabinjerji iz Gradeža so zaradi kraje v obtežilnih okolišinah ovadili 53-letnega moškega iz Apulije, ki je v svetlu na otoku Barbana kradel kovance. Moškega je pri kraji iz nabiralnika, v katerem je bil denar od prizganih svečk, zatolita skupina vernikov, ki je nemudoma počivala karabinjerje.

Z motorjem v ograjo

Trčil v občestno ograjo, k sreči pa je dobil le lažje poškodbe. V torek zvečer se je v Ulici Marani nedaleč od goriškega sejnča ponesrečil 24-letni motorist. R.H. se je z motorjem Yamaha peljal z ločniškega mosta proti Rojcam, v levem ovinku pa je izgubil nadzor nad svojim vozilom in trčil v občestno ograjo. Na prizorišče je prišla služba 118, ki ga je odpeljala v bolnišnico.

Dražba najdenih predmetov

Na postaji šempetske prometne policije bo danes ob 9.30 javna dražba najdenih stvari na območju novogoriške policijske uprave. Na prodaj so fotoaparati, kolesa, mobilni telefoni ... po zelo nizkih izključnih cenah. Seznam je objavljen na spletni strani policije, ogledati pa si jih je moč tudi danes med 8. in 9. uro pred dražbo. (km)

Stampantica v Gorici

V prostorih knjižnega antikvariata Leg Antiqua na Verdijevem korzu v Gorici se bo danes nadaljevala prodajna razstava starih knjig, zemljevidov in likovnih del Stampantica, ki je med poletjem potekala v Gradežu. Razstava bo na ogled do 31. oktobra; po novem jo bogatijo tudi Černigojeve, Spacalove, Finijeve in Dudovicheve grafike, zanimiva pa je tudi zbirka starih knjig na temo 1. svetovne vojne.

Gledališka delavnica

Na sedežu združenja Artisti Associati v Gorici bodo v pondeljek, 29. septembra, začeli zbirati prijave za udeležbo na gledaliških delavnicah za osnovnošolce in nižješolce, ki ju bo v Krminu in Gradišču vodil Enrico Cavallero. Prijave bodo zbirali med 10. in 18. uro. Delavnica za osnovnošolce bo potekala v dvorani Bergamas v Gradišču vsak pondeljek od 6. oktobra do 15. decembra, delavnica za nižješolce pa vsak četrtek od 9. oktobra do 18. decembra v gledališču v Krminu.

Nasveti za varnost

V občinskih dvoranih v Ronkah bo danes ob 17.30 srečanje v organizaciji goriške pokrajine v sodelovanju s karabinjerji in sindikati upokojencev na temo varnosti starejših oseb.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: 4. oktobra ob 20.30 »I promessi sposi secondo i comici«; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 25. (premiera) in 26. septembra, ter 9., 11., 22. in 24. oktobra ob 20. uri »Norra Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865 3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Lucy«.

Dvorana 2: 17.30 »Tartarughe Ninja«; 20.00 - 22.00 »Anime nere«.

Dvorana 3: 18.00 - 19.50 - 21.30 »Pasilini«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.30 - 22.10 »Lucy«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »L'incredibile storia di Winter il delfino«; 22.00 »Sex Tape - Finiti in rete«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Posh«.

Dvorana 4: 17.15 »Tartarughe Ninja«; 20.30 »Lontano da lei« (vstop prost).

Dvorana 5: 17.40 - 20.20 - 22.15 »La buca«.

Razstave

V NOVEM LOKALU-TRGOVINI DE-GUSTAZIONE AL CASTELLO

na Trgu Cavour v Gorici je na ogled razstava Erike Sosol z naslovom »Il ruggitto di un sussurro«; do 23. oktobra 8.30-13.30, 17.00-20.00.

FOTOGRAFSKO RAZSTAVO »NOTE DI DONNA«

v organizaciji fotokluba iz Ločnika bodo odprli danes, 25. septembra, ob 18. uri na notranjem dvorišču bara Qubik na Korzu Verdi 53 v Gorici.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO«

na temo fotografij goriških fotografov pred prvo svetovno vojno je v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ulici v Gorici na ogled do 8. februarja 2015 ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; več na www.mostre-fondazionecarigo.it, vstop prost.

V FOYERJU SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA

v Novi Gorici bo danes, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave o goriški igralki Nori Gregor z naslovom »Nora, du bist ein Engel«, ki so jo pripravili Kinoatelje Gorica, Zavod Kinoatelje Šmihel, SNG Nova Gorica in Visoka šola za Umetnost Univerze v Novi Gorici. Na ogled bo ob gledališki predstavi »Norra Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric) 25. in 26. septembra ter 9., 11., 22. in 24. oktobra ob delavnikih 10.00-12.00 in

15.00-18.00, ob sobotah 10.00-13.00 in eno uro pred predstavo, ki se začne ob 20. uri; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865 3352247.

V OBČINSKEM AUDITORIJU V RONKAH bo danes, 25. septembra, ob 18. uri odprtje razstave Cristine Lombardo z naslovom »Tua per sempre, ovvero la scrittura come memoria«. Ob avtorici bodo sodelovali grafolog Carlo Chinaglia, Ornella Serafini s petjem in Edoardo Triscoli; na ogled bo do 17. oktobra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava slikarjev Dana Ličena in Aleksandra Pece; do 29. septembra od ponedeljka do petka 9.00-12.00 in 16.00-18.00, ter med prireditvami.

FOTOKLUB SKUPINA75 vabi na odprtje 16. Fotosrečanja v goriškem Kulturnem domu v soboto, 4. oktobra, ob 18.30. Predstavijo se fotografi Maša Kores, Remo Cavedale, Walter Criscuoli, Arne Hodalič, Daniele Indriga in Jure Kravanza ter Foto Club Adria. Glasbeni utrinek gojencev Glasbene matice. Sledi prijetno druženje med fotografi. Razstava bo odprta ob delavnikih od 10.00-13.00 in od 16.00-18.00 do 18. oktobra.

Koncerti

KOGOJEVI DNEVI 2014: v cerkvi Sv. Marije Vnebovzete v Kanalu bo v petek, 26. septembra, ob 20.30 koncert Slovenskega oktetra.

V BARU-GOSTILNI AL POETA v Ul. Zona Sacra 10 v Martinščini bo v soboto, 27. septembra, ob 21. uri priveditev »le Vocinconsuete«. Peli bosta Chiara de Santi in Annalisa Ponton ob spremljavi saksofona, klarineta in flavte Filippa Oreficeja. Izvajali bodo originalno improvizirano izvedbo ljudskih in južnoafriških pesmi kvelala.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v KC Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 8. oktobra »Klavir in orkester«, nastopata pianist Alexander Gadjev in Orkester iz Padove in Veneta. 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarera. 24. aprila 21.05 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Ilijca Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani. Informacije in nakup abonmaja v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Šolske vesti

SCGV EMIL KOMEL v Gorici vabi na dan odprtih vrat v petek, 26. septembra, ob 17. ure dalje. Možno bo poskusiti vse instrumente in se zmeniti za brezplačne poskusne lekcije.

SCGV EMIL KOMEL v Gorici vabi na predstavitev tečaja klavirja jazz in moderne glasbe, ki bo v petek, 26. septembra, ob 19. uri v komorni dvorani KC Lojze Bratuž v Gorici.

OTROŠKI ZBOR EMIL KOMEL pod vodstvom Damijane Čevdek Jug vabi na odprto vajo v petek, 26. septembra, od 17. ure do 17.45.

ŠOLA MATEMATIKE - družinski center Hiša pravljič prireja šolo matematike za osnovnosalce in nižešolce. Učenci in dijaki utrijevojo šolsko snov in se naučijo pravilnega reševanja nalog; informacije na hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina).

ANGLEŠČINA ZA OTROKE - družinski center Hiša pravljič v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot vabi na brezplačne predstavitevne urice tečaja angleščine za otroke od 3. do 12. leta, po metodi, ki je prava svetovna

uspešnica; informacije na hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina).

LUDOTEKA PIKANOGLAVIČKA bo tudi letos delovala v Dijaškem domu v Gorici. Otrokom 2. in 3. letnika vrtca ponuja bogat program glasbene vzgoje in animacije, ki ju bo vodila Damjana Golavšek, priznana glasbenica in gledališka igralka. Ludoteka bo delovala vsako sredo od 15.30 do 17. ure. Vpisovanje do zasedbe mest na tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

UČIMO SE UCITI - družinski center Hiša pravljič vabi petošolce in srednješolce na delavnice, kjer bodo spoznali učinkovite učne tehnike, lasten stil učenja in kakovostno upravljanje s časom. Tečaj vodi certificirani ILE - learning coach. Prvo srečanje bo v petek, 26. septembra; informacije na hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina).

Izleti

ZENSKE IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanski tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Viceno na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico: odhod avtobusa ob 7.30 iz Štivana, s postanki ob 7.40 pri spomeniku v Doberdobu, ob 7.50 pri spomeniku v Doberdobu, ob 8. uri pri piceriji Al Gamero v Ronkah. Prostih je še nekaj mest, informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

KRUT - v predbožičnem času - vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japanica od samurajevo do animejev« s popoldanskim sprehanjanjem med sejemskimi stojnicami po praznično okrašenih ulicah in trgih; informacije in vpisovanje na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vabi otroke od 3. do 6. leta starosti na glasbene urice; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vpisuje otroke in mlade v novo glasbeno šolsko leto; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

ZUMBA: ASKD KREMENJAK prireja tečaj zumb za odrasle ob ponedeljkih in četrtekih, ob 20. do 21. ure v večnamenski dvorani v Jamljah. Prva brezplačna vaja bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri; informacije po tel. 347-6868225 (Patricia).

MAŽORETNA SKUPINA KRAS vabi nove članice v vpis v novo sezono. Prva vaja bo v petek, 26. septembra, od 15. ure dalje; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, v gostišču Šterk pri Novi Gorici. Vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

MEDNARODNI POHOD MIRU bo v organizaciji KŠD Kras Dol-Poljane v nedeljo, 28. septembra, ob prireditvi z naslovom »Jeziki in narodi brez meja sto let kasnej«: start izpred sedeža društva na Palkišu bo ob vsakem vremenu med 8. uro in 9.30, na izbiro bosta 8 ali 13 km dolgi progi, zaželjena je prijava do 26. septembra po tel. 338-3176605, 335-5421420 ali na naslov pohodmiru2014@krasdolpoljane.it; več na www.krasdolpoljane.it.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO obvešča, da bo v kratkem na razpolaganje za otroke od 3. do 12. leta, po metodi, ki je prava svetovna

2015 s planinskimi motivi in vabi k prednaročilu. Koledar bodo naročniki predvidoma dvignili že 12. oktobra, na družabnosti ob kostanju. Prednaročila: vsak četrtek med 19. in 20. uro na društvenem sedežu, Verdijev Korzo 51/int., tel. 0481-532358 ter neposredno pri odbornikov društva.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

iz Gorice sodeluje letos prvič z lastnim šotorom v Ul. Crispin pred Trgovinsko zbornico na prazniku »Okusi na meji«. V neposredni bližini so postavljeni tudi šotori KD Sabotin, SKPD F.B. Sedej iz Števerjana, PD Štandrež, MePZ Lojze Bratuž, vrtca Pikapolonica iz Pevme ter vihote Števerjanski grči. Društva ponujajo domačo hrano in briška vina ob glasbeni spremljavi.

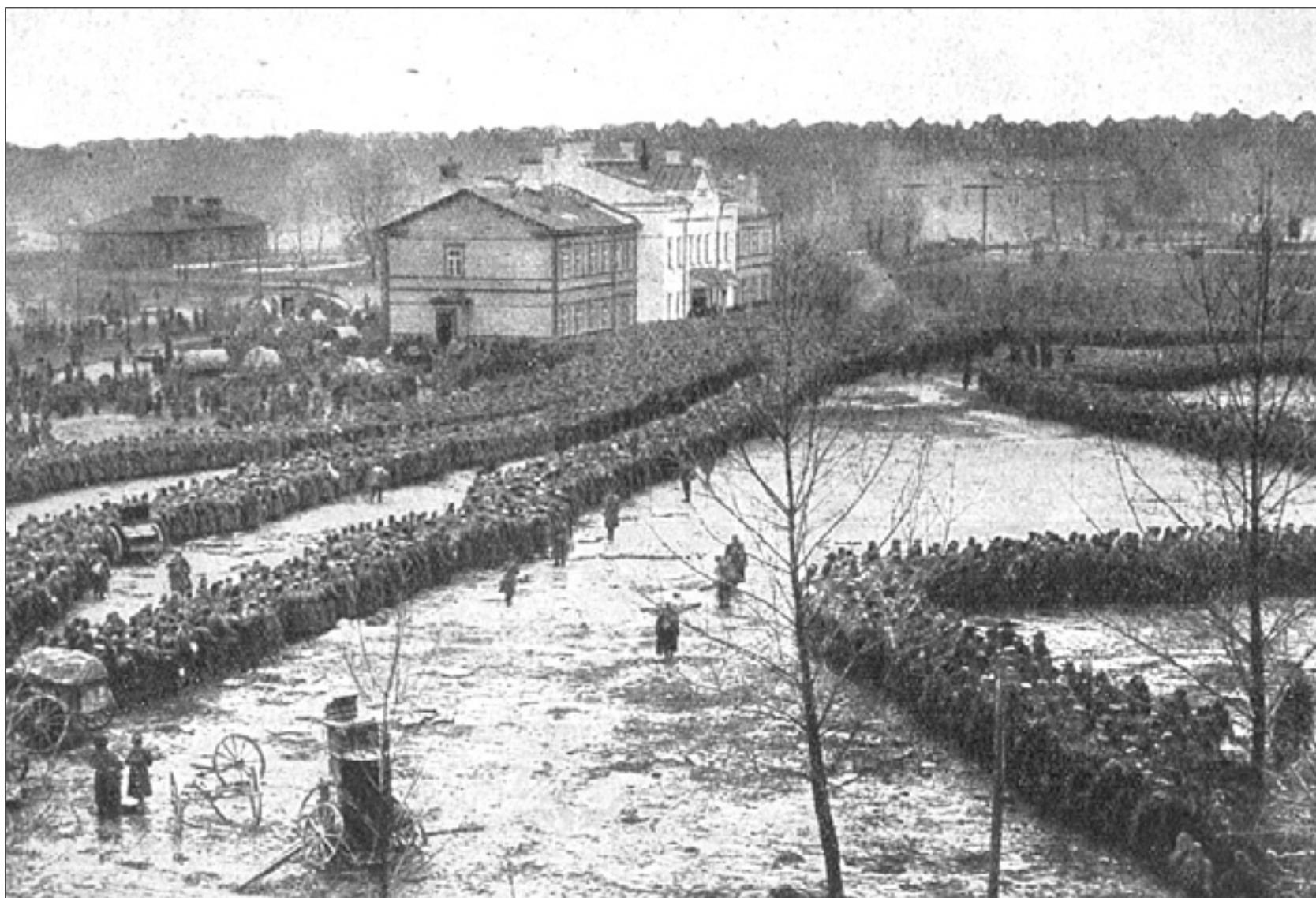
PRI AŠZ DOM GORICA

vpisujejo za športno sezono 2014-15: športni vrtec (letniki 2010-2011) - ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; mikrobasket - novost - (letniki 2007-2008-2009) - ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; minibasket (letniki 2004-2005-2006) - torek od 16.30 do 18. ure, sreda od 16. do 17. ure, petek od 18. ure do 19.30, vodi prof. Andrej Vremec; under 13 (letniki 2002-2003) - ponedeljek od 17. ure do 18.30, torek od 18. ure do 19.30, četrtek od 17. ure do 18.30; under 15 (letniki 2000-2001) - torek od 19. ure do 20.30, sreda od 18.30 do 20. ure, četrtek od 18.30 do 20. ure; cheerleading za osnovnosalce/ke - sreda od 17. ure do 18.30; petek od 16.30 do 18. ure. Za otroke vrtcev v Ul. Brolo, v Pevmi in v Ul. Max Fabiani v Gorici ter za tiste, ki obiskujejo dijaške domove, je poskrbljen prevoz do telovadnice; informacije in vpisovanja po tel. 0481-33288, 329-2718115 (David Ambrožič) ali domgorica@gmail.com.

ZUMBA KIDS: ASKD KREMENJAK

prireja tečaj zumb za osnovnosalke otroke. Brezplačna poskusna lekcija bo danes, 25. septembra, od 17. do 18. ure v kulturnem centru v Jamljah. Otroci naj s seboj prinesejo vodo, brišačo in telovadne copate; informacije po tel. 345-8328493.

VADBE V DOMU A. BUDAL V ŠTAN-DREŽU

Porazi v Srbiji in Galiciji so demoralizirali in pretresli celotno donavsko monarhijo. Obljube o hitri zmagi in kratki vojni so se pokazale kot iluzija, vsi so se začeli spraševati o verodostojnosti generalov in politikov, ki so tako neodgovorno sejali utvare o lahki zmagi in hitro končani vojni. Državni vrhovi so se začenjali treznniti. Zadoli dolgotrajne vojne, težkih porazov, številnih nesmiselnih žrtv in pomanjkanja osnovnih potrebsčin za večino prebivalstva so si tudi preprostljide začeli zastavljati neprijetna vprašanja in razmišljati o rešitvah, o katerih še do nedavna niso niti sanjali.

Edinost je konec novembra 1914 objavila članek (za katerega je redakcija opozorila, da je uradno cenzuriran, torej dovoljen od oblasti) o vojski in časopisni vojni. Danes vemo, da je tu šlo za razumevanje fenomena vojne propagande, kar je bilo tedaj v javnih občilih in na področju vojskovovanja nekaj povsem novega. Pri tem so bili največji mojstri Angleži. Vojna propaganda je bila v Veliki Britaniji v rokah lorda Nordcliffa. Nemška propaganda — podobno velja za tisto v dvojni monarhiji — je bila bistveno manj umazana od britanske, pozneje pa tudi od italijanske, saj so Italijani v razširjanju laži, govoric in neresnic postali podobni mojstri kot Angleži. V Nemčiji in v dvojni monarhiji so z vojno propagando upravljalni visoki častniki, ki jim občutki časti ni dovoljeval brezobzirnih laži in zavajanj.

Svetozarju Borojeviću, poveljniku na soški fronti, se je zloraba propagande v vojne namene odkrito gabilna. V svojih spominih je ravno italijanski propagandi očital, da ji je uspelo skorumpirati njegovo vojsko, da pa v vojaškem pogledu Italija ni bistveno prispevala k zmagi antante. Italianom se skrajno neetični propagandni prijemi niso upirali in od Britancev so se pridno učili najbolj zahrbtnih metod demoraliziranja nasprotnike vojske ter svojo propagando usklajevali z njimi.

V omenjenem članku pa je Edinost opozarjala na propagandistična pretiravanja dunajskih časopisov, ki da zganjajo »otročje orgije«. Belgijci naj bi bili po pisancu teh neresnih časopisov vsi po vrsti tolovaji, Francozi naj bi se na fronti narcisojno razkazovali v lakastih čevljih, Rusi naj bi bili »moskovitske horde« in podobno. Avtor članka je menil, da tako pisane, ki naj bi sicer pri prebivalstvu dvigalo bojno moralno in samozavest, dela v resnici samo škodo. Zapisal je, da so bile vojske dobro vodene, izvrstno opremljene in dobro oborožene, da ponekod sicer niso spoštovali pravil Rdečega križa, toda to so bile izjeme in so se večinoma borili proti poštenemu in viteškemu nasprotniku.

V podobnem članku je Slovenski narod zapisal, da se v javnosti širijo govorice, kako naše ujetnike mučijo, da v ujetništvu umirajo od lako in podobno, vendar je pouparil, da obe strani, tudi nasprotnika, z ujetniki, pa naj bodo visoki častniki ali preprosti vojaki, ravnata korektno. Objavili so tudi pismo avstrijskega vojaka, po ro-

du iz Gradca, ki je končal kot ruski ujetnik v Sibirsku v Rusiji. »Z mano ravnajo zelo dobro,« je zapisal vojak, »in če so v Gradcu ruski ujetniki, lepo ravnajte z njimi,« je še svetoval rojakom.

Vojna bo dolga in draga

Prva, ki sta javnosti dvojne monarhije naliča čistega vina in jo po začetni evforiji pripravila na velike žrtve in dolgotrajno vojno, sta bila načelnik generalštaba Conrad von Hötzendorf in general Svetozar Borojević, tedaj novi poveljnik 3. armade dvojne monarhije, ki sta skupaj stopila pred novinarje. Evforične napovedi o hitri zmagi, posmehovanje sovražniku in njegovo podcenjovanje v časopisih se je za moralno javnosti in vojakov hitro pokazalo kot pogubno. Visoka poveljnika sta novinarjem povedala, da vojna traja še tri mesece in da nihče ne ve, kako dolgo bo še. Na strahopetnost sovražnikov in razpad njihovih držav ni mogoče računati. Izid vojne bo odvisen od sposobnosti vojaških vodstev, požrtvovanosti častnikov in poguma vojakov, sta še opozorila poveljnika. Von Hötzendorf in Borojević sta tako prvji obračunala z lahkomiselnimi pričakovanimi in javnosti napovedala dolgotrajno in kruto vojno. Na to dotelej ni nihče računal.

V zaledju ni bilo popolnejših informacij o tem, kaj se je dogajalo na fronti, v časopisih so prevladovala uredna sporočila, ki pa so bila zelo skopa. Slovenec je 22. avgusta objavil novico o četrtem seznamu armadnih izgub; seznama časopisi objavil niti ga ni komentiral, čeprav je bralce opozarjal, da jim je na voljo v redakciji, in jih tolažil, da na njem ni Slovencev. Teden dni zatem je poročal o štirih transportih ranjencev, ki so prispevali v Zagreb. V njem je bilo blizu petsto ranjnih vojakov.

Nekaj dni pozneje, 7. septembra, je Slovenec objavil pretresljivo reportažo o prihodu dveh vlakov z ranjenci v Ljubljano. To je bil prvi živi stik civilnega prebivalstva v Ljubljani z resničnostjo na frontnih črtah. Časopisi so bili polni vesti in poročil o lastnih zmaghah, o zahrbtnih in podlih početjih nasprotne strani, o velikanskih sovražnikovih izgubah. Danes vemo, da so to bile v veliki meri »lovške zgodbe«, podatki o resničnih razmerah so do ljudi prišli veliko pozneje, prepozno, na primer iz zapiskov vojakov, kakršna sta bila Vadnjal in Ličan.

Vojški kordon je preprečil, da bi Ljubljanci lahko prišli do vlaka z ranjenci. Čeprav so napovedali, da bo vlak prišel zjutraj, je prispel šele zvečer. Ljubljancanke so ga pozdravile mahaje z robčki, možje so si sneli klobuke. Prvi vlak je imel petdeset vagonov. Ko se je ustavil, je nastala ganljiva in napeta tišina. Šele zatem je bilo z njega slišati slaboten pozdrav: Živio! To je bil slovenski ranjenc, ki je v eni sapi povedal, da je na vlaku pet slovenskih ranjencev. Mnogo jih je ostalo ob želenicni do Galicije, v enem madžarskem mestu naj bi bilo sto slovenskih ranjencev.

Če po kruhiti vojaških statistikah prve svetovne vojne računamo, da je na enega padlega vojaka na fronti prišlo od štiri do pet ranjencev, ki so se po okrevanju večinoma vrnili na fronto, si lahko predstavljamo morijo, v katero so bili že v prvih mesecih vojne vključeni Slovenci.

Zgoraj: ruski ujetniki po preboju fronte pri Gorlicah; desno: vojaška pošta dvojne monarhije je dnevno razdelila dva milijona pisem

»Še pred kratkim smo z iste postaje pospremili vlake okinčane s cvetjem,« je grenko ugotavljal neimenovani avtor prispevka v Slovencu, in cenzor je ob tem znamenuju dvoma o smotrnosti vojne pogledal skozi prste. Ta redkobesedni opis slikovito pokaže prizadetost Ljubljjančanov, ki so se spraševali, kaj se dogaja z njihovimi najdražjimi tam nekje v galicijskih ravnicah ali v srbskih planinah. Upravičeno so se jih polaščale najbolj moreče slutnje. Začele so prihajati žive priče srđitih bojev in gremkih porazov in njihove zgodbе so se precej razlikovali od urednih poročil.

V prvih dneh vojne, 31. julija, je Slovenec optimistično poročal, da so avstro-ogrski čete že zasedle Beograd. V isti številki je pisal o tem, kako je princ Evgen Savojski pred dvesto leti zasedel Beograd, poročal je tudi o 2000 zajetih srbskih vojakih, ki naj bi vdrli v Bosno. Veliko je bilo zgodb, ki naj bi pričevalo o zahrbtnosti in pokvarjenosti nasprotne strani. Tako naj bi Francozi, je Slovenec povzemal nemške vire, v bližini trdnjave Metz zastrupljali vojnike z bacili kolere, Srbi pa zverinsko ravnali z ranjenci in ujetniki, tako da naj bi jim sekali glave. S posebnimi obvestili so državljanje opozarjali pred subverzivnimi elementi, ki da se klatijo po vsej državi, vohunijo, vnašajo nemir in govorice med nič hudega sluteče poštene državljanje. Tako naj bi bila v nekem avstrijskem mestu aretirana voznik in njegova žena zaradi širjenja govoric, češ da so avstro-ogrski generali izdali vojne načrte nasprotnej strani. To so bila tudi zgovorna javna opozorila vsem tistim, ki jim vojna ni bila nič kaj pri srcu in so dvomili o njenih smotrib, to pa so si upali tudi javno razglasati.

Konec prvega leta vojskovanja je izval krizo v poveljstvih vojsk na obeh straneh. Nikjer ni šlo nič po pričakovanjih in po načrtih. Obe strani sta krčevito iskali načine, kako ofenzivna delovanja narediti uspešna bodisi s prodom skozi nasprotnike obrambne položaje ali z njego-vo obkolitvijo in uničenjem. Pokazala se je prednost, ki jo je v opazovanje položajev in premikov sovražnika prineslo letalstvo. Okorne cepeline so kmalu zamenjali bombniki. Pokazala se je tudi

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

20

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

prednost radijskih komunikacij. Vojaški strategi so nenehno razvijali nove taktične metode, inženirji so si izmišljali nova orožja. Nesposobni in ne-inovativni poveljniki iz mirnodobskega časa so se umaknili mlajšim in prodornejšim, ki so se izkazali na fronti.

Še vedno pa sta bili obe strani prepričani, da bosta vojno uspešno končali že naslednje leto. Vedno bolj je postajalo tudi jasno, da bodo gospodarski potenciali, ali po nemško der Materialschlacht (spopad materialov), v prihodnje krojili usodo vojskujočih se strani in odločali o končnem porazu ali zmagi. In na tem področju je bila antanta v bistveni prednosti. Vojna je tudi izjemno draga zadeva: nobelovec in borec za mir, profesor Charles Richet, je, kot je poročal Slovenec, izračunal, da bo evropska vojna dnevno stala 250 milijonov krov in da bo v Evropi mobilizirala 20 milijonov vojakov, od tega jih bo polovica sodelovala v bojih na fronti. V tridesetih dneh vojskovanja bo uničena tretjina vsega vojnega materiala, ki ga ima na voljo neka država, tako da bo vojskovanje zahtevalo ogromno denarja. Če pogledamo nazaj, vidimo, da so bile ocene profesorja Richeta zelo optimistične. Slovenec je 5. avgusta 1914 leta ocenil, da je bilo že takrat na bojiščih čez 20 milijonov vojakov, vojna pa se je še začela.

Vojskovanje se je skozi stoletja zelo spremeno. Trojanska vojna, ki jo je opeval slavni Homer, je zahtevala kaksnih sto padlih, toliko pa jih v današnji vojni pada naenkrat v spopad patrulji, je pisala Edinost. Tudi cena sodobnih vojn je bistveno višja, kot je bila nekoč. Krimska vojna naj bi v celetoti stala 6,8 milijarde krov, italijanske vojne v 19. stoletju so Avstrija stale 10 milijard krov, sedanja pa bo, so bili prepričani, zanesljivo najdražja v zgodovini človeštva. Konec leta 1914 je bilo na fronti 18,5 milijona vojakov, samo njihova oskrba je dnevno stala 185 milijonov krov, izgube njihovih zaslužkov pa so v pol leta presegle 34 milijard krov, vsi stroški vojne in izgube pa naj bi v pol leta presegli 87 milijard krov, kot je v Edinosti zapisal anonimni avtor. Prebivalstvo se je moralno zato praviti na nove hude žrtve.

GLOSA

Volk sit in koza cela za politike skromnega formata

JOŽE PIRJEVEC

Italijani nimajo jasnih pojmov, kdaj se je končala druga svetovna vojna. Za večino se je to zgodilo 2. maja 1945, ko so nemški poveljniki armadne skupine C, ki se je borila na Apeninskem polotoku, po tajnih pogajanjih v Švici (operacija Sunrise) sklenili premirje z Američani. Slednje pa ni veljalo za armadno skupino E, ki je bila na Balkanu in v katero so spadale nemške enote, prisotne na Tržaškem. Te se s partizani niso pogajale, kakor se tudi niso ostale nemške vojaške sile na vzhodni in zahodni fronti. Trdovratno in zagrzeno so se borile do kapitulacije, podpisane 8. oziroma 9. maja. Ko je IV. armada JA dosegla Trst in v so-delovanju z IX. korpusom slovenske vojske doseгла Sočo, je bilo vojne konec tudi na našem področju. Ker so bile jugoslovanske enote sestavni del protihitlerjske koalicije, je upravičeno reči, da so one premagale nacistično soldatesko in njene fašistične, belogardistične in četniške pomagače. Če tržaška občina namerava proslavljati konec druge svetovne vojne 12. junija 1945, ko so Titove čete pod pritiskom Anglo-Američanov zapustile Trst in Gorico ter se v Julijski krajini umaknile za tako imenovano Morganovo črto, potvarja zgodovina, saj spada ta dogodek v obdobje naslednjega poglavja, ko je namreč med bivšimi zavezni izbruhnila hladna vojna.

Ob branju pisem, ki sta jih pred dnevi poslala Štefan Čok in Iztok Furlanič Primorskemu dnevniku - prvi, da opraviči odločitev občine, drugi, da jo zavrne - se strinjam s Furlaničem. Čeprav mi je žal, ker je Štefan bil in je še vedno moj študent. Govori pač kot politik, ki je pripravljen na kompromise. Tudi če včasih niso častni. Ob razmišljaju, kako komentirati, se mi je porodila igrica ideja, kakšna bi bila zgodovina Evrope in Italije, če ne bi bilo Jugoslavije. Začnimo s 27. marcem 1941, ko je v odgovor na pristop vlade Čecković-Maček k Trojnemu paktu prišlo v Beogra-

du do vojaškega udara. Ta je Hitlerja tako razjelil, da je takoj ukazal organizirati proti Jugoslaviji vojaški poseg, ki pa je bil zanj usoden. Kot je sporočil Mussoliniju, je zaradi te operacije moral za nekaj tednov odložiti napad na Sovjetsko zvezo. Ta odlog je bil usoden, kajti namesto, da bi Stalina spravil na kolena še pred zimou, se je zgordilo nasprotno. Najboljši sovjetski general, dedek mraz, je na začetku decembra spravil na kolena Hitlerjevo armado. S tem pa je bila vojna zanj izgubljena. To je pomen 27. marca 1941 za Evropo. Kar zadeva Italijo, je treba dodati, da bi brez slovenskega odporniškega gibanja tudi italijanskega ne bilo. Slovenci niso bili Italijanom samo za vzgled, temveč so njihovim protifašistom tudi finančno pomagali. Če ne bi bilo jugoslovanskega partizanstva, je tudi vprašljivo, kako bi se razmere razviale v Italiji po 8. septembru 1943. Ko je slednja kapitalizirala, so večino njenega ozemlja zasedle nemške čete, ki so se s fašističnimi zavezniki zagrzeno zoperstavile anglo-ameriškim enotam, prisotnim južno od Neaplja. Bile so tako trd orehe, da jim je uspelo osvoboditi Rim šele 4. in 5. junija 1944, severno Italijo pa še konec aprila naslednjega leta. Kaj bi se zgodilo, če bi Nemci lahko poslali na Apeninski polotok armadne enote, ki so jih Titovi partizani zadrževali na Balkanu, si ni težko predstavljati. Že zaradi tega, bi moral Trst postaviti spomenik svojim resničnim osvoboditeljem. Tako pa še poudarja lastno izolacijo sredi prostora, v katerega je umeščen. Izolacijo, katere priče so partizanski spomeniki, ki ga kot venec zmage obkrožajo od Nabrežine do Doline.

Štefan me je včeraj opomnil, da je tržaška občina sklenila postaviti spominsko ploščo bazoviskim junakom. Gre očitno za spravno gesto. Jaz jo sprejemam z mislio, da so politiki, ki težijo k temu, da bo volk sit in koza cela, ljudje skromnega formata.

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

OKOLJE - Boj za zmanjšanje izpustov v ozračje

Ob novih eko spodbudah se pojavljajo stari paradoksi

Verjetno ste opazili, da je že nekaj časa (recimo od podpisa Kjotskega protokola) v teku proces zmanjšanja emisij CO₂. In verjetno ste tudi zasledili na časopisu kak zloglasen naslov, ki opozarja, da smo v določenem mesecu dosegli nov rekord izpuščanja emisij v ozračje. Verjetno ste se tudi vprašali, kako je mogoče, da se kljub novim, zelenim tehnologijam onesnaževanje na našem planetu sploh ne manjša? Poskusimo odgovoriti na to vprašanje s praktičnim primerom.

Pred meseci so se spet pojavile eko spodbude za nakup novih avtomobilov z nizkimi emisijami: za avtomobile, ki izpuščajo v ozračje do 50 gramov oglji-

kovega dioksida na kilometr je bil popust vreden 5 tisoč evrov, medtem ko je bil popust za nakup avtomobila, ki proizvaja ne več kot 95 g / km CO₂, vreden 4 tisoč evrov. Za leto 2014 je bil namenjen sklad v višini 31,3 milijonov evrov, kateremu pa se je prištel še neuporabljen del sklada iz leta 2013, kar je pripeljalo do 63,4 milijonov evrov. Del tegega sklada (približno 15%) je bil namenjen vsem kategorijam kupcev pri nakupu vozila, ki ne presega mejo emisij 50 g/km (skratka le električni avtomobili). Dodatnih 35% vsem kategorijam kupcev vozila z emisijami CO₂, ki ne presega meje 95 g/km. Največji del (t.j. 50%) pa je bil namenjenih nakupu po-

slovnih prevoznih sredstev, z emisijami, ki ne presegajo 120 g/km.

Veliko denarja je bilo namenjeno torej za, vsaj na prvi pogled, plemenit in hvalevreden cilj. Če k temu dodamo še stranske posledice novih investicij, kot so razvoj tehnologije, optimizacija proizvodnih procesov in zmanjšanje uporabe surovin, bi morali imeti pred sabo znatno zmanjšanje emisij. Ampak, kot smo videli, ni tako.

Že v devetnajstem stoletju je britanski ekonomist in matematik Stanley Jevons pri analizi proizvodnje energije britanskega premoga spoznal, da izboljšava učinkovitosti, kot posledica tehnološkega razvoja, ne prispeva k zmanjšanju uporabe, ampak paradoksalno pripelje do povečanja izkorisčanja le-tega. Analiza je bila povzeta v t.i. »Jevonsov paradoks«: tehnološki napredok uporabe nekega vira pripelje do povečanja uporabe le-tega. Skratka izboljšanje tehnik je pripelje do znižanja cene vira, kar posledično povzroči znižanje cene proizvodnje in zvišanje povpraševanja.

Seveda ne gre za splošno veljevno pravilo kajti izboljšanje učinkovitosti predelave surovin ne pripelje nujno do takega zvišanja povpraševanja, ki je predpogoja za pojav paradoksa. Kljub temu pa je jasno, da se pod določnimi pogoji zgoraj omenjena situacija pojavlja tudi v današnjem času, in zvišanje emisij spada prav v to kategorijo. Poleg neposrednega povečanja emisij CO₂, ki so posledica večjega števila avtomobilov, je

treba pravilno preštudirati vpliv ostalih dejavnosti, ki so povezane s proizvodnjo in prodajo avtomobilov. Ni skrivnost, da se proizvodnja avtomobilov nahaja predvsem v Aziji. Po analizah Zbornice za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo iz Torina izvira podatek, da je v letu 2013 azijska proizvodnja avtomobilov štela 43,7 milijonov avtomobilov, kar presega polovico svetovne proizvodnje. Čeprav je komaj omenjena rast deloma namenjena notranjem trgu (Kitajska je namreč največji uporabnik na štirikolesnem področju), je jasno, da je večina avtomobilov namenjena zahodnemu trgu. Če sledimo takemu mišljenju, vidimo da bodočnost se ne nahaja niti v metanskem pogonu, hidridnih ali električnih vozilih. V tem primeru, je treba Jevonsovemu paradoksu dodati še vprašanje izvora električne energije ali zemeljskega plina, kateri bo do postal pogon našega avtomobila. Tu-

VREME OB KONCU TEDNA

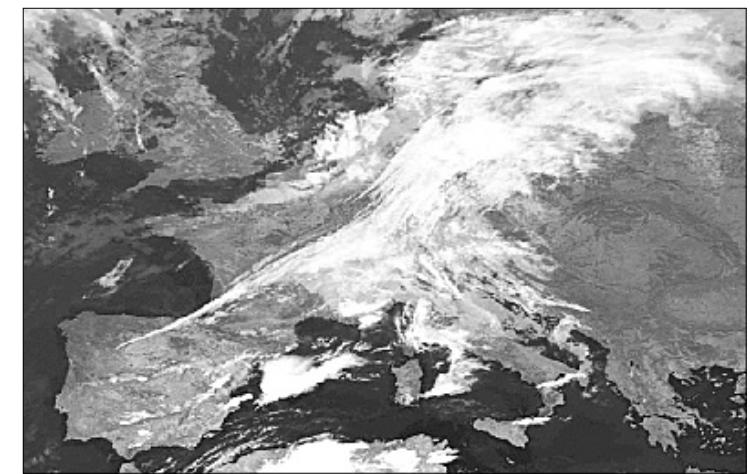
Po odhodu današnje fronte sončen in prijetno topel vikend

DARKO BRADASSI

bo sicer ponekod prinesla tudi krajevne padavine, deloma kakšno ploho in nevihto, toda hujših poslabšanj ne gre pričakovati. Popoldne bo zapihalo burja, živo srebro pa se bo še nekoliko spustilo.

Noč na petek bo mrzla. Od petka pa bo, kot zapisano, na vrsti soliden anticiklon, s toplim in suhim subtropskim osrčjem, ki bo zajelo ravno naše širše območje. Ves konec tedna bo bodisi pri nas kot v naši širši okolici končno prevladovalo sončno in za ta čas prijetno toplo vreme. Najvišje dnevne temperature bodo ob morju do okrog 25 stopinj Celzija, občasno bo pihala šibka burjica. Tudi noči bodo občutno toplejše od minulih. Podobna vremenska slika se bo v glavnem nadaljevala tudi v začetku prihodnjega tedna. V torek kaže na prehodno delno popuščanje zračnega tlaka in na morebitno nekoliko večjo spremenljivost, nato naj bi se povečini sončno vreme predvidoma nadaljevalo vsaj do četrtka ali petka. Kakorkoli pa kaže, da bo ves prihodnji teden zračni tlak zadostno visok, da nas bo obvaroval pred morebitnimi večjimi poslabšanji. Astronomski jesen se torej v glavnem začenja bolj umirjeno, kot se je zaključilo poletje.

Na sliki: naše kraje bo doseglj Še druga višinska dolina, za njo pa bo na vrsti soliden anticiklon

di obnovljivi viri energije namreč niso popolnoma neutralni za okolje: saj niso se jasne tehnike odstranjevanja starih, odrabljениh aparativ.

Kaj naj storimo, če še napredek v tehnologiji ali državne spodbude ne izboljšajo stanja, ampak ga celo poslabšajo?

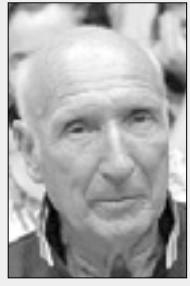
Morda je rešitev veliko lažja: moramo povsem preoblikovati vlogo avtomobila v našem vsakdanjem življenju. Privilegirati moramo premikanje s kolosom ali peš. Ko pa gre za daljše razdalje se moramo osredotočiti na javni prevoz. Marginalizaciji uporabe vozila je treba dodati še druge prakse, kot so »car sharing« (izposoja avtomobila) in »car pooling« (souporaba avtomobila). Le na tak način bo naša izbira prevoznega sredstva vplivala na okolje. Razen, če ne bo nagrada za naše ekološko razmišljanje let na drugo stran sveta!

Helena Pertot

Mlada, a že tako uspešna!

Srbkinja Tijana Bošković (na sliki), ki igra na položaju korektorja, se je z 22 točkami (21 napadov, en blok), ki jih je v štirih setih dosegla na tekmi proti Turčiji, povzpela na vrh lestvice po dosegeneh točk v prvem krogu tekem. Manj znano pa je, da je Tijana s svojimi 17 leti (dopolnila jih je marca letos) najmlajša igralka tržaške skupine in ena najmlajših na tem svetovnem prvenstvu. 1,91 metra visoka, v Trebinjah rojena odbojkarica beograjskega kluba Vizura, je za Srbijo odigrala doslej le 14 tekem!

Brazilke bodo na prvem mestu

Nekdanji selektor mladinske reprezentance, Tržačan Adriano Pavlica, ki je bil v drugi polovici 70' let tudi pomočnik trenerja članske moške vrste Anderlinja, je prepričan, da bodo Brazilke v Trstu brez težav osvojile prvo mesto. Več je pričakoval od Srbije, ki se z Bolgarijo in Turčijo bori za drugo mesto v skupini. »Tako moška kot ženska odbojka sta dosegli izjemno visoko raven,« je povedal. Urvstitev Italijank bo po njegovem odvisna od doprinosov veteran Lo Bianco in na kolenu pred kratkim operirane Ferretti.

ODOBJKA - SP v Trstu 2. dan v znamenju balkanskega derbija Srbija-Bolgarija

Večerna drama

Brazilke v Trstu navdušujejo
FOTODAMJ@N

Drugi dan svetovnega ženskega odbojkarskega prvenstva v Trstu je že potrdil, da bo sta Kamerun in Kana pepelki, ki se bosta že v nedeljo poslovili od Sp v Italiji. Vendar, če je že zdaj bolj ali manj znano, katere štiri ekipe bodo napredovali v naslednjem krog (nobene od teh ne bomo več videli v Trstu), to še ne pomeni, da postaja tržaška skupina nezanimiva, ker se točke, dosežene v medsebojnih tekma faze, prenesajo v naslednjo.

V včerajnjem prvem dvoboju je turška reprezentanca italijanskega selektorja Massima Barbolinija s 3:0 popolnoma nadigrala Kanadčanke, ki so resnici na ljubo krepko razočarala. Dopoldanski tekmi so s tribun sledili predvsem učenci, med njimi tudi učenci iz Slovenije.

Enosmerna je bila tudi druga tekma. Favoritke skupine Brazilke s Kamerunkami niso imele težav, čeprav je trener Ze Roberto poslal na igrišče rezervno postavo, le libero je ostal isti. Kamerunke so se močnejšim nasprotnicam skušale postaviti po robu s požrtvovalnostjo, delno pa jim je to uspelo samo v tretjem setu. Po enosmerni tekmi s končnim izidom 3:0 so igrali obeh ekip skupaj plesale sredji igrišča. Opazno je bilo, da Kamerunke svoje nasprotnice pravzaprav obvojujejo.

Večerna tekma je bila pričakovana najbolj izenačena druge dne. Po petih izenačenih nizih se je zmage veselila Srbija, ki je v odločilnem nizu pokazala več zagrizenosti, razigrana Mihajlovićeva pa (na koncu 31 točk) je igrala brez zavore. V ospredju je bil tudi dvoboj med 17-letno Boskovićevou (26 točk) in Bolgarko, 20 let starejšo Kolevo, ki je od drugega niza dalje dala Bolgariji predvsem več samozavesti. Ravno v tem nizu so Bolgarke s prodorno Vasiljevo (23 točk) nadoknadle visok zaostanek 13:5, 21:18 in na koncu povsem sprekobrnile niz, dohitele Srbijo na 23:23 in zmagale. To je dalo Bolgariji dovolj samozavesti, da so se Srbkinjam še naprej upirale. V tretjem in petem nizu je Srbija uveljavila predvsem svojo višino in odlično obrambo (Molnarjeva v 53 sprejemih brez napake!), v četrtem pa je Bolgarija izboljšala še sprejem in napad s Filipovo, blokerko na celu. »Dokazali smo, da se znamo izvleči iz marsikatere zagate,« je bil po tekmi zadovoljen t reuter Terčić.

TRST

IZIDI 2. DNE

Turčija - Kanada 3:0 (25:10, 25:12, 25:17); Kamerun - Brazilija 0:3 (14:25, 15:25, 18:25); Srbija - Bolgarija 3:2 (25:19, 23:25, 25:19, 18:25, 15:12).

Vrstni red: Brazilija 6, Srbija 5, Kanada in Turčija 3, Bolgarija 1, Kamerun 0.

Danes: 10.30 Kanada - Brazilija; 17.00 Kamerun - Srbija; 20.00 Turčija - Bolgarija; **v soboto:** 10.30 Bolgarija - Kamerun; 17.00 Srbija - Kanada; 20.00 Brazilija - Turčija; **v nedeljo:** 10.30 Kamerun - Turčija; 17.00 Bolgarija - Kanada; 20.00 Brazilija - Srbija.

OSTALE SKUPINE

RIM (skupina A): Dominikanska R. - Tunizija 3:0; Nemčija - Argentina 3:0; Hrvaška - Italija 0:3 (24:26, 15:25, 11:25). **Vrstni red:** Italija 6, Dominikanska republika 5, Nemčija 4, Hrvaška 3, Argentina in Tunizija 0.

VERONA (skupina C): Kazahstan - ZDA 0:3, Rusija - Mehika 3:0; Tajska - Nizozemska 0:3. **Vrstni red:** ZDA, Rusija in Nizozemska 6, Mehika, Tajska in Kazahstan 0.

BAR (skupina D): Kitajska - Azerbajdžan 3:0; Belgija - Japonska 1:3; Portoriko - Kuba 3:0. **Vrstni red:** Kitajska 6, Japonska 4, Belgija in Portoriko 3, Azerbajdžan 2, Kuba 0.

PROSTOVOLJCI - Ilenia Cassanelli in Ivana Suhadolc v medijskem štabu

Članek v 12 minutah

Ilenia Cassanelli in Ivana Suhadolc

FOTODAMJ@N

vorim, kdaj naj pošljejo sliko in katero potrebujem, da jo potem objavim ob »čivku«, razlagata študentka filozofske fakultete. Cassanellijevo je v ekipo pribabil Picchieri, ki ga je spoznala na tečaju, Suhadolcevo pa prijatelj Micalli. »Predvsem moje znanje angleščine je tu zelo dragoceno. O odbojki sicer nisem nikoli pisala, zato sem pred dnevi na-

študirala nekaj športnih izrazov. Tu je kar zanimivo, vendar ne uživam ravno v tem. Športa ne gledam rada, raje se z njim ukvarjam,« pravi Openka, 62 let, z dolgoletnimi izkušnjami v Benetkah in v Rimu, kjer se je ukvarjala z zunanjim politiko na programu Rai News.

Generalka pred svetovnim prven-

stvom je bil turnir Bazovških žrtev, kjer so Cassanellijeva in drugi člani ekipe vadili pisanje poročila v angleščini. »Članke pišemo v dveh ali treh, to je skupinsko delo. Ko je poročilo končano, se del ekipe preseli v mix cono, kjer zbere izjave igralk in trenerjev, druga mnenja pa na tiskovni konferenci. Vse izjave nato pretipkamo in dodamo k prvotnemu poročilu,« razlagata 22-letnica (23 let bo dopolnila oktobra), ki ob igranju in treniranju (letos pomaga pri vodenju ekip U13 in U14 pri Kontovelu) je rediteljica SSG. »V športnem okolju bi rada tudi nadaljevala, a bomo videli. Tako dinamično okolje mi je všeč,« napoveduje študentka.

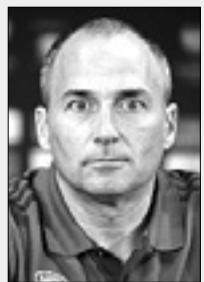
V tretki, prvi dan prvenstva, je Cassanellijeva preživila v telovadnici na novinarski tribuni cel dan, Suhadolceva pa si na dan ogleda eno ali dve tekmi.

»Je kar naporno, a zanimivo,« še dodaja najmlajša članica medijske ekipe. (vs)

Rusi v Gorici boljši od Tržačanov

GORICA - Tržaški Pallacanestro Trieste je v tekmi za 1. memorial Mire Polja v goriškem PalaBigotu s 68:87 (15:16, 26:40, 44:62) izgubil proti ruskemu prvoligašu Lokomotiv Kuba, ki ga trenira nekdajni košarkar (tudi v Trstu in Gorici) Sergej Bazarevič. Nasprotnik je bil za Tržačane pretrd oreh, pokazal je dober protinapad in učinkovit met z razdalje. Moštvo trenerja Dalmassona (na sliki) se mu je upiralo po svojih močeh (Tonut 13, Grayson 18, Holloway 20, Carra 7, Mastragnelo in Candussi 4, Marini 2).

Milanič za Cellina kot lubenica

LEEDS - Slovenski nogometni trener Darko Milanič (46 let) je tudi uradno postal novi trener angleškega drugoligaša Leeds Uniteda. Lastnik Leedsa, kontroverzni Italijan Massimo Cellino (na sliki), ki je v 20 letih pri italijanskem Cagliariju odpustil 36 trenerjev, je v pogovoru za Sky Sports dejal: «Trenerji so kot lubenice. Šele, ko jih prerežeš na pol, vidiš, kakšne so. Ne govoriti veliko in je zelo pragmatičen. Všeč mi je. Je zelo miren človek,» je o Milaniču še povedal italijanski poslovnež.

NOGOMET - Tudi četrti krog A-lige v znamenju Juventusa in Rome

V Italiji vse po starem

Vidal dosegel dva gola za Juventus
ANSA

RIM - Juventus in Roma tudi letos uprizarjata mrtvi tek. Po štirih krogih lige A že imata štiri točke prednosti pred najblžjimi zasledovalci, 5. oktobra pa ju čaka medsebojni obračun. Juventus (brez Teveza in Pogbaja) se je poigral s Ceseno. Roma v Parmi ni imela lahkega dela, a ji je Bosanc Pjanic z mojstrskim prostim strelom tri minute pred koncem tekme omogočil, da ni izgubila stika s Turincami. Brez De Rossija in z mnogimi rezervami je moštvo trenerja Garcia po kazalo, da ima letos ekipo z večjim izborom igralcev.

Ce letošnji začetek primerjam z lanskim, je takoj jasno, da je »zmanjkal« Napoli. Proti Palermu je vodil z 2:0, a iztržil le točko in igral skrb zbujoče slabo v obrambi. Se Benitezu že majec klop? Morda, zagotovo pa to velja tudi za Zemanova v Cagliariju, ki mu nikakor ne gre od rok. Več si lahko od letošnje sezone menda obeta Inter, precej manj pa žari Fiorentina brez napadalcev, manjkal je tudi Gomez, ki so jo mnogi uvrščali tik pod vrhom. Za ne-premagljivo dvojico na vrhu bo najbrž letos gneča.

SINOČNJI IZIDI

Cagliari - Torino 1:2 (1:2)

Strelci: Cossu (C) v 11., Gilk v 21 in Quagliarella v 29. min.

Inter - Atalanta 2:0 (1:0)

Strelca: Osvaldo v 40. in Hernanes v 87. min.

Juventus - Cesena 3:0 (2:0)

Strelci: Vidal v 18. in 19., Lichtsteiner v 85. min.

Napoli - Palermo 3:3 (3:2)

Strelci: Kolibaly (N) v 2., Zapata (N) v 11., Belotti (P) v 18., Vazquez (P) v 24., Callejon (N) v 46. in Belotti v 61. min.

Parma - Roma 1:2 (1:1)

Strelci: De Ceglie (P) v 11., Ljalić v 27. in Pjanic v 87. min.

Sampdoria - Chievo 2:1 (1:0)

Strelci: Gastaldello (S) v 45., Romagnoli (S) v 80. in Paloschi (C) v 90. min.

Verona - Genoa 2:2 (0:1)

Strelci: Matri (G) v 34. in 48., Tachtsidis (V) v 52. in Ionita (V) v 64. min.

Fiorentina - Sassuolo 0:0

Danes ob 20:45: Lazio - Udinese.

Vrstni red: Juventus in Roma 12, Inter, Sampdoria in Verona 8, Milan 7, Udinese

PLANINSKI SVET

ZKB na najvišji slovenski gori

Zgodaj zjutraj smo krenili proti Pokljuki. Devet bolj in manj zagrevanih planincev se je udeležilo pohoda na najvišjo slovensko goro v organizaciji Športno-rekreacijskega krožka pri ZKB. Sergio, Aleš, Matej, Danijel, Renato, Roman, Sandi, Lea in vodja oprave Mojmir "Mojc" smo se zbrali na Rudnem Polju. Gorski čevlji so kmalu zapeli in uren krenili proti Planiki. S soncem obsijani smo preko planine Konjščica, Studorskega prevale in Vodnikove koče prispeли do koče Planika, dobrih 400 metrov pod vrhom. Čeprav je bil vrh zavit in meglo, smo se zaradi neugodne vremenske napovedi odločili, da ga osvojimo že prvi dan. Krčevito smo se oprijeli pečine in se povzpeli na 2864 metrov višine. Na vrhu je bil trud poplačan. Očarljiva meglica, veselo razpoloženje planincev, rokovanje in čestitanje so nas ganili in se nam neizbrisno vspomili v spomin. Sledil je obvezni krst ob Aljaževem stolpu za tiste, ki so se prvič povzpeli na vrh. Po devetih urah hoje smo se utrujeni vrnili v kočo Planika. Družba je bila enkratna, ob mizi so sedele tri generacije in starejši smo se počutili pomlajene. Še bolj veselo je bilo, ko se je oglasila harmonika.

Drugi dan smo se podali do koče na Doliču. Za novopečene planinice je bil prehod Triglavskih škrbine prav adrenalinsko doživetje. Po prečka-

nju melišča smo si ogledali razvaline vojaške postojanke iz prve svetovne vojne Morbegna, kjer živi nek samotar, ki pa ga tokrat ni bilo. Nato smo se spustili do koče in medtem uživali v razgledu na dolino Trente. Od Dolca so se najpogumnejši podali še na vrh Kanjavca in nato dohiteli skupino, ki je krenila naravnost preko Hribaric na kočo pri Triglavskih jezerih. Tu narava spominja na pravljice. Sive pečine, modro nebo in zeleno rastlinje, ki se zrcalijo v steklenih jezerih, so pravi užitek. Ko smo po skoraj 8 urah končno odložili težke nahrbnike, smo celo pozabili na utrujenost.

Tretji dan sta nas bliskanje in bobnjenje obvestila, da lahko spimo malo dlje. Na pot smo se podali pod

Bradley Wiggins

KOLESARSKO SP - Kronometer Britanec Bradley Wiggins je olimpijskemu naslovu prvič dodal še svetovnega

PONFERRADA - Britanec Bradley Wiggins je olimpijskemu naslovu dodal še svetovnega. Na prvenstvu v Ponferradi je na 47,1 kilometra dolgi vožnji na čas ugnal prvega favorita Nemca Tonyja Martina, ki mu tako ni uspelo osvojiti rekordnega četrtega zaporednega naslova. Za Britancem je zaostal 26 sekund. Nemec je bil od Britanca hitrejši le v prvem ravninskem delu, v bolj razgibanem drugem pa je bil Wiggins močnejši in je le povečeval svojo prednost. Tretje mesto je z zaostankom 41 sekund zasedel Nizozemec Tom Dumoulin.

«To je bila moja zadnja priložnost, da postanem svetovni prvak. Veseli me, da sem jo izkoristil. Bilo je težko, a sem imel v zaključku dovolj 'goriva', da sem zmagal. Premagati Martina je fenomenalni dosežek, saj je v zadnjih letih praktično nepremagljiv. A očitno je bilo dobro, da letos nisem trošil moči na napornih večtedenskih dirkah in sem imel čas za pripravo. Sem pa trenutno povsem izmučen in težko rečem kaj pametnega,» je v cilju dejal 34-letni in 190 centimetrov visoki Britanec iz Prestonja, ki je bil v posamični konkurenčni trikrat svetovni prvak že na stezi, na cestnih urah resnice pa je imel doslej le dve srebrni kolajni.

Vrstni red: 1. Bradley Wiggins (VBr) 56:25,52; 2. Tony Martin (Nem) + 26,23; 3. Tom Dumoulin (Niz) 40,46; 4. Vasilij Kirjenka (Blr) 47,92; 5. Rohan Dennis (Avs) 57,74; 6. Adriano Malori (Ita) 1:11,62; 7. Nelson Oliveira (Por) 1:21,63; 8. Anton Vorobjev (Rus) 1:29,66; 9. Jan Barta (Čes) 1:43,41; 10. Jonathan Castroviejo (Špa) 1:44,20; 40. Kristijan Koren (Slo) 3:50,32; 56. Matjaž Mohorič (Slo) 6:46,48.

dezjem. Pogled smo usmerjali v zasežene vrhove, ki so nemo sprejemali naš spust v dolino in nas s svojo močnostjo opozarjali, kako smo majhni. Poslovili smo se od Doline Triglavskih jezer, se sprehodili preko Komne in mimo slapu Savice prispeли v Bohinj, kjer nas je pričakalo sonce. Tam smo nazdravili podvig v piceriji, kjer nam utrujenosti in lakoti navkljub prevelikih pic ni uspelo pospraviti v trebuhi. Oviranje ostankov v aluminijasto folijo je bilo znatenje, da je izleta konec. Enkratno izkušnjo velja ponoviti! Pred avtomobili smo si obljudili nov planinski iziv septembra prihodnje leto.

Obvezna zahvala gre Mojcu, ki je pospremil naš planinski podvig, turo pa želimo posvetiti povodniku Ivu z željo, da čimprej okreva in se pripravi našim vrstam. Ostajajo nam slike, lepi spomini in želja, da take odprave ponovimo. Vabilo je samoumevno, pridržite se nam, pozabite za nekaj dni na vsakodnevne tegobe in uživajte v objemu naših krasnih gor! (Danijel Gomisel)

KOŠARKA Derbi Bor Radenska-Breg bo že v 2. krogu

Deželna košarkarska zveza FIP je objavila koledar tekem deželne C-lige. Ta se bo začela s tradicionalnim Basket day v Lignanu, ki bo v soboto in nedeljo 4. oz. 5. oktobra. Košarkarji Brega, ki bodo tudi letos naskakovali visoko končno uvrstitev, se bodo v prvem krogu v soboto ob 18. uri pomerili s tržaškim Don Boscom. Bor Radenska bo krstni nastop opravil v nedeljo ob 17. uri proti ekipi Blue Service iz Fagagne.

Derbi med ekipama slovenskih tretjeligašev bo že v 2. krogu. Na sporednu je v soboto, 12. oktobra na stadionu 1. maja ob 18.30. Povratni derbi bo v soboto, 31. januarja v Dolini. Breg bo domači dvorani Silvana Klabiana prvič igral še 1. novembra proti Ronchiju.

Deželna D-liga, v kateri nastopa Sokol in Kontovel, se bo začela teden dni kasneje, to je 12. oktobra.

35. TURNIR PRIJATELJSTVA Gost Kontovela tudi močna ekipa Australcev

ŠD Kontovel bo v nedeljo organiziral že 35. mednarodni Turnir prijateljstva za košarkarje letnika 1998 in mlajše. Poleg ekipe Jadrana se bodo turnirja udeležili tudi Plama Pur iz Ilirske Bistrike, KK Opatija prvič pa celo avstralska ekipa Melbourne Tigers. Gre za eno najmočnejših ekip letnika 1999 s celine »tam spodaj«. Sedemindvajsetčlansko odpravo sestavljajo igralci, strokovni štab in starši. V Avstraliji so zdaj počitnice, na turistično-sportnem oddihu pri nas pa so mladi Australci v preteklih dneh že obiskali Benetke in Ljubljano, tam tudi igrali proti Reyerju in Olimpiji. Vse tekme Turnirja prijateljstva bodo v telovadnici pri Briščikih. Pokrovitelji turnirja so ZŠŠDI, Jušarski odbor Kontovel in zahodnorokavski rajonski svet.

Spored: 9.30 Plama Pur - Jadran; 11.30 Melbourne Tigers - Opatija; 15.00 za 3. mesto; 17.00 finale.

Memorial Grassi:

Danes tudi Jadran - Bor

V nabrežinskih telovadnicah se bo danes nadaljeval košarkarski Memorial Silvano Grassi v organizaciji ŠD Sokol. Današnji spored: 19.00 Jadran - Bor; 21.00 Ajdovščina - Breg

Obvestila

REKREACIJA AŠD BREG obvešča, da bo večerna rekreacija za odrasle potekala v občinski telovadnici S. Klabjan v Dolini ob ponedeljkih in petkih ob 21. ure dalje. Prva vadbenna ura bo v petek, 3. oktobra 2014, ob 21. uri. Vabiljeni starci in zlasti novi telovadci. Info na tel. št. 3334528269.

AŠD ZARJA obvešča, da se bo začela telovadba za odrasle ob torkih in četrtkih ob 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Prvi se bomo dobili s prof. Silvijo Meulja v četrtek, 2. oktobra. Info na tel. 339-2447832.

AO SPDT obvešča, da bo prva urica plezanja, namenjena osnovnošolskim otrokom, stekla jutri, 26. septembra, ob 17.30, v športnem centru Zarja v Bazovici. Vabilo je odprto tudi novim bodočim plezalcem, več info na +39 349-874 2101.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT organizira v oktobru tečaj plezanja za začetnike, namenjen odraslim. Uvodno srečanje bo danes, 25. septembra, ob 20, pod umetno steno v športnem centru Zarja (Bazovica). Dodatne informacije: +39 335 702 3626 ali pisite na ao@spdt.org.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58
Dolžina dneva 12.03

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 8.00 in zatone ob 19.26

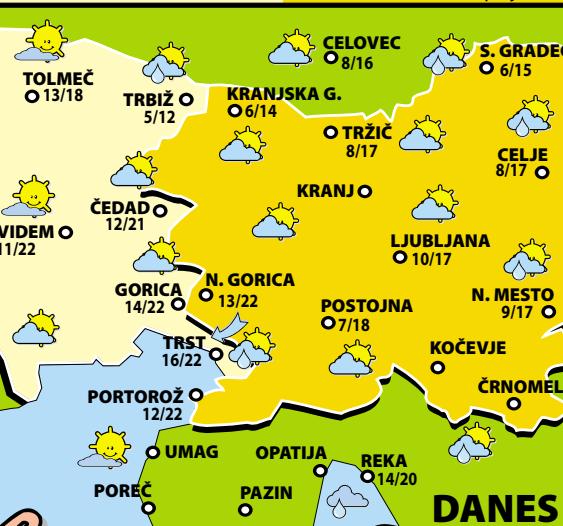
NA DANŠNJU DAN
2002 – Obilno in dolgo-trajno sneženje v visokogorju je končno ponehalo, na Kredarici (2514 m) je bilo zutraj 65 cm snega.

Nad zahodnim Sredozemljem je plitvo ciklonsko območje, ki se pomika proti Italiji in Jadranu, od severozahoda pa se Alpam bliža oslabljena vremenska fronta. Z jugozahodnimi vetrovi priteka nad naše kraje postopno bolj vlažen zrak.

Dopoldne bo oblочно, predvsem ob obali, kjer bodo možne rahle padavine.

Ob morju bodo predvsem čedan prehodno krajevne padavine, deloma plohe. Na Primorskem bo popoldne zapihala šibka burja. Popoldne se bo od severozahoda prilečo jasnit, zvečer bo že povsod pretežno jasno. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 11, ob morju 13, najvišje dnevne od 14 do 18, na Primorskem do 22 stopinj C.

Jutri bo povečini sončno, zutraj in deloma dopoldne bo po nekaterih nižinah meglja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.50 najnižje -46 cm, ob 9.57 najvišje 49 cm, ob 16.10 najnižje -46 cm, ob 22.17 najvišje 40 cm.
Jutri: ob 4.15 najnižje -40 cm, ob 10.22 najvišje 48 cm, ob 16.39 najnižje -48 cm, ob 22.48 najvišje 36 cm.

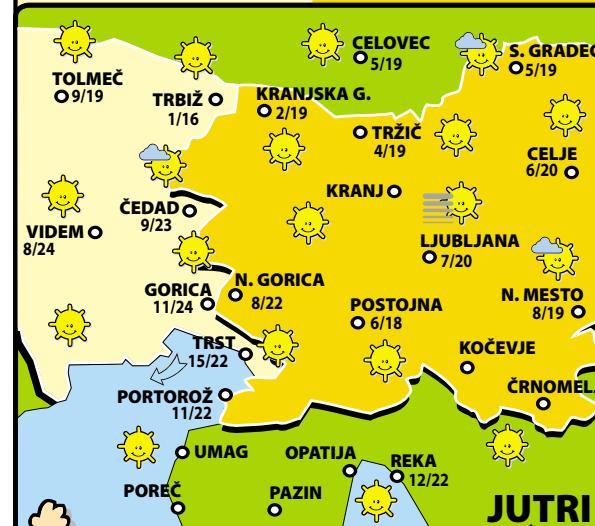
MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 20 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 15 2000 m 6
1000 m 11 2500 m 4
1500 m 8 2864 m 2
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne 5; v gorah 5,5.

JUTRI

MAPA SLOVENIJE

CELOVEC 05/19 **S. GRADEC** 05/19

MAPA SLOVENIJE

CELOVEC 05/19 **S. GRADEC** 05/19

MILAN - Pretekli konec tedna se je zaključil milanski modni teden za prihodnjo pomlad-poletje

Pomlad v znamenju kril z visokim pasom, na ulicah pa je mogoče poiskati navdih za jesensko modno sezono

MILAN - Pretekli konec tedna se je zaključil milanski teden mode za ženske, ki je predstavljal smernice za naslednjo sezono pomlad/poletje 2015. Teden nas je razveselil z novimi kreativnimi zamislimi in edinstvenimi kreacijami. Kolekcije svetovno znanih oblikovalcev slonijo na različnih barvah in kombinacijah. Tudi materiali so zelo različni, saj je vsaka modna hiša navdih iskala v različnih obdobjih. Lahko pa rečemo, da na sceni še naprej ostajajo jopiči iz džinsa, kakršnih se spominjam do 90. let, najbolje v kombinaciji s krili, ki so še naprej visoka v pasu. Dobra novica za navadne smrtnike, ki najverjetneje prav veliko kosov, videnih na brvi, ne bomo nosili, je, da bomo tudi naslednjo sezono modni z udobnimi obuvali brez pete ali z živopisanimi in z bleščicami posutimi su-pergami (športnimi copati).

Milanski teden ženske mode se je zaključil z modno revijo italijanskega tandem Dolce & Gabbana, ki sta si za rdečo nit zamislila čas med letoma 1516 in 1713, v kolekciji pa sta prepletala pridihi Španije in Sicilije. Prevadujoče barve so bile bela, črna in rdeča. Veliko pozornost so vzbudili tudi Prada, Armani, Antonio Marras, Roberto Cavalli in drugi. To so tista ita-

lijanska modna imena, ki povedo, kakšno je stanje duha italijanske mode. Na podlagi videnega se za modo Made in Italy ni treba batiti.

Modna hiša Marc Jacobs je navdušila modne kritike, ki so pozitivno ocenili tudi kolekcijo za mlade, ki sta jo že drugo leto zapored oblikovali bri-

tanski oblikovalci Katie Hillier in Luelle Bartley. Jacobsova mladostna linija z britanskim dvojcem se je po ocenah kritikov vrnila v velikem slogu. Če je bila jesensko-zimska kolekcija prežeta z girl powerjem, se pravi z žensko močjo, ki je ženske spremenila v urbane nindže v robustnih čevljih, je po-

letna kolekcija 2015 prežeta z rave partyjem. Na brvi je bilo videti veliko pastelnih barv in še več plastičnih materialov, ki so v realnem svetu težko nosljivi. A tako pač je. Modni oblikovalci za modno revijo pripravijo kolekcije, s katerimi vzbujajo pozornost in delajo spektakel, za (ne)nosljivost

kosov jim sploh ni mar. Šteje ocena modnih kritikov.

Bolj nosljiva pa so oblačila v show roomih. V milanskem show roomu Marc Jacobs, kamor prihajajo kupci z vsega sveta, je plastične materiale nadomestil bombaž, kroji oblačil so bili nenavadni, a nikakor neudobni, med vzorci pa so prevladovale pike. Pikaste motive je bilo videti na jopicah, oblekah, majicah in celo na torbicah.

Ob milanskem tednu mode pa pestro in zabavno ni le na modnih brveh. Modni cirkus je bil tudi okrog Ul. Tortona, Savona, Corso Como ... Tam se ponavadi predstavljajo manjša in bolj alternativna modna podjetja. Letos so prevladovali modni kosi azijskih modnih oblikovalcev, ki so začeli zelo resno konkuirati domaćim podjetjem. Skupna točka vedenega na alternativnih prizoriščih so resice tako na oblačilih kot modnih dodatki ter krila z visokim pasom in krojena na A.

Prav takšna krila so prevladovala tudi na ulici. Ulicni slog je tisti, ki pove največ o trenutni modi. Medtem ko so bile ženske oblecene v krila, ki so jih dopolnila s športnim sloganom ali z moškimi čevljji (njihov slogan), so bili moški s svojim videzom veliko bolj prefinjeni. Tiste najbolj modno ozaveščene bi lahko označili z Dandy stilom. Veliko dela so na ulicah imeli fotografi, ki so želeli v svoj objektiv ujeti najdrznejšo ali najlepšo opravo. Že nekaj časa je namreč moderno, da fotografij lovijo tako imenovane fashioniste, tako se namreč v posvečenih krogih reče modnim navdušencem, blogerjem in drugim zvezdam ulične mode. Eden najpomembnejših fotografov ulične mode je trenutno Scott Schuman, ki ima blog The Sartorialist. In če pogledate njegov blog, boste videli kar nekaj utrinkov milanske ulične mode za to sezono. In če si ne morete ali ne želite privoščiti nakupa celotne nove garderobe, boste za to sezono (jesen-zima) gotovo našli kaj v svoji omari. Pobrskajte za starimi Dr. Martens čevlj ali kakšnim velikim puloverjem z geometrijskim vzorcem, pa tudi kakšno krilo krojeno na A, stisnjeno v pasu in nujno do kolen se bo našlo ... To pa je tudi pravi čar mode - garderobo lahko vedno recikliramo.

Sanela Čoralč

ANSA

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Dok. portret: Trije kraji Duše - Trije kraji Življenja; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **13.30** 16.25 Dnevnik, vreme in gospodarstvo **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kvizi: L'Eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Nad.: Che Dio ci aiuti **23.20** Talk show: Porta a porta

Rai Due

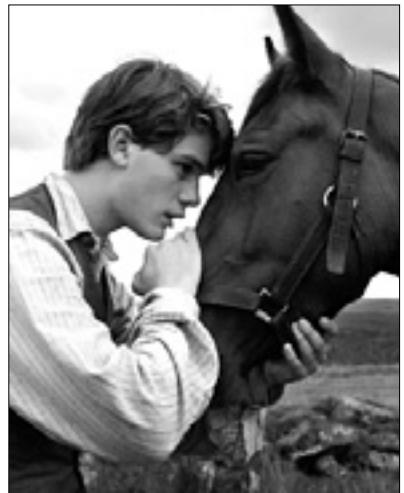
6.15 Nad.: Dance! La forza della passione **7.00** Nad.: Heartland **7.40** Nad.: Le sorelle McLeod **9.05** Nad.: Pasion Prohibida **9.50** Rai Parlamento Spaziolibero **10.00** Tg2 Insieme, sledi vreme **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20 Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** Super-Max Tv **17.45** Dnevnik in sport **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **20.30** 23.50 Dnevnik **21.00** Lol - Tutto da ridere **21.10** Talk show: Virus - Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.15** Elixir **12.00** Dnevnik in vreme **12.45** 20.15 Sconosciuti **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tg Regione - Piazza Affari, sledijo rubrike **15.35** Nad.: Terra nostra **16.20** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Serija: Extant **23.20** Correva l'anno

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Fuoco verde (pust., '54, i. G. Kelly) **18.50** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto

21.15 Film: War Horse (voj., '11, r. S. Spielberg) **0.05** Film: Un matrimonio all'inglese (kom., '08, i. J. Biel, C. Firth)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque

11.00 Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.00** Show: Pomeriggio cinque **18.45** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia **21.10** Film: Benvenuti al Sud (kom., It., '10, i. C. Bisio) **23.30** Talk show: Matrix

Italia 1

6.45 Nan.: Friends **7.05** Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. - New York

21.10 Film: I Mercenari 2 (akc., 12, i. S. Stallone) **23.10** Tiki taka - Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **17.40** Serija: Il commissario Cordier **20.00** 0.00 Dnevnik **20.30** 0.30 Otto e mezzo **21.10** Servizio pubblico

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.40** Turbulanca **11.10** Odprta knjiga **11.55** O živalih in ljudeh **12.20** Na vrtu **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrito **14.25** Slovenci v Italiji **15.10** Mostovi - Hidak **15.50** Dok. serija: Village folk **16.00** 18.35 Otroški program: OP! **17.00** 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 0.30 Ugriznimo znanost **17.55** 23.05 Osmi dan **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik **19.30** Slovenska kronika **20.00** Volitve 2014 **22.00** Odmevi **23.35** Svetlo in svet

Slovenija 2

6.00 9.10 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.05** Kvizi: Male sive celice **8.50** Dok. film: Valerijine besede **9.05** Infodrom **11.15** Dobro jutro **14.20** 19.00, 23.40 Točka **15.25** Posebna ponudba **15.55** Evropski magazin **16.10** Mostovi - Hidak **16.45** Točka preloma **17.15** Ljudje in zemlja **18.05** Dok. odd.: Begin in Sadat - Pot k miru **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** Film: Jakov dnevnik **21.35** Nan.: Moja družina **22.10** Serija: Vera

RADIO IN TV SPORED**Slovenija 3**

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **8.00** 17.30 Poročila **9.10** Žarišče **13.00** Seje delovnih teles **17.50** 19.30 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmacem **20.00** Aktualno **20.40** Ozadja **21.00** Satirično oko **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Lokalne volitve 2014, soočenje **Spored se sproti prilaga dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmena Tv - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Bozen **15.30** Folkfest **16.10** Arhivski posnetki **16.55** 20.00, 22.30 Lokalne volitve 2014, soočenje **18.00** Dok. odd. **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četrkova športna oddaja **19.30** Dok. serija: City folk **21.00** Nautilus **21.30** V orbiti **22.15** Glasba zdaj **23.00** Lynx magazin **23.50** Med valovi

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Ukradena svetilka **18.00** Pogovor pod murvo **19.20** Nabiranje združilnih zelišč **20.00** Lokalne volitve 2014 **21.00** Gledališka predstava: Matiček se ženi **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otroške serije **7.35** 14.00 Serija: Lepo je biti sošed **8.25** 9.30, 10.40, 11.55 Tv prodaja **8.40** 14.55 Serija: Queen Latifah show **9.45** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.55** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.05** 23.05 Serija: Mentalist **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.35 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna isče šefa **21.20** Odd.: Epilog **0.00** Serija: Nevarna igra

Kanal A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kobra **11.9.15** 13.35 Serija: Revolucija **10.05** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.05 Serija: Naša malá klinika **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.20 Tv prodaja **14.25** Film: Zlomljena puščica **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Hancock (fant., '08, i. W. Smith) **21.50** Film: Edo na Tv

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila; 6.17 Vreme; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00 Globalna vas; 8.55, 18.50 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Ambulanta 202; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do trinajstih; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DiO; 16.45 Botrstvo; 17.10 Frekvenca X; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 21.00 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proteti etru.

IRIS Četrtek, 25. septembra

Iris, ob 11.10

La classe operaia va in paradiso

Italija 1971

Režija: Pietro Germi

Igra: Gian Maria Volonté, Marangelia Melato, Mietta Albertini, Gino Pernice in Salvo Randone

Lulu Massa je neutrudni delavec, zaposlen v ogromnem metalurškem kompleksu: je poročen in istočasno mora skrbeti tudi za ljubimko.

Stalno potrebuje denar in tudi zaradi tege dela veliko več od ostalih. Za lastnike je idealen sodelavec, kolegi pa ga sovražijo. Massov odnos do delavskega razreda in njegovo razmerje z lastniki pa se na lepem spremeni, ko v nesreči, v drobovju stroja izgubi prst. Hujškanje besnih študentov in demonstrantov pred vrati tovarne, ki za delavce zahtevajo višje plače in boljše delovne pogoje, takoj obrodi sadove. Massa se čez noč spremeni v radikalnega zagovornika delavskih pravic. Pri postavkah gre celo tako daleč, da se od njega oddalji tudi delavski sindikat, ki se pogaja z lastniki. Za to politično drama je Elio Petri v Cannesu prejel zlato palmo, ex aequo s Francescom Rosijem in njegovim delom Il caso Mattei.

VREDNO OGLEDA**Primorski dnevnik**

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Organizatorji

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI TRIESTE

S prispevkom

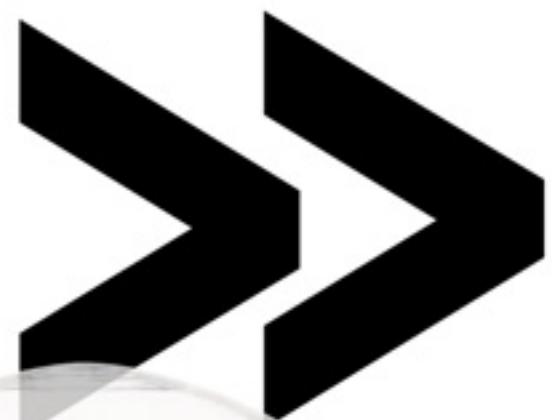
venezie
post

Fondazione
FONDAZIONE C.R.TRIESTE

Partnerji

WÄRTSILÄ

FINCANTIERI

Trieste Next

EVROPSKI SALON
ZNANSTVENEGA RAZISKOVANJA

EnergETHIC
3. izvedba

26.-27.-28. SEPTEMBER 2014

#triestenext14

Popoln program na
www.triestenext.it

Soorganizatorji

AREA
SciencePark

Camera di Commercio
di TRIESTE

PROVINCIA
di TRIESTE

EGERNE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

SISSA

Medijski partnerji

IL PICCOLO

La nuova ecologiaTV

QUALENERGIA

Marsilio

TOPOLINO

ICMOVING CHANNEL